

Nationale-Nederlanden
Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

ul. Topiel 12, 00-342 Warszawa
REGON 010727697

SPRAWOZDANIE O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ

za okres od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku

Spis treści

Słowniczek pojęć	4
Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej	6
Podstawa sporządzenia SFCR.....	6
Otoczenie Rynkowe i Makroekonomiczne.....	6
Sytuacja polityczno-gospodarcza w Ukrainie.....	6
Działalność i wyniki operacyjne	7
Istotne zmiany działalności w 2022 roku	8
System zarządzania	8
Profil ryzyka.....	8
Wycena do celów wypłacalności.....	9
Zarządzanie kapitałem	9
A. Działalność i wyniki operacyjne	11
A.1 Działalność	11
A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej	13
A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	14
A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	16
A.5 Wszelkie inne informacje	17
B. System zarządzania	18
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania	18
B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	25
B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	26
B.4 System Kontroli Wewnętrznej	27
B.5 Funkcja Audytu Wewnętrznego	28
B.6 Funkcja Aktuarialna	29
B.7 Outsourcing	30
B.8 Wszelkie inne informacje	30
C. Profil ryzyka	31
C.1 Ryzyko aktuarialne	31
C.2 Ryzyko rynkowe	33
C.3 Ryzyko kredytowe	35
C.4 Ryzyko płynności	37
C.5 Ryzyko operacyjne	38
C.6 Pozostałe istotne ryzyka	38
C.7 Wszelkie inne informacje	39
D. Wycena do celów wypłacalności	41

D.1 Aktywa	44
D.1.1. Aktywowane koszty akwizycji.....	44
D.1.2. Wartości niematerialne i prawne	44
D.1.3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.....	44
D.1.4. Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	44
D.1.5. Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	45
D.1.6. Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	.45
D.1.7. Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	46
D.1.8. Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych.....	46
D.1.9. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	46
D.1.10. Pozostałe aktywa (niewykażane w innych pozycjach).....	46
D.1.11. Leasing operacyjny i finansowy	46
D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	46
D.3 Inne zobowiązania.....	49
D.3.1. Zobowiązania warunkowe	50
D.3.2. Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	50
D.3.3. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	50
D.3.4. Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych.....	51
D.3.5. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	51
D.3.6. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	51
D.3.7. Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej).....	51
D.3.8. Pozostałe zobowiązania (niewykażane w innych pozycjach)	52
D.3.9. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych.....	52
D.3.10. Zobowiązania wynikające z umów leasingowych.....	52
D.4 Alternatywne metody wyceny	52
D.5 Wszelkie inne informacje	54
E. Zarządzanie kapitałem	55
E.1 Środki własne	55
E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	59
E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	61
E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	61
E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	61

E.6 Wszelkie inne informacje	61
Dodatkowe kwestie	61
Formularze ilościowe	63
Formularz S.02.01.02 Pozycje bilansowe	64
Formularz S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia wg linii biznesowych	67
Formularz S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	68
Formularz S.23.01.01 Środki własne	71
Formularz S.25.01.21 Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową	73
Formularz S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	75
Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu	77

Słowniczek pojęć

Towarzystwo / Zakład	Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.
Grupa NN	NN Group N.V. i podmioty zależne od spółki NN Group N.V.
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego
UKNF	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
EIOPA	Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych stanowiący część Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego. Głównym celem EIOPA jest zapewnienie właściwego wdrażania przepisów dotyczących sektora ubezpieczeniowego, w sposób zapewniający zachowanie stabilności finansowej i zapewnienie zaufania do systemu finansowego oraz odpowiedniej ochrony konsumentów usług finansowych. Istotne jest także dążenie urzędu do odgrywania bardziej aktywnej roli w koordynacji działań nadzoru nad grupami.
Wypłacałość II, zasady wypłacałości	Zbiór przepisów prawa, w skład których wchodzą: Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (UoDUiR) Dz.U. z 2021 poz. 1130 wdrażająca postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku (Dz.U.L 335 z 17.12.2009 roku z późniejszymi zmianami) w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej wraz z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającym Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109 PL)
zasady rachunkowości	Polskie Standardy Rachunkowości, w skład których wchodzą: Ustawa o Rachunkowości (UoR) z dnia 29 września 1994 roku (Dz.U. z 2023 r., poz. 120) Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku (Dz.U. z 2022 r., poz. 2283 z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 r., poz. 562) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 277)
UoDUiR	Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2022 r., poz. 2283 z późn. zm.)
Rozporządzenie Delegowane	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniające Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z późniejszymi zmianami
Rozporządzenia Wykonawcze w zakresie sprawozdawczości	Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacałości i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE
bilans ekonomiczny	bilans sporządzony zgodnie z zasadami wypłacałości
bilans na potrzeby rachunkowości	bilans sporządzony zgodnie z zasadami rachunkowości
bilans ze sprawozdania finansowego	
DTA	aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego
DTL	rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
RTU	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe
RTU WII	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone na potrzeby wypłacałości
RTU SP	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone na potrzeby rachunkowości
SCR	Kapitałowy Wymóg Wypłacałości to jeden z dwóch (wyższy) kluczowy ilościowy wymóg kapitałowy określony w przepisach Wypłacałość II. Odpowiada kapitałowi, który zakład musi posiadać w celu

	ograniczenia prawdopodobieństwa upadłości do 0,5%, tj. do osiągnięcia sytuacji, w której upadłość miałaby miejsce raz na 200 lat (zmiana podstawowych środków własnych na poziomie ufności 99,5% w okresie jednego roku).
MCR	Minimalny Wymóg Kapitałowy to drugi (niższy) kluczowy ilościowy wymóg kapitałowy określony w przepisach Wypłacałość II. Odpowiada kwocie dopuszczonych podstawowych funduszy własnych, poniżej której i przy założeniu kontynuacji prowadzenia działalności przez zakłady ubezpieczeń ubezpieczający i beneficjenci są narażeni na niedopuszczalny poziom ryzyka (współczynnik ufności 85% w okresie jednego roku). Nieprzekraczalny dolny próg MCR dla zakładów ubezpieczeń na życie jest równy równowartości w złotych 3 700 000 EUR.
ORSA	Raport własnej oceny ryzyka i wypłacałości obejmujący całokształt procesów i procedur stosowanych w celu identyfikacji, oceny, monitorowania, zarządzania i raportowania krótko- i długoterminowych ryzyk w zakładzie ubezpieczeń oraz mierzy i określa środki własne niezbędne do spełnienia określonych wymogów kapitałowych.
MSR/MSSF	Międzynarodowe Standardy Rachunkowości / Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej - standardy i ich interpretacje zatwierdzone przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości
PSR	Polskie Standardy Rachunkowości wydane przez Komitet Standardów Rachunkowości; standardy i interpretacje dotyczące rachunkowości, stosowane jako pomoc w prawidłowym ujmowaniu operacji gospodarczych w obszarach, których nie preczuje Ustawa o rachunkowości
PKB	Produkt Krajowy Brutto

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Podstawa sporządzenia SFCR

Wypłacalność II zapewnia nowoczesne, zharmonizowane ramy prowadzenia działalności przez zakłady ubezpieczeń, wymogi kapitałowe i standardy zarządzania ryzykiem w zakładach ubezpieczeń, jednolite w Unii Europejskiej. Jednym z filarów wypłacalności jest zharmonizowana wycena i wymogi kapitałowe oparte na ocenie ryzyka.

Niniejsze sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń obejmuje publiczne ujawnienia danych i informacji ilościowych oraz jakościowych w zakresie wypłacalności, przedstawionych zgodnie z:

- UoDUiR, wdrażającą postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku (DZ.U.L 335 z 17.12.2009 roku z późniejszymi zmianami) w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II),
- Rozporządzeniem Delegowanym
- wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109 PL).

Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, pod warunkiem, że standardy te obejmują metody wyceny zgodne z artykułem 75 Dyrektywy 2009/138/WE, tj. w wartości godziwej. W pozostałych przypadkach Towarzystwo wykorzystuje zapisy Rozdziału II Rozporządzenia Delegowanego. Podstawę dla wyznaczenia metod wyceny aktywów i zobowiązań (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) w wartości godziwej stanowi MSSF 13. Zasady ujmowania aktywów i zobowiązań z tytułu umów leasingu zawarte są w standardzie MSSF 16 i są spójne z art. 75 Dyrektywy Wypłacalność II.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń stanowi odrębny raport zawierający wszystkie dane i informacje wymagające ujawnienia i nie powielający informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości. Sporządzenie i publikację sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej reguluje art. 284 UoDUiR.

Kwoty ujawnione w niniejszym sprawozdaniu są wyrażone w tysiącach polskich złotych.

Otoczenie Rynkowe i Makroekonomiczne

Rok 2022 był rokiem charakteryzującym się bardzo dużą zmiennością otoczenia makroekonomicznego. Na początku roku nastąpił wybuch wojny w Ukrainie, poza tym był to kolejny rok, który upłynął pod znakiem pandemii COVID-19. Rosnąca konsumpcja pozytywnie wpłynęła na wzrost gospodarczy, jednak był on już wolniejszy niż w roku 2021. PKB w 2022 roku wzrosło o 4,9% wobec wzrostu 6,8% w 2021 roku. Niestety jednym z negatywnych skutków ożywienia gospodarczego była rosnąca inflacja, która na koniec 2022 roku wyniosła 16,6%, co wpłynęło na wzrost stóp procentowych.

Prognozy na 2023 rok są ogromnym wyzwaniem. Coraz poważniejsze źródła ryzyka to geopolityka i nieprzewidywalność procesów inflacyjnych. Gospodarce ciążyć będzie wysoka inflacja oraz wysokie stopy procentowe. Wysoka inflacja prawdopodobnie utrzyma się w Polsce na dłużej. To efekt nie tylko rosnących cen energii, ale w dużej mierze także rosnących jednostkowych kosztów pracy i bardzo niskiego bezrobocia, ekspansywnej polityki fiskalnej stymulującej popyt. W takich uwarunkowaniach nieuniknione wydaje się wyhamowanie wzrostu konsumpcji prywatnej, tym bardziej, iż wzrost stóp procentowych spowodował, że znajdują się one na rekordowym od 20 lat poziomie.

Spadający popyt na kredyty hipoteczne w wyniku podwyżek stóp procentowych, wzrostu kosztów utrzymania i ewentualnego braku złagodzenia tych negatywnych aspektów wzrostem dochodów, z całą pewnością wpłynie na rynek ubezpieczeń udzielanych do kredytów hipotecznych. Najbliższe lata to duże wyzwanie dla branży ubezpieczeniowej. Wynika to, z jednej strony z wprowadzanych zmian regulacyjnych, z drugiej strony z dużej niepewności co do sytuacji ekonomicznej.

Na dzień sporządzenia raportu spodziewane jest znaczne spowolnienie gospodarcze, które może przekształcić się w dłuższą recesję. Najistotniejsze ryzyka, przed którymi stoi Towarzystwo, w tym kontekście, to ryzyka dotyczące rynków finansowych (w tym zmienności stóp procentowych), ryzyko operacyjne, czy ryzyko ubezpieczeniowe.

Sytuacja polityczno-gospodarcza w Ukrainie

Zarząd Towarzystwa oświadcza, iż aktualna sytuacja polityczno-gospodarcza w Ukrainie nie ma wpływu na działalność Spółki, w szczególności na jej poziom wypłacalności i płynność finansową. Wskaźniki finansowe Towarzystwa oraz Grupy NN są stabilne i pozostają na wysokim poziomie.

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Grupa NN nie posiada spółek ani oddziałów na terenach objętych konfliktem zbrojnym, Towarzystwo nie posiada umów z dostawcami, których siedziba znajduje się na terenie Federacji Rosyjskiej czy Białorusi, umowy ubezpieczenia są zawierane tylko z osobami zamieszkałymi w Polsce.

Działalność lokacyjna Towarzystwa pozostaje niezagrożona. Strategie zarządzających funduszami Towarzystwa, NN Investment Partners TFI, wskazują na brak lub bardzo niską ekspozycję na spółki rosyjskie i ukraińskie. Zarządzający zapewniają o braku zagrożeń dla utrzymania płynności funduszy, zawieszenia wycen, czy przyjmowania zleceń.

Towarzystwo na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji polityczno-gospodarczej. Na dzień podpisania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej sytuacja w Ukrainie nie ma wpływu na pozycje sprawozdania ani na zagrożenie kontynuacji działalności Spółki.

Działalność i wyniki operacyjne

Towarzystwo działa na polskim rynku od 1994 roku i prowadzi działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń na życie w następujących liniach biznesowych:

- ubezpieczenia zdrowotne;
- ubezpieczenia z udziałem w zyskach;
- ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczenia na życie w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe;
- pozostałe ubezpieczenia na życie.

Towarzystwo nie prowadzi działalności w zakresie reasekuracji czynnej.

Działalność Towarzystwa jest prowadzona na terytorium Polski.

Ramy strategiczne Grupy NN definiują nasz cel, ambicje i zaangażowanie strategiczne. Łącznie nasz cel, ambicje i zobowiązania strategiczne odzwierciedlają powód, dla którego istniejemy jako grupa, co chcemy osiągnąć i w jaki sposób chcemy to zrealizować.

A mówiąc bardziej szczegółowo, nasze Zobowiązania strategiczne są następujące:

- **Klienci i dystrybucja:** Angażujemy się w sprawy naszych klientów, aby sprostać ich faktycznym potrzebom oraz zaoferować rozwiązania tworzące wartość długoterminową. Korzystamy z naszych możliwości cyfrowych i wykorzystujemy nasz silny zasięg w zakresie dystrybucji, aby doświadczenie naszych klientów były coraz lepsze.
- **Produkty i usługi:** Przodujemy pod względem opracowywania i dostarczania atrakcyjnych produktów i usług, a także działamy wydajnie, zwinnie i szybko. Aby nadal tak postępować, będziemy wykorzystywać nasze możliwości cyfrowe i możliwości oparte na danych.
- **Ludzie i organizacja:** Kształtujemy kulturę zgodną z naszym celem, wartościami i ambicjami, co stanowi wsparcie dla ciągłego uczenia się, współpracy i różnorodności myślenia. Uważamy, że wszyscy nasi współpracownicy są prawdziwymi talentami, a także inwestujemy w otwarte i inspirujące środowisko, abyśmy wszyscy byli najlepiej wyposażeni w odpowiednie narzędzia zapewniające przeniesienie naszego biznesu w przyszłość.
- **Sila finansowa:** Utrzymujemy silny bilans i generujemy solidny zwrot dla akcjonariuszy poprzez wykorzystanie naszej siły finansowej, efektu skali i globalnego zasięgu, a także poprzez skuteczne zarządzanie aktywami klientów i naszymi własnymi portfelami ubezpieczeniowymi.
- **Społeczeństwo:** Działamy, mając na względzie przyszłość i wnosimy swój wkład do świata, w którym ludzie mogą prosperować przez wiele przyszłych pokoleń.

Nadrzędnym celem Towarzystwa jest oferowanie prostych i zrozumiałych produktów ubezpieczeniowych, dzięki którym zabezpieczona zostanie finansowa przyszłość naszych klientów i ich bliskich. Towarzystwo kontynuuje intensyfikację dystrybucji produktów ochronnych, przekraczając w 2022 roku wyniki sprzedażowe z roku poprzedniego. Utrzymanie portfela ubezpieczeń indywidualnych na życie pozostało na podobnym poziomie co w roku 2021. Składka przypisana ochronna brutto wzrosła rok do roku o 8%.

Głównym produktem oferowanym przez kanał agencki i multiagencje w 2022 roku był produkt indywidualny Ochrona+ z ochroną na wypadek śmierci i umowami ochronnymi dodatkowymi oraz Ochrona Jutra – produkt ochronny z nieobowiązkową częścią inwestycyjną. Z kolei głównym produktem oferowanym przez kanał bankowy było ubezpieczenie na życie oferowane dla

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

pożyczkobiorców pożyczek gotówkowych oraz ubezpieczenie na życie dla kredytobiorców kredytów mieszkaniowych w ING Banku Śląskim S.A.

Jako firma odpowiedzialna społecznie, angażujemy się w prozdrowotne akcje społeczne, aby zwiększać świadomość Polaków odnośnie ubezpieczenia ochrony życia i zdrowia. Działalność ta została doceniona w konkursie „Dobroczynca Roku”, w którym otrzymaliśmy nagrodę za wsparcie Fundacji Twarze Depresji. Po raz szósty z rzędu otrzymaliśmy nagrodę „Top Employer”, która przyznawana jest firmom oferującym najlepsze warunki zatrudnienia i pracy. Otrzymaliśmy tytuł Digital Excellence of the Year w kategorii Digital Strategic Perspective przyznany w konkursie organizowanym przez Excellence i CIONET Polska.

W 2021 Grupa NN ogłosiła transakcję planowanego przejęcia MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A. (później NNLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A.). Prawne połączenie spółek Nationale-Nederlanden Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz NNLife Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji weszło w życie 2-iego stycznia 2023 roku. Spółką przejmującą był NNLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A., które 2 stycznia 2023 roku zmieniło również nazwę na Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Połączona organizacja kontynuuje działalność jako spółka zarejestrowana w KRS pod numerem 0000028131.

Wynik z działalności ubezpieczeniowej, wynik techniczny, Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2022 wyniósł 191 058 tys. zł, co odzwierciedla skutecną realizację strategii Towarzystwa mającej na celu osiągnięcie pozycji czołowego dostawcy produktów ochronnych.

Składka przypisana brutto zarejestrowana przez Towarzystwo w roku 2022 wyniosła 1 648 031 tys. zł. Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2022 wyniósł -473 885 tys. zł. Strata brutto z działalności inwestycyjnej ujęta poprzez zmianę kapitału z aktualizacji wyceny w 2022 roku wyniosła 167 041 tys. zł.

Istotne zmiany działalności w 2022 roku

Nie odnotowano innych istotnych zmian w zakresie działalności zakładu ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku.

System zarządzania

Funkcjonujący w Towarzystwie system zarządzania jest odpowiedni w stosunku do skali i złożoności działalności Towarzystwa oraz skutecznie wspiera realizację zarówno celów strategicznych, jak i bieżących celów biznesowych i operacyjnych.

Adekwatność systemu zarządzania jest zapewniona w Towarzystwie dzięki:

- strukturze organizacyjnej z jasno określonymi odpowiedzialnościami oraz skutecznemu systemowi przekazywania informacji;
- wprowadzeniu niezależnych funkcji kluczowych;
- kontroli sprawowanej przez Radę Nadzorczą m. in. poprzez działający w jej ramach Komitet ds. Audytu;
- sprawowaniu należytego nadzoru nad procesami biznesowymi;
- realizacji strategii zarządzania ryzykiem i wzmacniania efektywności systemu kontroli wewnętrznej.

Istotne zmiany w stosunku do roku poprzedniego

W 2022 nie było zmian w składach Zarządu i Rady Nadzorczej.

Zakres odpowiedzialności i podział obowiązków pomiędzy Członkami Zarządu Towarzystwa według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku został zaprezentowany w części B.1. sprawozdania.

W 2022 roku Towarzystwo nie dokonywało istotnych zmian w systemie zarządzania.

Profil ryzyka

Profil ryzyka Towarzystwa jest charakterystyczny dla podmiotu działającego na polskim rynku ubezpieczeń na życie. Kapitałowy wymóg wypłacalności wyznaczany jest według Formuły Standardowej zgodnie z przepisami Wypłacalność II.

Dominujący udział w kapitałowym wymogu wypłacalności Towarzystwa zajmuje ryzyko aktuarialne, w tym przede wszystkim ryzyko związane z rezygnacjami z umów. Drugą największą kategorię stanowi moduł ryzyka rynkowego, którego najistotniejsze podmoduły to ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko cen akcji.

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Stosowane przez Towarzystwo metody do oceny ryzyk oraz do oceny wrażliwości na ryzyko, są spójne z zasadami zarządzania ryzykiem, ze szczególnym uwzględnieniem własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). Profil ryzyka Towarzystwa nie odbiega istotnie od profilu polskiego rynku ubezpieczeń na życie i w konsekwencji Formuła Standardowa, skalibrowana do uśrednionego rynku europejskiego, włącznie z rynkiem polskim, prawidłowo reprezentuje ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo. Ponadto należy wspomnieć, iż na podstawie analiz własnych oraz oceny ryzyk, zdefiniowane zostały scenariusze testowe, tzw. testy stresu, których wyniki wskazują, że poziom kapitału Towarzystwa jest wystarczający do zachowania wypłacalności nawet w sytuacji zrealizowania się niekorzystnych scenariuszy o bardzo dużym wpływie finansowym. W roku 2022 Towarzystwo dodatkowo uczestniczyło w teście warunków skrajnych (testy stresu) przeprowadzanym przez UKNF, których wyniki potwierdzają silną pozycję kapitałową Towarzystwa.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku nie nastąpiła istotna zmiana profilu ryzyka Towarzystwa.

Wycena do celów wypłacalności

Zgodnie z zasadami Wypłacalności II wymagane jest ekonomiczne, spójne z rynkiem podejście do wyceny aktywów i zobowiązań. Towarzystwo wycenia poszczególne pozycje aktywów i zobowiązań według cen rynkowych, notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów lub zobowiązań. Jeśli powyższa metoda jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice. W przypadku braku takiego rynku Towarzystwo stosuje alternatywne metody wyceny. Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założeń, oceną niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanej metody wyceny.

Zakłady ubezpieczeń dla zapewnienia płynności finansowej oraz wypłacalności zobowiązań tworzą odpowiednie rezerwy. Zgodnie z wytycznymi Wypłacalność II wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (RTU WII) składa się z najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka.

Najlepsze oszacowanie odpowiada średniej ważonej przyszłych przepływów pieniężnych (m.in.: składek, odszkodowań, kosztów) wynikających ze zobowiązań Towarzystwa przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie oraz prawdopodobieństwa zajścia zdarzeń ubezpieczeniowych (tzw. założeń aktuarialnych dotyczących m.in. umieralności, zachorowalności, rezygnacji z polis).

Margines ryzyka wyznaczony jest w wysokości zapewniającej, by wartość RTU WII odpowiadała rynkowej wartości zobowiązań.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość RTU WII wyniosła 4 419 368 tys. zł. Wysokość tych rezerw różni się od rezerw na potrzeby sprawozdawczości o 2 675 693 tys. zł ze względu na stosowanie różnych metod wyceny zobowiązań do tworzenia obu typów rezerw.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku Towarzystwo nie zmieniało zasad uznawania i wyceny aktywów i zobowiązań.

Zarządzanie kapitałem

Dla utrzymania określonego poziomu kapitałów oraz bieżącego monitorowania poziomu kapitałów Towarzystwo przyjęło zasady zarządzania kapitałem uwzględniające specyfikę polskich przepisów prawa i rekomendacje organu nadzoru. Plan kapitałowy Towarzystwa opracowywany jest na podstawie 3-letniego planu finansowego, w tym dostępnego na moment przygotowania planu, bilansu według zasad Wypłacalność II.

Polityka dywidendowa Towarzystwa zakłada wypłatę dywidendy w kwocie zapewniającej wartość kapitałów własnych na poziomie umożliwiającym spełnienie wymogów wypłacalności przewidzianych prawem oraz uwzględniającej obowiązujące, w tym zakresie, rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Towarzystwo spełniało wymogi wypłacalności i posiadało dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.

Współczynnik wypłacalności Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 223,36 %, odzwierciedlając dopuszczone środki własne w kwocie 2 036 450 tys. zł oraz kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) w kwocie 911 731 tys. zł.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 365 456 tys. zł, a wartość dopuszczonego środków własnych na pokrycie MCR wyniosła 2 036 450 tys. zł.

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Towarzystwo posiada wyłącznie środki własne z Kategorii 1, nieograniczone.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wysokość podstawowych środków własnych Towarzystwa, po odliczeniach wyniosła 2 036 450 tys. zł i składała się z kapitału zakładowego w wysokości 41 000 tys. zł oraz rezerwy uzgodnieniowej w wysokości 1 995 450 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie polityki zarządzania kapitałem Towarzystwa.

Działalność i wyniki operacyjne

A. Działalność i wyniki operacyjne

Wstęp

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera ogólne informacje dotyczące Towarzystwa, uproszczoną strukturę Grupy NN i wyniki z działalności zakładu ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku.

A.1 Działalność

Informacje ogólne

Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, ul. Topiel 12 zostało zawiązane Aktem Notarialnym z dnia 1 sierpnia 1994 roku i postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy-Rejestrowy z dnia 8 sierpnia 1994 roku oraz wpisane do rejestru handlowego w Dziale B pod numerem 41163.

W dniu 13 lipca 2001 roku postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Towarzystwo zostało wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 25443. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Przedmiotem działalności Towarzystwa jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń na życie. Towarzystwo prowadzi działalność w następujących liniach biznesowych: ubezpieczenia zdrowotne; ubezpieczenia z udziałem w zyskach; ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym; pozostałe ubezpieczenia na życie.

Towarzystwo nie prowadzi działalności w zakresie reasekuracji czynnej.

Towarzystwo prowadzi działalność w Polsce.

Kapitał akcyjny Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 41 000 000 zł.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku akcjonariuszem Towarzystwa jest firma NN Continental Europe Holdings B.V., która posiada 100% udziałów (205.000 akcji imiennych spółki - zwykłych).

Towarzystwo wchodzi w skład grupy kapitałowej, którą tworzy spółka NN Group N.V. i podmioty zależne od spółki NN Group N.V. (dalej jako: Grupa NN). NN Group N.V. jest publiczną spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (naamloze vennootschap) zawiązaną na podstawie ustawodawstwa Holandii, prowadzącą działalność ubezpieczeniowo-inwestycyjną.

Organem nadzoru odpowiedzialnym za nadzór nad Grupą NN, do której należy Towarzystwo jest Dutch Central Bank (DNB) z siedzibą w Holandii pod adresem Spaklerweg 4, 1096 BA Amsterdam, The Netherlands.

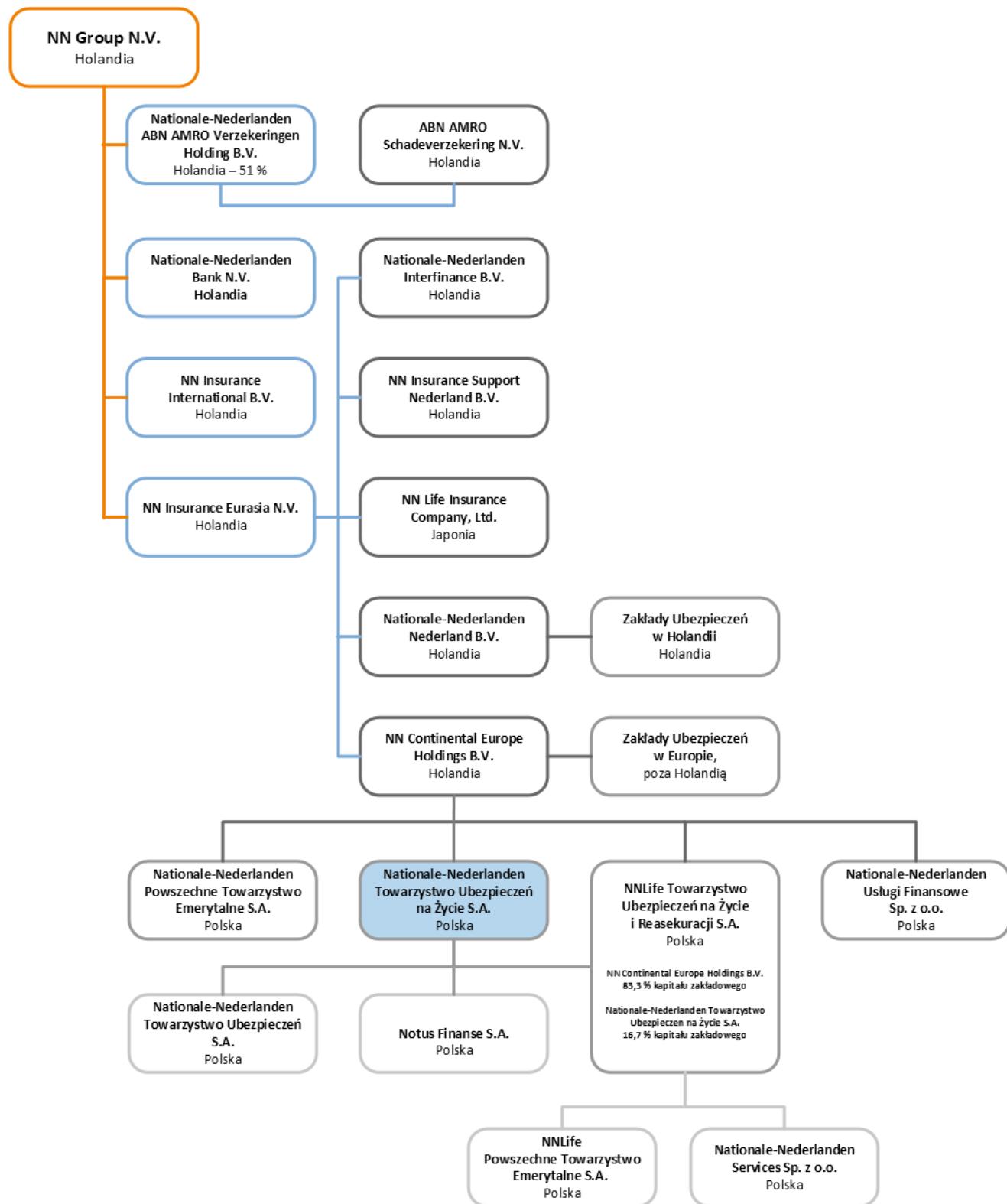
Organem nadzoru odpowiedzialnym za nadzór nad Towarzystwem jest Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) z siedzibą w Warszawie, ul. Piękna 20.

Biegłym rewidentem Towarzystwa jest Pani Mariola Małgorzata Szczesiak, kluczowy biegły rewident, nr ewidencyjny 9794, działający w imieniu firmy audytorskiej - KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., z siedzibą w Warszawie, ul. Inflancka 4A.

Działalność i wyniki operacyjne

Uproszczona struktura Grupy NN i wykaz istotnych zakładów powiązanych

Uproszczona struktura Grupy NN przedstawia się następująco:

Działalność i wyniki operacyjne

A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Wynik z działalności ubezpieczeniowej prezentowany jest w rocznym sprawozdaniu finansowym w formularzach wyniku technicznego ubezpieczeń na życie. Główne pozycje składające się na wynik z działalności ubezpieczeniowej przedstawione zostały w niniejszym sprawozdaniu w części F w formularzu S.05.01 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty według linii biznesowych.

Wynik techniczny Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2022 i za rok kończący się 31 grudnia 2021, w podziale na grupy ubezpieczeniowe przedstawia poniższa tabela.

Dane w tys. zł	Wynik techniczny ubezpieczeń na życie					
	Grupa 1	Grupa 2	Grupa 3	Grupa 4	Grupa 5	Razem
za rok 2021	-53 328	4 535	82 649	0	106 229	140 085
za rok 2022	-6 193	4 093	99 282	0	93 877	191 058

Wynik techniczny Towarzystwa w roku 2022 był o 36% wyższy niż rok wcześniej. Wynika to głównie ze spadku śmiertelności w Polsce, który znaczco zmniejszył świadczenia zgłasiane w ubezpieczeniach grupowych i ich indywidualnych kontynuacjach. W związku z powyższym w roku 2022 została rozwiązana dodatkowa rezerwa na ryzyka niewygasłe dla ubezpieczeń grupowych, zawiązana na koniec roku 2021.

Główne pozycje składające się na wynik z działalności ubezpieczeniowej Towarzystwa, tj. składki, odszkodowania i świadczenia, zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, koszty w podziale na poszczególne linie biznesowe prezentuje poniższa tabela (w tys. zł).

Dane za rok kończący się 31 grudnia 2022 w tys. zł	Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie				Ogółem				
	Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Ogółem			
					C0210	C0220	C0230	C0240	C0300
Składki przypisane									
Brutto	R1410	564 336	91 788	569 636	422 271	1 648 031			
Udział zakładów reasekuracji	R1420	6 288	102	1 127	10 274	17 791			
Netto	R1500	558 048	91 685	568 509	411 997	1 630 240			
Składki zarobione									
Brutto	R1510	583 100	92 754	569 271	423 712	1 668 837			
Udział zakładów reasekuracji	R1520	6 288	102	1 127	10 274	17 791			
Netto	R1600	576 812	92 651	568 144	413 439	1 651 046			
Odszkodowania i świadczenia									
Brutto	R1610	231 749	243 209	650 885	94 745	1 220 588			
Udział zakładów reasekuracji	R1620	4 569	0	196	8 782	13 548			
Netto	R1700	227 180	243 209	650 689	85 963	1 207 041			
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych									
Brutto	R1710	0	132 877	726 758	-82 954	776 681			
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	-72	0	-72			
Netto	R1800	0	132 877	726 830	-82 954	776 753			
Koszty poniesione	R1900	313 361	9 159	173 075	260 118	755 714			
Pozostałe koszty	R2500					3 734			
Koszty ogółem	R2600					759 448			

Działalność i wyniki operacyjne

W poniższej tabeli zaprezentowano dane porównawcze z poprzedniego okresu sprawozdawczego, (w tys. zł).

	Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie				Ogółem	
	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	C0210	C0220	C0230	C0240
Dane za rok kończący się 31 grudnia 2021 w tys. zł						
Składki przypisane						
Brutto	R1410	524 013	101 250	667 719	382 053	1 675 035
Udział zakładów reasekuracji	R1420	4 490	110	1 046	8 880	14 526
Netto	R1500	519 523	101 140	666 673	373 173	1 660 509
Składki zarobione						
Brutto	R1510	499 077	101 988	667 719	373 642	1 642 426
Udział zakładów reasekuracji	R1520	4 490	110	1 046	8 880	14 526
Netto	R1600	494 587	101 878	666 672	364 762	1 627 900
Odszkodowania i świadczenia						
Brutto	R1610	221 436	212 411	563 711	97 423	1 094 980
Udział zakładów reasekuracji	R1620	3 242	0	418	4 376	8 037
Netto	R1700	218 193	212 411	563 292	93 046	1 086 943
Zmiana stanu pozostały rezerwy techniczno-ubezpieczeniowych						
Brutto	R1710	0	62 098	-238 416	-51 829	-228 147
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	54	0	54
Netto	R1800	0	62 098	-238 470	-51 829	-228 200
Koszty poniesione	R1900	240 284	13 965	54 842	269 706	578 797
Pozostałe koszty	R2500					3 048
Koszty ogółem	R2600					581 845

W 2022 roku odnotowano wyższy przypis składki regularnej brutto - wzrost mierzony rok do roku wyniósł 3.5%. Głównym powodem tej zmiany był przyrost składki przypisanej regularnej brutto z grupowych ubezpieczeń na życie (7.9%) oferowanych przez kanał agencki i brokerów oraz z produktów ochronnych sprzedawanych przez kanał Bancassurance (4.18%). Z drugiej strony Towarzystwo zarejestrowało spadek przypisu składki jednorazowej brutto (spadek rok do roku 14.4%), co było spowodowane znacznym spadkiem sprzedaży produktu ubezpieczenia portfelowe (ULS2) dystrybuowanego za pośrednictwem ING Banku Śląskiego S.A.

Wzrost świadczeń wypłaconych brutto rok do roku (11.5%) wynikał w dużej mierze ze wzrostu wypłat wartości wykupu, który to wynosił 22.9%. Największy przyrost wypłat odnotowano w wyżej wspomnianym produkcie ze składką jednorazową – ULS2. Świadczenia z produktów o charakterze ochronnym (czyli z tytułu śmierci bądź zachorowania) spadły o 2.8% pomimo wzrostu portfela tych ubezpieczeń. Jest to efekt wygasającej pandemii Covid19, która w roku porównawczym znaczco wpłynęła na wysoki poziom świadczeń.

A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2022 wyniósł -473 885 tys. zł. Strata brutto z działalności inwestycyjnej ujęta poprzez zmianę kapitału z aktualizacji wyceny w 2022 roku wyniosła 167 041 tys. zł.

Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2021 wyniósł 391 755 tys. zł. Strata brutto z działalności inwestycyjnej ujęta poprzez zmianę kapitału z aktualizacji wyceny w 2021 roku wyniosła 223 272 tys. zł.

W poniższych tabelach zaprezentowano przychody i koszty z działalności lokacyjnej oraz zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) za rok kończący się 31 grudnia 2022 oraz za rok kończący się 31 grudnia 2021, w podziale na istotne grupy aktywów (w tys. zł).

Działalność i wyniki operacyjne

Wynik z działalności lokacyjnej 2022 rok

Kategoria aktywów	Przychody z lokat	Niezrealizowane zyski z lokat	Koszty działalności lokacyjnej	Niezrealizowane straty na lokatach	Zyski i straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny	
					Zyski	Straty
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	120 292	512	79 409	30 209	0	167 041
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	280	0	0	24 013	0	0
Dłużne papiery wartościowe	95 854	0	3 132	4 806	0	166 564
Obligacje państwowego	79 132	0	3 132	0	0	162 135
Obligacje korporacyjne	16 721	0	0	4 806	0	4 429
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	17 703	0	71 118	0	0	477
Instrumenty pochodne	1 493	0	5 039	209	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	4 962	512	120	1 182	0	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	26 243	16 457	64 707	463 065	0	0
Razem:	146 535	16 969	144 116	493 274	0	167 041

Wynik z działalności lokacyjnej 2021 rok

Kategoria aktywów	Przychody z lokat	Niezrealizowane zyski z lokat	Koszty działalności lokacyjnej	Niezrealizowane straty na lokatach	Zyski i straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny	
					Zyski	Straty
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	123 909	76	16 682	15 353	0	233 272
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	71	0	0	3 199	0	0
Dłużne papiery wartościowe	101 236	76	11 330	12 382	0	218 723
Obligacje państwowego	89 358	0	11 078	7 486	0	211 509
Obligacje korporacyjne	11 878	76	252	4 896	0	7 214
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	20 834	0	1 291	0	0	14 549
Instrumenty pochodne	1 679	0	4 018	-270	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	89	0	43	41	0	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	70 940	390 532	13 383	148 284	0	0
Razem:	194 849	390 608	30 065	163 637	0	233 272

Wynik z działalności lokacyjnej zmniejszył się o 865 641 tys. zł ze względu na poniższe zmiany:

- Większe o 314 781 tys. zł niezrealizowane straty oraz mniejsze o 374 075 tys. zł niezrealizowane zyski z przeszacowania aktywów związanych z UFK ze względu na większe wahania cen funduszy niż w 2021 roku na skutek

Działalność i wyniki operacyjne

sytuacji makroekonomicznej (wojna w Ukrainie, inflacja, podwyżki stóp procentowych, spadki na giełdach);

- Straty zrealizowane na sprzedaży funduszy dłużnych w portfelach własnych Towarzystwa (68 130 tys. zł). Sprzedaże funduszy były związane z pozyskaniem środków na zakup spółek z grupy MetLife oraz z zamianą pod koniec roku tej kategorii lokat na bardziej rentowne i mniej ryzykowne obligacje skarbowe;
- Wyższe o 51 324 tys. zł koszty działalności lokacyjnej UFK ze względu na straty zrealizowane przy sprzedażach aktywów;
- Niższe o 44 697 tys. zł przychody z lokat związanych z UFK ze względu na niższe zyski osiągnięte ze sprzedaży jednostek funduszy inwestycyjnych z aktywów UFK, będące rezultatem spadków cen rynkowych funduszy;
- Większe o 20 814 tys. zł niezrealizowane straty z udziałów w jednostkach powiązanych związane z wyceną spółki majątkowej, spółki Notus i spółek z grupy MetLife;
- Niższe przychody z funduszy inwestycyjnych ze względu na sprzedaż tych aktywów w trakcie 2022 roku i związane z tym niższe o 9 197 tys. zł otrzymane dywidendy i premie w ciągu roku;

które zostały częściowo skompensowane poprzez:

- Przesunięcie odwrócenia kapitałów o wartości 6 065 tys. zł w wyniku sprzedaży jednostek funduszy inwestycyjnych z portfeli własnych Towarzystwa i wykazania ich jako zrealizowanego zysku w ramach przychodów z lokat tej kategorii aktywów;
- Wyższe przychody z depozytów bankowych (4 874 tys. zł) z uwagi na wyższe oprocentowanie lokat w 2022 roku po kilkukrotnych podwyżkach stóp procentowych.

Straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny za 2022 rok dotyczyły przede wszystkim obligacji skarbowych (162 135 tys. zł). W 2022 roku miały miejsce dalsze podwyżki stóp procentowych, co przełożyło się na wzrosty rentowności obligacji i spadki ich cen rynkowych, a co za tym idzie wykazanie strat w kapitale z aktualizacji wyceny.

A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Zgodnie z Ustawą z dnia 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych opodatkowaniu podlegają aktywa wskazanych instytucji finansowych, w tym zakładów ubezpieczeń. Stawka podatku wynosi 0,0366% podstawy opodatkowania miesięcznie, z uwzględnieniem możliwych wyłączeń przedmiotowych i podmiotowych.

Za rok kończący się 31 grudnia 2022 koszt podatku od niektórych instytucji finansowych, zapłaconego przez Towarzystwo w 2022 roku, wyniósł 26 706 tys. zł.

Za rok kończący się 31 grudnia 2021 koszt podatku od niektórych instytucji finansowych, zapłaconego przez Towarzystwo w 2021 roku, wyniósł 31 484 tys. zł.

Leasing

Towarzystwo jest stroną umów leasingu operacyjnego, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania obce środki trwałe przez uzgodniony okres.

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku Towarzystwo używało 35 samochodów osobowych na podstawie umów leasingu operacyjnego zawartych z Alphabet Polska Fleet Management Sp. z o.o. Ostania umowa, z której wynikają zobowiązania z tytułu leasingu oraz najmu samochodów osobowych wygasa w grudniu 2026 roku.

Wartość początkowa samochodów w leasingu wyniosła 3 620 tys. zł.

Towarzystwo jest również stroną umowy leasingu operacyjnego powierzchni biurowej.

Suma zdyskontowanych przyszłych faktycznych opłat leasingowych wyniosła 20 238 tys. zł (w tym: 698 tys. zł samochody, 19 540 tys. zł biuro).

Zobowiązania leasingowe z tytułu wspomnianych umów są ujawnione w bilansie ekonomicznym w pozycji R0810 Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych.

Opłaty leasingowe z tytułu wspomnianych umów, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat na podstawie faktur od dostawców przez okres trwania leasingu. Opłaty leasingowe zaliczane są do kosztów działalności operacyjnej.

Działalność i wyniki operacyjne

W 2022 roku Towarzystwo poniosło z tytułu leasingu operacyjnego samochodów koszty w wysokości 1 195 tys. zł.

W roku kończącym się 31 grudnia 2021 koszt ten wyniósł 995 tys. zł.

W 2022 roku Towarzystwo poniosło koszty z tytułu wynajmu powierzchni biurowej w wysokości 5 269 tys. zł.

W roku kończącym się 31 grudnia 2021 koszt ten wyniósł 4 535 tys. zł.

Inwestycje związane z sekurytyzacją

Towarzystwo nie posiada inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.5 Wszelkie inne informacje

W 2021 Grupa NN ogłosiła transakcję planowanego przejęcia MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A. (później NNLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A.). Prawne połączenie spółek Nationale-Nederlanden Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie S.A oraz NNLife Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji weszło w życie 2-iego stycznia 2023 roku. Spółką przejmującą był NNLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A., które 2 stycznia 2023 roku zmieniło również nazwę na Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Połączona organizacja kontynuuje działalność jako spółka zarejestrowana w KRS pod numerem 0000028131.

Nie wystąpiły inne istotne informacje w zakresie wyników Towarzystwa, które powinny zostać ujawnione w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku.

System zarządzania

B. System zarządzania

Wstęp

Poniższy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje dotyczące systemu zarządzania, stosowanego przez Towarzystwo, w tym opis zapewnienia odpowiednich kompetencji, procesu przeprowadzania własnej oceny ryzyka, systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, funkcji audytu wewnętrznego, funkcji zgodności z przepisami, funkcji aktuarialnej, stosowanych zasad outsourcingu oraz ocenę adekwatności systemu zarządzania.

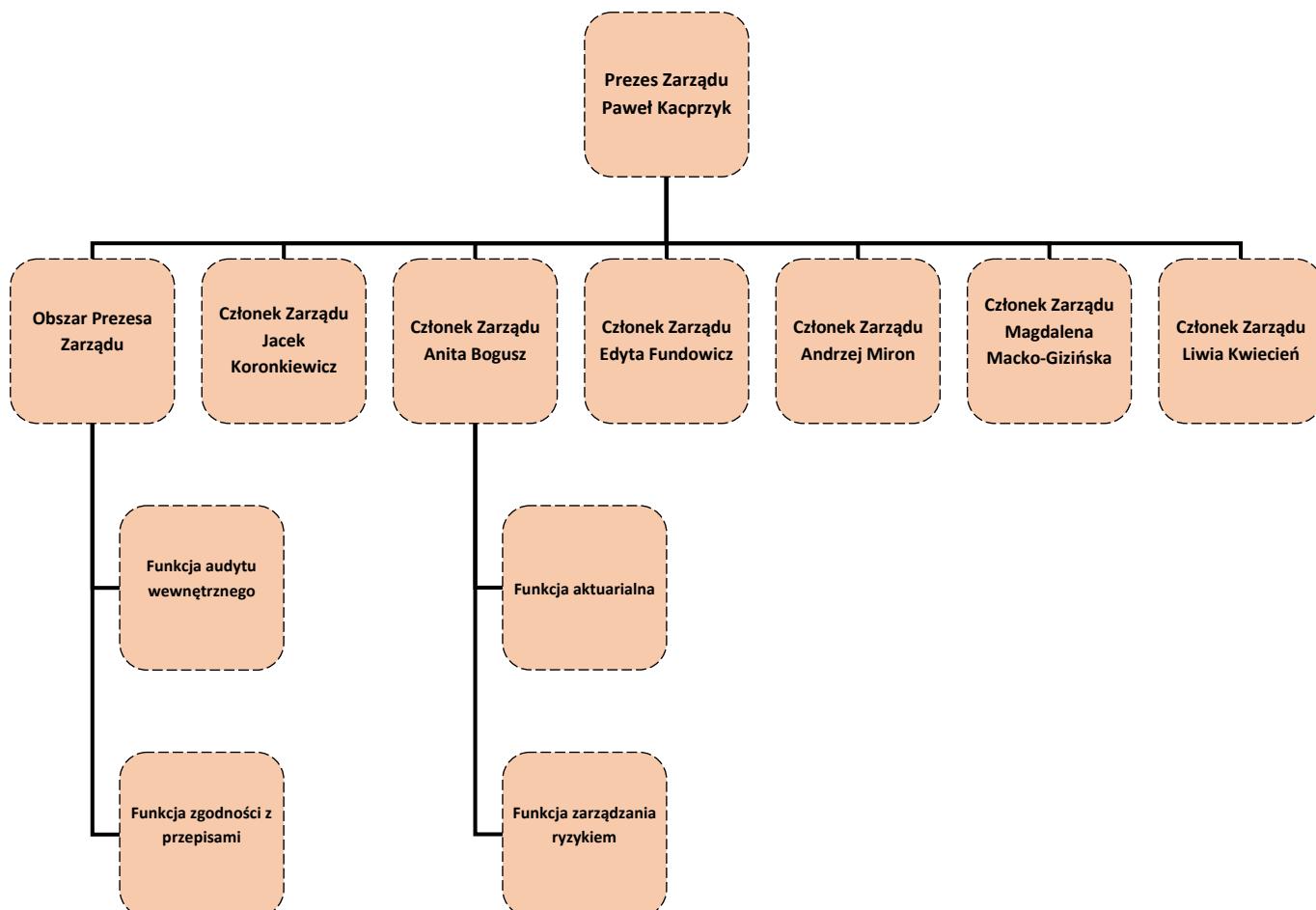
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

W ocenie Towarzystwa funkcjonujący w nim system zarządzania jest adekwatny do specyfiki prowadzonej działalności, jej skali oraz złożoności ryzyk, którymi zarządza, jak również skutecznie wspiera realizację celów strategicznych oraz bieżących działań biznesowych i operacyjnych.

Efektywne i skuteczne zarządzanie działalnością Towarzystwa jest możliwe dzięki odpowiedniej strukturze organizacyjnej, uwzględniającej jasny i odpowiedni podział obowiązków, zakres odpowiedzialności i podległości służbowej oraz skuteczny system przekazywania informacji. Rada Nadzorcza, w ramach wypełniania swoich funkcji i odpowiedzialności, zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem we wszystkich obszarach oraz nadzoruje efektywność systemu zarządzania.

Umiejscowienie funkcji kluczowych w ramach schematu organizacyjnego Towarzystwa

Na poniższym schemacie zaprezentowany został podział struktury organizacyjnej na poszczególnych Członków Zarządu Towarzystwa wraz z umiejscowieniem innych funkcji kluczowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku.

System zarządzania

Zarząd

Zarząd odpowiada za prowadzenie spraw i reprezentację Towarzystwa. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu.

Poniżej zaprezentowany został zakres odpowiedzialności i podział obowiązków pomiędzy Członkami Zarządu Nationale-Nederlanden Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie S.A. według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Pan Paweł Kacprzyk - Prezes Zarządu nadzoruje:

- obszar audytu wewnętrznego – do którego zadań należy w szczególności dostarczanie niezależnej oceny efektywności środków ograniczających ryzyko w procesach biznesowych oraz udzielanie rekomendacji mających na celu poprawę tych środków oraz/lub systemu zarządzania ryzykiem;
- obszar obsługi prawnej – do którego zadań należy w szczególności świadczenie pomocy prawnej w bieżącej działalności Towarzystwa, udzielanie opinii, przygotowywanie projektów umów, wniosków i informacji do sądów i urzędów, udział w opracowywaniu ogólnych warunków ubezpieczenia, reprezentowanie Towarzystwa przed sądami i organami administracji;
- obszar compliance – do którego zadań należy w szczególności doradzanie Zarządu Towarzystwa i Radzie Nadzorczej Towarzystwa w zakresie zgodności wykonywania działalności ubezpieczeniowej z przepisami prawa oraz wytycznymi i rekomendacjami nadzorczymi, ocena możliwego wpływu wszelkich zmian stanu prawnego na działalność Towarzystwa w ramach obszaru nadzorowanego przez Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance, określenie i ocena ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Towarzystwo standardów postępowania, rekomendowanie działań w zakresie usunięcia nieprawidłowości oraz ograniczania ryzyka braku zgodności w prowadzonej przez Towarzystwo działalności;
- obszar ochrony danych osobowych - do którego zadań należy w szczególności zapewnienie procesów przetwarzania danych osobowych z przepisami prawa, pełnienie roli Inspektora Ochrony Danych Osobowych;

Pan Jacek Koronkiewicz - Członek Zarządu nadzoruje:

- obszar finansów i rachunkowości – do którego zadań należy w szczególności zapewnienie obsługi finansowej, księgowej Towarzystwa oraz raportowania finansowego w zakresie statutowym i regulacyjnym;
- obszar controllingu – do którego zadań należy w szczególności budżetowanie, kontrola wykonania planów finansowych, zapewnienie bieżącej i okresowej informacji zarządczej, sprawozdawczość finansowa według standardów międzynarodowych;
- obszar przeciwdziałania praniu pieniędzy – do którego zadań należy zapewnienie procesów zapobiegających praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- obszar zakupów – do którego zadań należy w szczególności zapewnienie efektywnego procesu zamawiania i realizowania zakupów towarów i usług na potrzeby Towarzystwa;
- obszar zarządzania nieruchomościami – do którego zadań należy w szczególności zapewnienie materiałów biurowych i zasobów materiałowych niezbędnych do prowadzenia bieżącej pracy Towarzystwa, administracja budynku, w którym znajduje się siedziba Towarzystwa, obsługa Biura Zarządu, BHP, zarządzanie korespondencją.

Pani Anita Bogusz - Członek Zarządu nadzoruje:

- obszar sprawozdawczości aktuarialnej - do którego zadań należy w szczególności wyznaczanie i raportowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz środków własnych, weryfikowanie adekwatności rezerw, rozwój i utrzymanie modeli aktuarialnych, wyznaczanie projekcji aktuarialnych i finansowych dla potrzeb planowania;
- obszar zarządzania ryzykiem aktuarialnym - do którego zadań należy w szczególności wyliczenia i raportowanie wymogów kapitałowych dla potrzeb Wypłacałości II, ocena dopasowania aktywów i pasywów (płynności), wyznaczanie finansowych limitów ryzyka i ocena ryzyka i wypłacałości, nadzór nad reasekuracją i oceną ryzyka ubezpieczeniowego (underwriting);
- obszar zarządzania ryzykiem niefinansowym - do którego zadań należy w szczególności ocena, identyfikacja i monitorowanie ryzyka operacyjnego, zarządzanie ryzykiem defraudacji, zarządzanie ryzykiem informacji,

System zarządzania

prowadzenie postępował wyjaśniających w przypadku incydentów operacyjnych, koordynacja procesu zapewnienia ciągłości działania oraz zarządzanie kryzysowe;

Pani Edyta Fundowicz – Członek Zarządu nadzoruje:

- obszar marketingu – do którego zadań należy w szczególności opracowywanie i wdrażanie polityki produktowej i marketingowej, zapewnienie prawidłowej wyceny i konstrukcji produktu, prowadzenie kampanii reklamowych, analiza rynku i pozycji konkurencyjnej Towarzystwa, analiza doświadczenia klienta i prowadzenie akcji retencyjnych;
- obszar sprzedaży bezpośredniej – do którego zadań należy w szczególności prowadzenie akcji marketingowych oraz sprzedażowych poprzez Call Center oraz wsparcie sprzedaży w digital na stronie www.nn.pl;
- obszar sprzedaży - do którego należy w szczególności opracowywanie i wdrażanie zasad polityki sprzedażowej Towarzystwa, współpraca Towarzystwa z agentami, brokerami i multiagencjami, podmiotami z obszaru Bancassurance i Affinity, zarządzanie jakością sprzedaży, naliczanie i wypłata prowizji, egzaminowanie agentów i osób wykonujących czynności agencyjne oraz zgłaszenie agentów i osób wykonujących czynności agencyjne do rejestru agentów ubezpieczeniowych;

Pan Andrzej Miron - Członek Zarządu nadzoruje:

- obszar rozwoju i utrzymania usług technologii biznesowych – do zadań którego należy w szczególności projektowanie, dostarczanie i zapewnienie ciągłości działania rozwiązań technologicznych wspierających pracę wszystkich obszarów biznesowych i funkcji wsparcia Towarzystwa;
- obszar zarządzania danymi i integracji systemów – do zadań którego należy w szczególności definiowanie standardów i zasad zarządzania danymi i jakością danych, dostarczanie, rozwój i utrzymanie rozwiązań technologicznych wspierających zarządzanie danymi w tym hurtowni danych oraz integracji systemów wykorzystywanych przez Towarzystwo;
- obszar usług infrastruktury IT – do zadań którego należy w szczególności dostarczanie usług infrastruktury technologicznej w tym centrów przetwarzania danych oraz zapewnienie wsparcia pracowników Towarzystwa w zakresie użytkowanego sprzętu i oprogramowania;
- obszar cyberbezpieczeństwa – do zadań którego należy w szczególności definiowanie standardów i polityk zarządzania bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego, edukowanie i budowanie świadomości dotyczącej cyberbezpieczeństwa w Towarzystwie, operacyjne zarządzanie bezpieczeństwem systemów informatycznych oraz bieżąca kontrola w zakresie zgodności ze standardami cyberbezpieczeństwa;
- obszar zarządzania projektami i ładem IT - do zadań którego należy w szczególności definiowanie standardów zarządzania projektami i programami realizowanymi w Towarzystwie, zapewnienie wsparcia w zakresie realizacji projektów i programów, definiowanie standardów i zasad współpracy między obszarami w pionie technologii a obszarami biznesowymi Towarzystwa w tym zasad zarządzania procesami w pionie technologii;

Pani Magdalena Macko-Gizińska - Członek Zarządu nadzoruje:

- obszar obsługi klienta – do zadań którego należy w szczególności ocena ryzyka ubezpieczeniowego (underwriting), rejestracja i administrowanie umowami ubezpieczeniowymi, przyjmowanie i ewidencja składek ubezpieczeniowych, rozpatrywanie i wypłata zgłoszeń o odszkodowanie, rozpatrywanie skarg i reklamacji klientów oraz udzielania odpowiedzi na zapytania klientów;
- obszar zarządzania doświadczeniami klientów – do zadań którego należy zbieranie informacji zwrotnych od klienta, identyfikacja obszarów wymagających poprawy oraz wspieranie jednostek biznesowych w optymalizowaniu istniejących i projektowaniu nowych ulepszonych procesów zgodnie z informacjami zwrotnymi od klientów (w tym również budowanie rozwiązań cyfrowych);

System zarządzania

Pani Liwia Kwiecień - Członek Zarządu nadzoruje:

- **obszar zarządzania zasobami ludzkimi i komunikacji** – do którego zadań należy w szczególności opracowanie i realizacja polityki w zakresie doboru i rozwoju kadr, przygotowanie programu szkoleń, prowadzenie spraw kadrowo-płacowych, rekrutacja i przeprowadzanie szkoleń dla sieci sprzedaży, public relations; organizowanie kontaktów z mediami oraz komunikacja korporacyjna.

Inne Kluczowe Funkcje

W Towarzystwie powołane zostały Osoby Nadzorujące Inne Kluczowe Funkcje, w tym Funkcję Zarządzania Ryzykiem pełnioną przez Dyrektora ds. Zarządzania Ryzykiem Niefinansowym (ryzyko operacyjne) oraz Dyrektora ds. Zarządzania Ryzykiem Aktuarialnym (ryzyko finansowe), Funkcję Aktuarialną pełnioną przez Dyrektora ds. Raportowania Aktuarialnego (wyznaczanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby rachunkowości i wypłacalności), Funkcję Zgodności z Przepisami (Compliance) pełnioną przez Dyrektora ds. Compliance i Funkcję Audytu Wewnętrzne pełnioną przez Menadżera ds. Audytu.

Niezależność funkcji kluczowych

Osoby pełniące inne kluczowe funkcje, z racji pełnionych obowiązków, mają zapewnioną możliwość eskalacji spornych kwestii na wyższy poziom struktury zarządzania zarówno w ramach Towarzystwa jak również Grupy NN.

Niezależność kluczowych funkcji zapewniona jest również poprzez prawo do regularnego uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu Towarzystwa. Dodatkowo, przynajmniej raz do roku osoba pełniąca inną kluczową funkcję, w ramach swoich obowiązków, przedstawia Radzie Nadzorczej lub Komitetowi ds. Audytu Towarzystwa sprawozdanie z wykonywania czynności należących do tej kluczowej funkcji.

Umiejscowienie funkcji kluczowych w strukturze organizacyjnej (w obszarze Prezesa Zarządu lub obszarze Ryzyka) zapewnia operacyjną niezależność od innych jednostek biznesowych.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem

Do głównych zadań Funkcji Zarządzania Ryzykiem należy m.in. doradzanie zarządzającym Towarzystwa w zakresie spraw mogących mieć istotny wpływ na profil ryzyka przedsiębiorstwa, monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem, analiza profilu ryzyka i ocena nowych ryzyk, przeprowadzanie procesu ORSA (własna ocena ryzyka i wypłacalności) oraz raportowanie informacji dotyczących ekspozycji na ryzyko.

Funkcja Aktuarialna

Do głównych obowiązków Funkcji Aktuarialnej należy nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rachunkowości.

Funkcja Zgodności z Przepisami (Compliance)

Zarząd Towarzystwa jest właścicielem ryzyka compliance i ponosi odpowiedzialność za podejmowanie strategicznych działań lub decyzji, które pociągają za sobą takie ryzyko.

Zarząd jest odpowiedzialny za stworzenie środowiska, w którym respektowany jest Kodeks Postępowania i Wartości Nationale-Nederlanden, a pracownicy są świadomi swoich obowiązków wynikających z tych zasad.

Zarząd identyfikuje i komunikuje minimalne wymagania, które muszą być spełniane przez każdego pracownika podczas wykonywania codziennych obowiązków służbowych.

Główne zadania Zarządu w ramach zarządzania zgodnością (compliance):

- zapewnienie znajomości i stosowania Zasad i Polityk Compliance,
- wspieranie kultury compliance,
- skuteczne zarządzanie ryzykiem compliance.

Zarząd powierzył sprawowanie Funkcji Compliance specjalnie stworzonej komórce organizacyjnej tj. Departamentowi Zarządzania Ryzykiem Compliance. Zadaniem Funkcji Compliance jest wspieranie Zarządu i kierowników komórek organizacyjnych w zarządzaniu ryzykiem compliance.

System zarządzania

Zarząd Towarzystwa zapewnia Departamentowi Zarządzania Ryzykiem Compliance odpowiednie zasoby kadrowe, budżet oraz narzędzi niezbędne do skutecznego wykonywania zadań, jak również umożliwia systematyczne podnoszenie kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tego Departamentu.

Osobą nadzorującą Funkcję Compliance jest Dyrektor ds. Compliance. Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance ma zapewnioną organizacyjną niezależność w następujący sposób:

1. Dyrektor ds. Compliance jest powoływanym i odwoływanym za zgodą Komitetu Audytu Towarzystwa oraz ma możliwość eskalacji spornych kwestii na wyższy poziom struktury zarządzania, w tym zarówno na poziomie Towarzystwa jak i Grupy NN;
2. Dyrektor ds. Compliance raportuje bezpośrednio do Prezesa Zarządu Towarzystwa i ma prawo bezpośredniego dostępu do posiedzeń Zarządu oraz bezpośredniego kontaktu z Członkami Rady Nadzorczej Towarzystwa, a także uczestnictwa w posiedzeniach Rady Nadzorczej Towarzystwa oraz Komitetu Audytu, jeżeli poruszane tam zagadnienia mają związek z ryzykiem braku zgodności;
3. Zarząd odpowiada za funkcjonujące w Towarzystwie mechanizmy zapewniające niezależność Departamentowi Zarządzania Ryzykiem Compliance oraz Dyrektorowi nadzorującemu działalność tego departamentu, w szczególności poprzez zatwierdzenie Polityki Compliance wskazującej rolę i uprawnienia Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance oraz zapewnienie dostępu do wszelkich informacji i dokumentów w zakresie niezbędnym do wykonywania powierzonych zadań.

Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance w sposób aktywny identyfikuje, dokumentuje i ocenia ryzyko compliance związane z działalnością operacyjną Towarzystwa, oferowanymi i projektowanymi produktami. Dyrektor ds. Compliance lub wyznaczony przez niego pracownik Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance jest:

- a) stałym członkiem Komitetu ds. Jakości Sprzedaży z prawem głosu oraz veta co do podejmowanych tam decyzji np. odnośnie przedstawicieli i pośredników, którzy działały z naruszeniem standardów lub prawa;
- b) stałym członkiem Komitetu ds. Ryzyka Niefinansowego z prawem doradczym w zakresie ryzyka zgodności z przepisami i ryzyka utraty reputacji;
- c) członkiem Komitetu ds. Ryzyka Produktowego i Portfelowego z prawem głosu w szczególności w zakresie zatwierdzania nowego produktu, przeglądu istniejącego produktu.

Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance przedstawia regularnie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej informacje na temat zmian w przepisach prawa wraz z oceną ich wpływu na działalność Towarzystwa.

Raz do roku Zarządowi Towarzystwa, Radzie Nadzorczej Towarzystwa przedstawiane jest sprawozdanie z czynności wykonanych w ramach Funkcji Compliance, określające poziom ryzyka braku zgodności oraz zawierające inne istotne informacje w tym zakresie, a także informację o wykonywaniu Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych Komisji Nadzoru Finansowego. Za przygotowanie i przedstawienie wskazanych powyżej sprawozdań odpowiada Dyrektor ds. Compliance.

W powyższym zakresie nie wystąpiły istotne zmiany w 2022 roku.

Funkcja Audytu Wewnętrznego

Do obowiązków Funkcji Audytu Wewnętrznego należy m. in przygotowanie, wykonanie audytu oraz wydawanie rekomendacji na podstawie wykonanych prac i przygotowanie raportu z ustaleniami, obserwacjami oraz rekomendacjami.

Struktura Komitetów Towarzystwa

W ramach systemu zarządzania w Towarzystwie działają komitety, których zadaniem jest wspieranie efektywnych i transparentnych procesów oraz podejmowanie decyzji. Zakres uprawnień, jak również cel, odpowiedzialność i role zostały określone w odpowiednich regulaminach własnych każdego z komitetów.

Poniżej zaprezentowano strukturę komitetów działających w Towarzystwie według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku.

Komitet ds. Audytu

W ramach Rady Nadzorczej Towarzystwa działa Komitet ds. Audytu.

Do obowiązków Komitetu ds. Audytu należy w szczególności:

System zarządzania

- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej;
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- monitorowanie wykonywania rewizji finansowej w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
- kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta firmy audytorskiej w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Towarzystwa są świadczone usługi inne niż badanie sprawozdań finansowych.

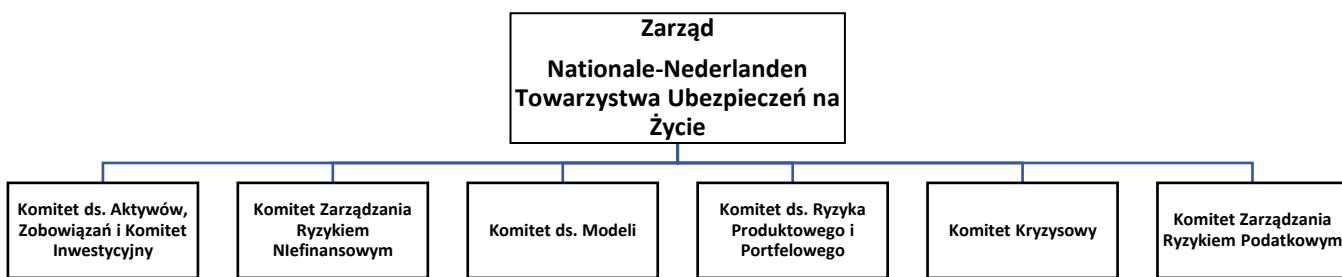
W skład Komitetu ds. Audytu na dzień 31 grudnia 2022 roku wchodzili:

- Pan Paweł Śliwiński – przewodniczący
- Pan Bartholomeus Odilia Petrus Frijns
- Pan Tomasz Gabrusewicz.

Komity ds. Rzyka

W celu wsparcia zarządzających Towarzystwa w nadzorowaniu wszelkich spraw związanych z ryzykiem, kapitałem, produktami oraz modelami została utworzona struktura Komitetów ds. Rzyka.

Poniżej zaprezentowano przegląd struktury organizacyjnej Komitetów ds. Rzyka działających w Towarzystwie:

- Komitek ds. Aktywów, Zobowiązań i Komitet Inwestycyjny nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem finansowym;
- Komitek Zarządzania Rzykiem Niefinansowym nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem niefinansowym (ryzyko operacyjne i ryzyko niezgodności z przepisami);
- Komitek ds. Modeli nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem związanym z modelami aktuarialnymi;
- Komitek ds. Rzyka Produktowego i Portfelowego nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem produktowym i portfelowym;
- Komitek Kryzysowy nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem sytuacji kryzysowej i jest to komitet zwoływany w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej;
- Komitek Zarządzania Rzykiem Podatkowym nadzoruje wszystkie sprawy związane monitorowaniem oraz weryfikacją poprawności wywiązywania się z obowiązków podatkowych oraz przestrzeganiem w tym zakresie właściwych przepisów prawa i analizuje ryzyka podatkowe.

Uprawnienia komitetów są delegowane przez Zarząd Towarzystwa. W celu zapewnienia konsekwencji w działaniu, w skład każdego z komitetów wchodzi, co najmniej jeden z Członków Zarządu Towarzystwa.

Stale Komity wspierające System Kontroli Wewnętrznej

Stalymi komitetami wchodzącyimi w skład systemu kontroli wewnętrznej (w ramach I linii obrony) są m.in.:

- Komitek ds. Jakości Sprzedaży, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z jakością sprzedaży produktów ubezpieczeniowych;

System zarządzania

- Komitet ds. Jakości Danych, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z jakością danych wykorzystywanych do raportowania finansowego na potrzeby wypłacalności;
- Komitet ds. Bezpieczeństwa Fizycznego i Personalnego, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z bezpieczeństwem higieny pracy.

Linie obrony Systemu Zarządzania Ryzykiem

Funkcjonujący w Towarzystwie System Zarządzania Ryzykiem (ZR) bazuje na trzech liniach obrony, w skład których wchodzą:

- I linia - poszczególne obszary biznesowe - odpowiadają za zarządzanie ryzykiem i działanie w ramach apetytu na ryzyko Towarzystwa przy podejmowaniu decyzji biznesowych;
- II linia - Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance, Departament Prawny, Obszar Zarządzania Ryzykiem - monitoruje profil i poziom ryzyka, doradza kadrze zarządzającej optymalizację profilu ryzyka oraz ocenia jakość zarządzania ryzykiem przez I linię;
- III linia - Dział Audytu Wewnętrzne - funkcjonuje całkowicie niezależnie od I i II linii obrony, dokonuje oceny ogólnej skuteczności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz wydaje konkretne zalecenia mające na celu dalsze usprawnianie procesów lub struktury zarządzania i kontroli ryzyka.

Rada Nadzorcza

Obowiązki Rady Nadzorczej w ramach systemu zarządzania zostały opisane szczegółowo w Regulaminie Rady Nadzorczej. W ramach wypełniania swoich funkcji, Rada Nadzorcza m.in. zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem we wszystkich obszarach oraz nadzoruje efektywność systemu zarządzania.

W skład Rady Nadzorczej Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2022 roku wchodzili:

- Pan Fabian Joachim Rupprecht - przewodniczący
- Pan Paweł Śliwiński – wiceprzewodniczący (członek niezależny)
- Pan Tomasz Gabrusewicz (członek niezależny)
- Pani Renata Kulej
- Pan Bartholomeus Odilia Petrus Frijns.

Poszczególni Członkowie Rady Nadzorczej nie mają wyznaczonego podziału obowiązków z wyłączeniem funkcji przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- opiniowanie sprawozdania finansowego Towarzystwa oraz sprawozdania Zarządu z działalności Towarzystwa, a także zatwierdzanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa;
- opiniowanie wniosków Zarządu w sprawach podziału zysku lub pokrycia straty;
- zatwierdzanie przewidzianych w statucie regulaminów z wyjątkiem regulaminu Rady Nadzorczej;
- zatwierdzenie wniosków Zarządu na dokonywanie czynności prawnych polegających na zaciąganiu zobowiązań przekraczających 100% kapitału zakładowego;
- zatwierdzenie i nadzorowanie realizacji strategii zarządzania ryzykiem, w tym w obszarze reasekuracji;
- dokonywanie oceny stosowanych zasad wprowadzonych na podstawie wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”;
- zatwierdzenie regulacji określających zasady wynagradzania Członków Zarządu oraz nadzór na wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonanie weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia;
- przygotowywanie i przedstawianie Walnemu Zgromadzeniu raz w roku raportu z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania;
- sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego;
- sprawowanie nadzoru nad efektywnością systemu zarządzania produktem oraz monitorowanie realizacji zasad i procedur badania adekwatności produktu;
- wybór firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych Towarzystwa oraz sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa;
- przedstawienie Walnemu Zgromadzeniu uzasadnienia wyboru firmy audytorskiej w przypadku gdy decyzja Rady Nadzorczej odbiega od rekomendacji Komitetu ds. Audytu lub w przypadku, gdy zadania Komitetu ds. Audytu wykonywane są przez Radę Nadzorczą;

System zarządzania

- zawieszanie w czynnościach Członków Zarządu.

W ramach Rady Nadzorczej działa opisany wyżej Komitet ds. Audytu.

Istotne zmiany w stosunku do roku poprzedniego

W 2022 nie było zmian w składach Zarządu i Rady Nadzorczej.

W 2022 roku Towarzystwo nie dokonywało istotnych zmian w systemie zarządzania.

Polityka wynagradzania

Towarzystwo przyjęło politykę wynagradzania pracowników, Członków Zarządu Towarzystwa oraz Członków Rady Nadzorczej. Polityka wynagradzania pracowników i Członków Zarządu obejmuje zarówno stałe, jak i zmienne składniki wynagrodzenia. Całkowita wysokość wynagrodzenia zmiennego nie może być wyższa, niż roczne wynagrodzenie stałego. Stały składnik wynagrodzenia oparty jest na wycenie danego stanowiska oraz wynikach rocznej oceny pracowniczej. Zmienny składnik wynagrodzenia zależy od wyników osiąganych przez danego pracownika, a także od ogólnych wyników Towarzystwa.

W przypadku Członków Zarządu wynagrodzenie zmienne jest uzależnione od wyników oceny rocznej realizacji celów biznesowych danego Członka Zarządu oraz kompetencji, a także od oceny Rady Nadzorczej sposobu zarządzania przez Członka Zarządu swoim obszarem.

Dodatkowo zmienny składnik wynagrodzenia jest uzależniony od kryteriów finansowych, jak również określonych kryteriów niefinansowych. Funkcje monitorujące (podlegające CFO, CRO, CHRO, Departament Prawny, Funkcja Audytu Wewnętrznego, Funkcja Compliance, Funkcja Zarządzania Ryzykiem oraz Funkcja Aktuarialna) nie podlegają ocenie na podstawie kryteriów finansowych. Osiągnięte wyniki, formułowane na podstawie kryteriów finansowych lub niefinansowych, stanowią podstawę uprawnień do zmiennych składników wynagrodzenia (premia pracownicza). Dodatkowo, wybrani pracownicy oraz Członkowie Zarządu uprawnieni są do otrzymywania akcji Grupy NN.

Członkowie Rady Nadzorczej pobierają wynagrodzenie uzależnione od udziału z posiedzeniach Rady Nadzorczej, swojego statusu (Członek zależny/niezależny), pełnionej funkcji (tj. Członek Rady Nadzorczej/Przewodniczący/Zastępca Przewodniczącego/Członek Komitetu ds. Audytu).

Informacje dotyczące istotnych transakcji

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku, Towarzystwo nie zawarło istotnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na zakład oraz z członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorującego.

B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Towarzystwo posiada zasady dotyczące kompetencji i reputacji definiujące wymagania stanowiska, niezbędne kwalifikacje i doświadczenie, które są stosowane każdorazowo przy zatrudnianiu osób na kluczowe funkcje tj. stanowisko Prezesa i Członka Zarządu, Członków Rady Nadzorczej oraz stanowiska osób nadzorujących inne kluczowe funkcje (Osoba Nadzorująca Funkcję Zarządzania Ryzykiem, Osoba Nadzorująca Funkcję Compliance, Osoba Nadzorująca Funkcję Audytu Wewnętrznego, Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną).

Kandydat na Członka Zarządu Towarzystwa musi spełniać łącznie następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie był skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- daje rękomię prowadzenia spraw zakładu ubezpieczeń w sposób należyty.

Co najmniej połowa Członków Zarządu Towarzystwa, w tym Prezes Zarządu oraz Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, musi posiadać udowodnioną znajomość języka polskiego oraz są powoływani za zgodą organu nadzoru. Ponadto, co najmniej połowa Członków Zarządu Towarzystwa, w tym Prezes Zarządu oraz Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, musi posiadać doświadczenie zawodowe niezbędne do zarządzania zakładem ubezpieczeń.

Kandydat na stanowisko Osoby Nadzorującej inną kluczową funkcję musi łącznie spełniać następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;

System zarządzania

- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie był skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- posiada doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania nadzorowanej kluczowej funkcji;
- daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty;
- w przypadku funkcji aktuarialnej - jest aktuariuszem wpisanym do rejestru aktuariuszy.

Kandydat na członka Rady Nadzorczej musi łącznie spełniać następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie był skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- daje rękojmię należytego wykonywania swojej funkcji.

Co najmniej dwóch Członków Rady Nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności wynikające z art. 129 ust. 3 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym oraz przejawiające się brakiem bezpośrednich i pośrednich powiązań z Towarzystwem, Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej, znaczącymi akcjonariuszami i podmiotami z nim powiązanymi. W szczególności niezależnością powinni cechować się Członkowie Rady Nadzorczej, którzy posiadają kompetencje z dziedziny rachunkowości lub rewizji finansowej.

Opis procedury używanej do oceny kwalifikacji, umiejętności i reputacji

Pracownik obszaru Kapitał Ludzki i Kultura Organizacyjna, odpowiedzialny za proces rekrutacji na dane stanowisko w Towarzystwie, każdorazowo sprawdza czy stanowisko należy do funkcji kluczowych oraz jakie wymogi zgodnie z UoDUiR powinien spełniać kandydat.

Proces oceny kandydata na stanowisko należące do funkcji kluczowych obejmuje ocenę kompetencji i kwalifikacji zawodowych i formalnych, wiedzy oraz odpowiedniego doświadczenia w sektorze ubezpieczeniowym, innych sektorach finansowych lub innych rodzajach działalności oraz uwzględnienia obowiązki powierzone tej osobie a także, o ile ma to znaczenie dla wykonywania tych obowiązków, jej umiejętności w dziedzinie ubezpieczeń, finansów, rachunkowości, funkcji aktuarialnych i zarządzania.

Ocena kompetencji uwzględnia obowiązki powierzone poszczególnym Osobom Nadzorującym funkcje kluczowe, tak aby zapewnić należyte zróżnicowanie kwalifikacji, wiedzy i odpowiedniego doświadczenia gwarantujące profesjonalizm w zarządzaniu Towarzystwem i jego nadzorowaniu.

Ocena reputacji obejmuje ocenę uczciwości i prawidłowej sytuacji finansowej tej osoby w oparciu o informacje dotyczące jej charakteru oraz postępowania w życiu prywatnym i zawodowym, w tym dotyczące kwestii karnych, finansowych i nadzorczych mających znaczenie do celów oceny.

Towarzystwo informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zmianach na stanowiskach Osób Nadzorujących inne kluczowe funkcje, w terminie 7 dni od dnia dokonania zmiany. Towarzystwo informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zmianach w składzie Zarządu lub Rady Nadzorczej, w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o powołaniu lub odwołaniu Członka Zarządu, Członka Rady Nadzorczej, a także powięźcia informacji o innym zdarzeniu powodującym zmianę składu Zarządu, Rady Nadzorczej.

B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

Strategia zarządzania ryzykiem

Strategia zarządzania ryzykiem jest zgodna ze strategią biznesową Towarzystwa i wspiera realizację strategii biznesowej. Celem strategii zarządzania ryzykiem jest zabezpieczenie stabilnego wzrostu, dodawanie wartości udziałowcom oraz klientom.

Kluczowym elementem strategii jest apetyt na ryzyko. Apetyt na ryzyko wspiera strategię biznesową, pomagając unikać podejmowania nieuchcianego lub nadmiernego ryzyka. Ma również na celu optymalizację wykorzystania kapitału. Strategia zarządzania ryzykiem wspomaga decyzje biznesowe poprzez dostarczanie kluczowych wskaźników profilu ryzyka oraz kontroli wynikających z przyjętej strategii.

Strategia biznesowa i jej cele, w tym określenie akceptowalnego ryzyka, zasady zarządzania ryzykiem i kapitałem są podsumowane w procesie własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) przeprowadzonym w oparciu o corocznie aktualizowany średniookresowy plan biznesowy i finansowy. W ramach przygotowania Towarzystwo przeprowadza ocenę najważniejszych ryzyk (High Level Risk Assessment), w celu zidentyfikowania kluczowych ryzyk stanowiących zagrożenie dla strategicznych i kapitałowych założeń spółki.

Na tej podstawie określone są scenariusze testowe, których wynik wskazuje na możliwe potrzeby kapitałowe Towarzystwa.

Raport ORSA wspiera Zarząd w ocenie poziomu ryzyka i profilu kapitałowego firmy, przeanalizowanych dla szerokiego zakresu scenariuszy testów. Raport ten jest przygotowywany w cyklu, co najmniej rocznym oraz zatwierdzany przez Zarząd Towarzystwa. W przypadku zidentyfikowania istotnej zmiany w profilu ryzyka Towarzystwa wynikającej ze zmiany procesów wewnętrznych lub otoczenia biznesowego, częstotliwość ORSA może zostać zwiększoną.

System zarządzania

W cyklach, co najmniej kwartalnych Zarząd Towarzystwa informowany jest, bezpośrednio lub poprzez odpowiedni komitet, o istotnych ryzykach na jakie Towarzystwo jest narażone, a w celu ograniczania ryzyka podejmowane są działania mitygujące. Na podstawie tych informacji Zarząd Towarzystwa ocenia czy Towarzystwo działa w ramach apetytu na ryzyko oraz jakie akcje trzeba podjąć, aby skuteczniej zarządzać ryzykiem. Proces ten zapewnia, iż Towarzystwo w sposób ciągły jest w stanie odpowiadać na pojawiające się ryzyka, które mogłyby istotnie wpłynąć na wyniki finansowe i wypłacalność Towarzystwa.

Funkcje kluczowe

Towarzystwo ustanowiło cztery inne funkcje kluczowe: Funkcję Zarządzania Ryzykiem, Funkcję Compliance, Funkcję Aktuarialną oraz Funkcję Audytu Wewnętrznego. W niniejszym rozdziale, System zarządzania ryzykiem, zaprezentowana została Funkcja Zarządzania Ryzykiem, natomiast pozostałe funkcje zostały szerzej opisane w innych częściach dokumentu, w punktach B.1 i B4 (Funkcja Zgodności z Przepisami), B.5 (Funkcja Audytu Wewnętrznego) i B.6 (Funkcja Aktuarialna).

Funkcja Zarządzania Ryzykiem

Funkcja Zarządzania Ryzykiem wspiera Zarząd, Radę Nadzorczą oraz osoby zarządzające Towarzystwem w skutecznym zarządzaniu ryzykiem w szczególności poprzez:

- dokonywanie specjalistycznych analiz, przeglądu jakości i monitorowanie zarządzania ryzykiem;
- utrzymywanie zagregowanego profilu ryzyka Towarzystwa;
- raportowanie szczegółowych informacji dotyczących ekspozycji na ryzyko oraz doradzanie Zarządowi w sprawach z zakresu zarządzania ryzykiem w związku z najważniejszymi projektami i inwestycjami;
- identyfikację i ocenę pojawiających się ryzyk.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem w Towarzystwie doradza Zarządowi w zakresie zarządzania ryzykami w następujących obszarach:

- ryzyka finansowego oraz aktuarialnego;
- zarządzania ryzykiem niefinansowym w tym ryzyka operacyjnego;
- reasekuracji;
- oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia;
- przeglądowi procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (RTU).

Osoby Nadzorujące Funkcję Zarządzania Ryzykiem raportują bezpośrednio do Członka Zarządu odpowiedzialnego za ryzyko (CRO). CRO zapewnia, że Zarząd jest dobrze poinformowany oraz rozumie ekspozycję Towarzystwa na poszczególne ryzyka.

Funkcja Compliance została zaprezentowana szczegółowo w rozdziale B1 i B4 niniejszego sprawozdania.

Kontrola poziomu ryzyka

Profil i poziom ryzyka jest monitorowany w oparciu o apetyt na ryzyko, miary i limity ryzyka wynikające z apetytu na ryzyko. Towarzystwo regularnie przeprowadza ocenę ryzyka. Profil ryzyka oraz wymogi kapitałowe oceniane są zgodnie z wymogami Formuły Standardowej w systemie Wypłacalność II. Dodatkowo niektóre typy ryzyka mogą podlegać własnej, profesjonalnej ocenie w celu ich identyfikacji i kwantyfikacji.

B.4 System Kontroli Wewnętrznej

Towarzystwo wdrożyło System Kontroli Wewnętrznej (SKW), w którego skład wchodzą:

- procedury i procesy w tym w szczególności procedury księgowie i raportowe, uwzględniające odpowiednie czynności kontrolne;
- miary apetytu na ryzyko w formie jakościowej i ilościowej oraz raportowanie realizacji kluczowych kontroli (dla zidentyfikowanych głównych ryzyk) przez pierwszą linię obrony;
- definiowanie działań naprawczych w przypadku zidentyfikowanych słabości;
- monitorowanie poziomu ryzyka, testowanie kontroli, jak również ocena oraz raportowanie ryzyka,
- funkcja zgodności z przepisami.

System Kontroli Wewnętrznej w Towarzystwie opiera się na obowiązujących w Grupie NN zasadach zdefiniowanych jako tzw. Effective Control Framework (ECF). W ramach ECF w procesach istniejących w Towarzystwie identyfikowane są ryzyka, dla których w zależności od wyceny definiowane są odpowiednie kontrole mitygujące. Jego celem jest zapewnienie, że funkcjonujące procesy są efektywne, a działania podejmowane przez biznes mieścią się w ustalonych ramach apetytu na ryzyko. Apetyty te mogą być określone za pomocą limitów lub określeń jakościowych.

System zarządzania

System kontroli wewnętrznej jest częścią Systemu Zarządzania Ryzykiem, który składa się z trzech linii obrony:

- I linia - poszczególne obszary biznesowe - odpowiadają za zarządzanie ryzykiem i działanie w ramach apetytu na ryzyko Towarzystwa przy podejmowanych decyzji biznesowych;
- II linia - Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance, Departament Prawny, Obszar Zarządzania Ryzykiem - monitoruje profil i poziom ryzyka, doradza kadrze zarządzającej optymalizację profilu ryzyka oraz ocenia jakość zarządzania ryzykiem przez I linię;
- III linia - Departament Audytu Wewnętrznego - funkcjonuje całkowicie niezależnie od I i II linii obrony, dokonuje oceny ogólnej skuteczności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz wydaje konkretne zalecenia mające na celu dalsze usprawnianie procesów lub struktury zarządzania i kontroli ryzyka.

Funkcja Zgodności z Przepisami (Compliance)

Zadaniem Funkcji Compliance są m.in.:

- doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności wykonywania działalności ubezpieczeniowej z przepisami prawa oraz rekomendacjami i wytycznymi nadzorczymi,
- wczesne ostrzeganie: rozumiane jako ocena potencjalnego wpływu zmian pojawiających się w otoczeniu regulacyjnym na działalność Towarzystwa w ramach obszaru nadzorowanego przez Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance oraz wskazanie i ocenę ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów,
- określenie i ocena ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Towarzystwo standardów postępowania,
- ocena adekwatności środków, działań podejmowanych przez Towarzystwo mogących powodować ryzyko niezgodności, wzrost ryzyka regulacyjnego lub ryzyka reputacji,
- rekomendowanie działań w zakresie usunięcia nieprawidłowości oraz ograniczania ryzyka braku zgodności w prowadzonej działalności przez Towarzystwo,
- aktywna współpraca i doradzanie komórkom organizacyjnym Towarzystwa w celu zarządzania ryzykiem braku zgodności w całym cyklu życia produktów, przy organizacji procesu dystrybucji ubezpieczeń i współpracy z dystrybutormi,
- wsparcie strategii Towarzystwa poprzez przygotowywanie opinii, doradzanie i współpracę z komórkami organizacyjnymi, w celu implementowania dobrych praktyk, w zakresie przestrzegania przepisów oraz standardów rynkowych, a także rekomendacji i wytycznych nadzorczych,
- przeprowadzanie monitoringów, kontroli wewnętrznych w Towarzystwie,
- identyfikacja, ocena, kontrola oraz monitorowanie ryzyka braku zgodności, w ramach realizowanych przez Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance czynności oraz przekazywanie raportów zawierających te wyniki,
- promowanie kultury przestrzegania przepisów w celu zwiększenia zaufania, odpowiedzialności, przejrzystości i rzetelności w ocenie zarządzania i sprawozdawczości w obszarze ryzyka braku zgodności,
- podnoszenie wśród pracowników Towarzystwa świadomości w zakresie ryzyka braku zgodności.

Dyrektor ds. Compliance pełni funkcję Whistleblowing Reporting Officer, tj. osoby przyjmującej zgłoszenia naruszeń zgodnie z przyjętą przez Zarząd Procedurą zgłaszania nieprawidłowości (Whistleblowers). W 2022 r. Towarzystwo wprowadziło dodatkowy, zapewniający poufność kanał raportowania nieprawidłowości – system Speak Up. Do zgłaszania naruszeń przepisów wewnętrznych lub zewnętrznych oraz o innych nieprawidłowościach uprawniony jest każdy pracownik i współpracownik.

W powyższym zakresie nie wystąpiły istotne zmiany w 2022 roku.

Rada Nadzorcza Towarzystwa ma wpływ na SKW poprzez działający w jej ramach Komitet ds. Audytu. Ponadto Rada Nadzorcza zapoznaje się, przedstawia opinie lub zatwierdza:

- strategię zarządzania ryzykiem oraz przyjęty poziom apetytu na ryzyko;
- główne zidentyfikowane ryzyka w Towarzystwie;
- istotne transakcje wewnętrz grupy kapitałowej.

Rada Nadzorcza Towarzystwa jest regularnie informowana o wnioskach wynikających z raportowanego poziomu ryzyka, w szczególności o wnioskach wynikających z raportu ORSA.

B.5 Funkcja Audytu Wewnętrznego

Realizacja Funkcji Audytu Wewnętrznego w Towarzystwie

System zarządzania

Towarzystwo posiada skutecną Funkcję Audytu Wewnętrznego, która obejmuje ocenę adekwatności i efektywności Systemu Kontroli Wewnętrznej i innych elementów systemu zarządzania.

Funkcja Audytu Wewnętrznego obejmuje swoimi działaniami wszystkie czynności operacyjne wykonywane przez Towarzystwo.

W celu skutecznego wykonywania Funkcji Audytu Wewnętrznego, Menadżer ds. Audytu oraz Pracownicy Departamentu Audytu Wewnętrznego mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji, w szczególności:

- mają pełny, możliwy do realizacji w każdym momencie, dostęp do systemów, dokumentów, jednostek, biur oraz pracowników Towarzystwa; dostęp ten realizowany jest przy zachowaniu zasad związanych z poufnością dokumentów oraz ochroną danych osobowych;
- uzyskują niezbędne do realizacji działań audytowych wyjaśnienia, dodatkowe informacje oraz wsparcie od pracowników Towarzystwa;
- samodzielnie planują działania audytowe, ich zakres oraz terminy realizacji, uwzględniając przy tym zasadę najmniejszej uciążliwości w stosunku do bieżących działań operacyjnych Towarzystwa;

Niezależność i obiektywność Funkcji Audytu Wewnętrznego

Funkcja Audytu Wewnętrznego jest obiektywna i niezależna. Obiektywność i niezależność zapewniona jest w szczególności poprzez:

- linię raportowania Menadżera ds. Audytu, który rapportuje bezpośrednio (hierarchicznie) do Prezesa Zarządu Towarzystwa oraz funkcjonalnie do Komitetu ds. Audytu ustanowanego na poziomie Rady Nadzorczej Towarzystwa;
- niezależność Funkcji Audytu Wewnętrznego od funkcji operacyjnych oraz innych kluczowych funkcji, zarówno w strukturze organizacyjnej, jak i w bieżącym działaniu; Funkcja Audytu Wewnętrznego samodzielnie stanowi trzecią linię obrony w strukturze opartej na 3 liniach obrony w Towarzystwie;
- konstrukcję celów pracowniczych dla osób wykonujących czynności w ramach funkcji audytu wewnętrznego (pracowników Departamentu Audytu Wewnętrznego), zapewniającą niepowiązanie celów audytu wewnętrznego z bieżącymi celami operacyjnymi i komercyjnymi Towarzystwa;
- realizację zasady, zgodnie z którą w przypadku, gdy osoba wykonująca czynności w ramach Funkcji Audytu Wewnętrznego (pracownik Departamentu Audytu Wewnętrznego) wykonywała wcześniej zadania w ramach innej jednostki organizacyjnej Towarzystwa, w celu zapobiegania konfliktowi interesów, nie może ona realizować zadań audytorskich w odniesieniu do tego obszaru przez okres 12 miesięcy od zakończenia wykonywania zadań w ramach tej jednostki organizacyjnej.

B.6 Funkcja Aktuarialna

Funkcja Aktuarialna realizowana jest przez osoby dysponujące wiedzą z zakresu matematyki aktuarialnej i finansowej oraz wykazujące się stosownym doświadczeniem w stosowaniu właściwych standardów zawodowych. Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną rapportuje bezpośrednio do Członka Zarządu ds. Ryzyka (CRO).

Do zadań Funkcji Aktuarialnej należy:

- koordynacja i nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rachunkowości;
- zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;
- porównanie najlepszych oszacowań (ang. best estimates & assumptions, BEA) z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia;
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji;
- współpracować przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem.

Co najmniej raz do roku Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną przygotowuje Raport Funkcji Aktuarialnej zawierający opinię odnośnie powyżej wymienionych obszarów. Walidacja RTU jest przeprowadzana w ramach Raportu Funkcji Aktuarialnej. Raport ten jest przedstawiany Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Towarzystwa.

System zarządzania

B.7 Outsourcing

W Towarzystwie został wdrożony system nadzoru nad outsourcingiem wraz z podziałem odpowiedzialności w procesie, mający na celu zapewnienie, że:

- zostały przeprowadzone szczegółowe analizy w celu weryfikacji czy potencjalny usługodawca posiada umiejętności i możliwości oraz ewentualne zezwolenia wymagane na podstawie przepisów prawa, pozwalające mu wykonywać w odpowiedni sposób zlecane funkcje lub czynności, uwzględniając przy tym cele i potrzeby Towarzystwa;
- zostały objaśnione warunki umowy outsourcingu, w zrozumiały sposób, organowi zarządzającemu oraz ich zatwierdzenie przez ten organ;
- została zawarta pisemna umowa pomiędzy Towarzystwem a usługodawcą, w której wyraźnie określono odpowiednie prawa i obowiązki Towarzystwa i usługodawcy;
- Towarzystwu nie zagraża żaden faktyczny lub potencjalny konflikt interesów;
- nie ma naruszeń prawa, a w szczególności przepisów dotyczących ochrony danych;
- w uzasadnionych przypadkach, usługodawca podlega takim samym przepisom dotyczącym bezpieczeństwa i poufności informacji jak Towarzystwo.

Outsourcing elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności i funkcji operacyjnych

Outsourcing elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności lub funkcji operacyjnych Towarzystwa jest realizowany w taki sposób, aby nie spowodować negatywnego wpływu na jakość systemu zarządzania Towarzystwa oraz na zdolność organu nadzoru do monitorowania należytego wykonywania obowiązków przez Towarzystwo. Outsourcing nie może także wywołać nieuzasadnionego wzrostu ryzyka operacyjnego lub osłabienia jakości obsługi ubezpieczonych.

W ramach outsourcingu elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności i funkcji operacyjnych, Towarzystwo powierzyło następujące czynności wybranym podmiotom Grupy NN:

- elementy wspierające wyznaczanie najlepszego oszacowania, kapitałowego wymogu wypłacalności oraz sprawozdawczości w zakresie aktywów; usługa ta realizowana jest na terenie Holandii;
- usługi z zakresu konsultacji w zakresie budowy portfeli i mandatów inwestycyjnych, usługa ta realizowana jest na terenie Polski;
- wycena aktywów własnych; usługa realizowana w Holandii.

B.8 Wszelkie inne informacje

W 2022 roku w związku z intensywnymi przygotowaniami do fuzji prawnej funkcjonowało Biuro Zarządzania Integracją, którego zadaniem było monitorowanie procesu realizacji planu integracji oraz wszelkich związanych z nią ryzyk. W 2022 roku innych zmian w zakresie systemu zarządzania nie było.

Profil ryzyka

C. Profil ryzyka

Wstęp

Poniższy rozdział sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje dotyczące profilu ryzyka Towarzystwa w podziale na następujące kategorie: ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko operacyjne, inne istotne rodzaje ryzyka. W celu wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności Towarzystwo stosuje metodologię Formuły Standardowej. Metody stosowane do oceny ryzyk, jak również do oceny wrażliwości na ryzyko, są spójne z zasadami zarządzania ryzykiem przedstawionymi w części B ze szczególnym uwzględnieniem własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). Profil ryzyka Towarzystwa nie odbiega istotnie od profilu polskiego rynku ubezpieczeń na życie i w konsekwencji Formuła Standardowa, skalibrowana do uśrednionego rynku europejskiego włącznie z rynkiem polskim, prawidłowo reprezentuje ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo. Ponadto, na podstawie analiz własnych oraz oceny ryzyk, zdefiniowane zostały scenariusze testowe, tzw. testy stresu. Wyniki testów stresu wskazują, że posiadany poziom kapitałów Towarzystwa jest wystarczający do zachowania wypłacalności nawet w przypadku zrealizowania się niekorzystnych scenariuszy, o bardzo dużym wpływie finansowym.

W roku 2022 Towarzystwo dodatkowo uczestniczyło w teście warunków skrajnych (testy stresu) przeprowadzanym przez UKNF, których wyniki potwierdzają silną pozycję kapitałową Towarzystwa.

W okresie sprawozdawczym za rok 2022 Towarzystwo nie odnotowało istotnych zmian w profilu ryzyka.

W kolejnych podrozdziałach przedstawiono bardziej szczegółowe opisy ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo. Przez podstawowe środki własne Towarzystwa, zgodnie z artykułem 241 UoDUiR, rozumie się nadwyżkę aktywów dla celów wypłacalności nad zobowiązaniemi dla celów wypłacalności oraz zobowiązaniami podporządkowanymi wyliczonymi zgodnie z metodologią systemu Wypłacalność II.

C.1 Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne definiuje się jako możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia, w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny składek czy tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Moduł ryzyka aktuarialnego w systemie Wypłacalność II w ubezpieczeniach na życie obejmuje następujące podmoduły:

- a) podmoduł ryzyka śmiertelności w ubezpieczeniach na życie;
- b) podmoduł ryzyka długowieczności w ubezpieczeniach na życie;
- c) podmoduł ryzyka niezdolności do pracy zachorowalności;
- d) podmoduł ryzyka wydatków w ubezpieczeniach na życie;
- e) podmoduł ryzyka rewizji rent w ubezpieczeniach na życie;
- f) podmoduł ryzyka związanego z rezygnacjami z umów;
- g) podmoduł ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach na życie.

Moduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych obejmuje podmoduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, podmoduł ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach zdrowotnych; na podmoduł ryzyka aktuarialnego składają się ponadto ryzyka (a)-(f) wymienione powyżej.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w przypadku ubezpieczeń na życie na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 857 074 tys. zł, zaś w przypadku ubezpieczeń zdrowotnych 250 047 tys. zł.

Na kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego składają się poszczególne wymogi kapitałowe dla każdego z powyższych podmodułów. Obliczenia wymogów kapitałowych w podmodułach ryzyka w ubezpieczeniach na życie opierają się na określonych scenariuszach i są równe stracie podstawowych środków własnych zakładu ubezpieczeń, która nastąpiłaby wskutek nagłego i trwałego pogorszenia się założeń dotyczących obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych powodujących ich wzrost. Poniżej przedstawiono definicje ryzyk w kolejności ich istotności w kapitałowym wymogu wypłacalności Towarzystwa, a następnie podano ekspozycje na ryzyka dla każdego podmodułu ryzyka aktuarialnego wyrażone wymogami kapitałowymi.

Ryzyko związane z rezygnacjami z umów to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany zobowiązań w wyniku zmiany oczekiwanych współczynników wykorzystania przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego opcji. Stosowne opcje to wszystkie prawne lub zawarte w umowie prawa ubezpieczających lub ubezpieczonych do całkowitego lub częściowego wypowiedzenia, wykupu, zmniejszenia, ograniczenia lub zawieszenia ochrony ubezpieczeniowej lub możliwości rezygnacji z polisy ubezpieczeniowej.

Ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów wynika ze zmian w kosztach ponoszonych w związku z obsługą umów ubezpieczeniowych.

Profil ryzyka

Ryzyko katastroficzne wynika z ekstremalnych lub nieregularnych zdarzeń, których wpływ nie jest odpowiednio uchwycony w pozostałych podmodułach ryzyka w ubezpieczeniach na życie (np. ryzyko pandemii).

Ryzyko śmiertelności to ryzyko straty lub niekorzystnych zmian wartości zobowiązań ubezpieczeniowych w wyniku zmian w poziomie, trendzie lub zmienności współczynników umieralności, gdzie wzrost współczynnika umieralności prowadzi do wzrostu wartości zobowiązań ubezpieczeniowych.

W poniższej tabeli zaprezentowano wymóg kapitałowy dla modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach na życie (dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku w tys. zł)

Wymög kapitałowy – ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	2022
Ryzyko śmiertelności	66 456
Ryzyko długowieczności	0
Ryzyko niezdolności do pracy - zachorowalności	0
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	727 102
Ryzyko wzrostu wskaźników rezygnacji	447 702
Ryzyko spadku wskaźników rezygnacji	3 458
Ryzyko związane z masowymi rezygnacjami z umów	727 102
Ryzyko wydatków w ubezpieczeniach na życie	149 485
Ryzyko rewizji rent	0
Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach na życie	112 177
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach na życie	-198 147
Całkowite ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	857 074

Analogicznie dla modułu ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych wymög kapitałowy przedstawia się następująco (dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku w tys. zł)

Wymög kapitałowy – ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	2022
Ryzyko śmiertelności	446
Ryzyko długowieczności	0
Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności	76 163
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	218 047
Ryzyko wzrostu wskaźników rezygnacji	68 946
Ryzyko spadku wskaźników rezygnacji	3
Ryzyko związane z masowymi rezygnacjami z umów	218 047
Ryzyko wydatków w ubezpieczeniach zdrowotnych	11 998
Ryzyko rewizji rent	0
Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach zdrowotnych	35 421
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach zdrowotnych	-92 028
Całkowite ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	250 047

Pomiar ryzyka aktuarialnego polega na identyfikacji czynników, których realizacja może skutkować wystąpieniem strat czy niekorzystnych zmian wartości zobowiązań ubezpieczeniowych oraz analizie elementów ryzyka w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia. Celem oceny ryzyka jest zdefiniowanie reguł selekcji i limitowania ryzyk przyjmowanych do ubezpieczenia w celu ograniczenia wysokiej szkodowości oraz ryzyka anty-selekcji (z wyłączeniem reasekuracji, jako techniki ograniczania ryzyka). Do oceny ryzyka aktuarialnego w Towarzystwie stosowane są statystyczne analizy parametrów leżących u podstaw najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, wielkości ekspozycji wraz z szkodliwością portfeli polis.

Ze stosowanych technik pomiaru ryzyka należy wymienić: analizę wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, kapitałowy wymóg wypłacalności. Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu zmian głównych założeń nie-ekonomicznych na wielkość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla 10 scenariuszy, które zakładały podwyższenie i obniżenie o 10% głównych parametrów aktuarialnych; na potrzeby analizy wielkość marginesu ryzyka rezerw techniczno-ubezpieczeniowych została również przeliczona. Z punktu widzenia pomiaru ryzyka największą wrażliwością nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami oraz kapitałowego wymogu wypłacalności charakteryzuje się zmiana założeń dotyczących współczynników rezygnacji z umów. Jednocześnie warto odnotować, iż w każdym z analizowanych przypadków pozycja kapitałowa Towarzystwa pozostaje na bardzo bezpiecznym poziomie.

Profil ryzyka

Analiza wrażliwości na zmiany założeń nieekonomicznych

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	Kapitałowy wymóg wypłacalności
		Zmiana %	Zmiana %
1	Wzrost współczynników śmiertelności +10%	-1.3%	-1.5%
2	Spadek współczynników śmiertelności - 10%	1.3%	1.4%
3	Wzrost współczynników rezygnacji z umów +10%	-2.8%	-4.3%
4	Spadek współczynników rezygnacji z umów - 10%	3.0%	4.7%
5	Wzrost kosztów administracyjnych +10%	-3.2%	-2.1%
6	Spadek kosztów administracyjnych - 10%	3.2%	2.0%
7	Wzrost współczynników zachorowalności +10%	-0.9%	-0.4%
8	Spadek współczynników zachorowalności - 10%	0.9%	0.3%
9	Wzrost wysokości opłat za zarządzanie funduszami +10%	1.4%	1.7%
10	Spadek wysokości opłat za zarządzanie funduszami - 10%	-1.4%	-1.8%

Ryzyka ubezpieczeniowe są zarządzane głównie poprzez dywersyfikację i limity na pojedynczą ekspozycję dla poszczególnych ryzyk, takich jak śmiertelność czy kalectwo. Ryzyko ponad wyznaczone limity może zostać zaakceptowane, ale musi być objęte reasekuracją. Towarzystwo stosuje adekwatną do potrzeb technikę ograniczenia ryzyka ubezpieczeniowego poprzez reasekurację (udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby rachunkowości na koniec roku wynosił 0.08%). Jednocześnie w ramach swojej działalności operacyjnej Spółka zarządza wysoce zdwywersyfikowanym i zrównoważonym portfelem polis indywidualnych. W grupowych ubezpieczeniach na życie mogą pojawić się koncentracje ryzyka geograficznego. Proces monitorowania ciągłej skuteczności technik ograniczania ryzyka ubezpieczeniowego w Towarzystwie jest oparty o system efektywnej kontroli (ang. Effective Control Framework, ECF) ze zdefiniowanymi kontrolami oraz częstotliwościami ich wykonywania; raportowanie w ramach systemu kontroli wewnętrznej odbywa się regularnie w odstępach kwartalnych.

W ramach procesu ORSA Zakład przeprowadził w 2022 roku analizy testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka. W obszarze ryzyka ubezpieczeniowego dotyczyły (a) ryzyka recessji (dotkliwe ekonomiczne oraz biznesowe konsekwencje spowolnienia gospodarki), (b) ryzyka masowych rezygnacji połączonego z zawirowaniami na rynkach finansowych czy brakiem nowej sprzedaży polis. W przypadku testów warunków skrajnych uwzględnia się przyszłe działania Zarządu Towarzystwa, które mogą zostać podjęte w celu ograniczenia potencjalnych przyszłych strat; w szczególności dostosowania budżetów kosztowych ze względu na utracony portfel w scenariuszu z masowymi rezygnacjami z polis. Dla żadnego z dokonanych testów współczynnik wypłacalności nie obniżył się poniżej 200% i Towarzystwo pozostaje w ramach zdefiniowanego apetytu na ryzyko.

Na koniec roku 2022 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2022 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II.

W 2022 roku nie zaszły istotne zmiany w ryzykach ubezpieczeniowych, na które Zakład jest narażony, jak również w metodach stosowanych do oceny tych ryzyk; zmiany w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby wymogów kapitałowych regulacji Wypłacalność II zostały opisane w części D.2 sprawozdania.

C.2 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe definiuje się jako ryzyko straty spowodowane niekorzystną zmianą sytuacji finansowej, wynikającą bezpośrednio lub pośrednio z waahań poziomu zmienności rynkowych cen aktywów, spreadu kredytowego, wartości zobowiązań i instrumentów finansowych. Ryzyko rynkowe oblicza się jako spadek wartości podstawowych środków własnych spowodowany niekorzystnymi zmianami: cen instrumentów będących przedmiotem lokat, wysokości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych; wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dokonywana jest zgodnie z wymogami regulacji Wypłacalność II i nie uwzględnia marginesu ryzyka (dodatkowe informacje zostały zawarte w części D.2). Proces zarządzania ryzykiem spreadu kredytowego i ryzykiem koncentracji ma odmienną specyfikę od procesu zarządzania pozostałymi podkategoriami ryzyka rynkowego i został opisany w osobnych częściach poniżej.

Zgodnie z regulacją Wypłacalność II na moduł ryzyka rynkowego w Towarzystwie składają się wszystkie następujące podmoduły:

- a) podmoduł ryzyka stopy procentowej;
- b) podmoduł ryzyka cen akcji;
- c) podmoduł ryzyka cen nieruchomości;

Profil ryzyka

- d) podmoduł ryzyka spreadu kredytowego;
- e) podmoduł ryzyka walutowego;
- f) podmoduł ryzyka koncentracji aktywów.

Z punktu widzenia bilansu ekonomicznego Towarzystwa najbardziej istotnymi elementami ryzyka rynkowego są: ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen akcji oraz ryzyko koncentracji; ryzyko rozpiętości/marży kredytowej (tzw. spread) opisane zostało w punkcie C.3, łącznie z ryzykiem koncentracji aktywów oraz ryzykiem kontrahenta. Spółka nie jest narażona na istotne ryzyko kursu walutowego lub istotne ryzyko cen nieruchomości.

Źródłami ryzyka stopy procentowej są m.in. wzrost inflacji (bieżącej lub prognozowanej), spadek stopy oszczędności w gospodarce, negatywna ocena przez inwestorów przyszłej sytuacji fiskalnej kraju, wzrost stóp procentowych. Na ryzyko rynku akcji składają się: ryzyko systemowe rynku akcji, ryzyko branżowe i ryzyko specyficzne konkretnego emitenta.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka rynkowego (włączając wymogi kapitałowe na ryzyko koncentracji aktywów oraz rozpiętości kredytowej) na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 269 218 tys. zł.

W tabeli poniżej przedstawiono wymóg kapitałowy dla modułu ryzyka rynkowego w podziale na podmoduły (a)-(f) (dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku w tys. zł):

Kapitałowy wymóg wypłacalności – moduł ryzyka rynkowego		2022
Ryzyko stopy procentowej		221 100
Ryzyko cen akcji		143 445
Ryzyko cen nieruchomości		4 864
Ryzyko spreadu kredytowego		7 623
Koncentracja ryzyka rynkowego		8 481
Ryzyko walutowe		735
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka rynkowego		-117 030
Całkowite ryzyko rynkowe		269 218

Towarzystwo narażone jest na ryzyko rynkowe, w tym w szczególności na ryzyko stóp procentowych, ze względu na różne okresy jak i wielkości przepływów finansowych po stronie aktywów i pasywów oraz inwestycje środków własnych (w tym na pokrycie wymogów kapitałowych). Towarzystwo ma również pośrednią ekspozycję na ryzyko rynkowe (np. ryzyko cen akcji) wynikające ze zmienności na rynkach kapitałowych, ze względu na zależność wyniku finansowego od wartości aktywów pod zarządzaniem, w szczególności w przypadku produktów z Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi (UFK).

Do oceny ryzyka rynkowego Zakład stosuje następujące techniki pomiaru:

- kapitałowy wymóg wypłacalności;
- analizy wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami;
- wyniki stochastycznego modelu zarządzania ryzykiem z miarą Value at Risk (VaR).

Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu na wysokość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami przy zmianach głównych założeń ekonomicznych. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami dla czterech scenariuszy, które zakładały podwyższenie/obniżenie czynników ryzyka. Z punktu widzenia pomiaru ryzyka największą wrażliwością nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami oraz kapitałowego wymogu wypłacalności charakteryzuje się zmiana poziomu stóp procentowych wolnych od ryzyka (dla zadanej kalibracji czynników ryzyka); jest to związane z większą ekspozycją podstawowych środków własnych Towarzystwa na ryzyko stopy procentowej.

Analiza wrażliwości na zmiany cen akcji i stóp wolnych od ryzyka

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	Kapitałowy wymóg wypłacalności
		Zmiana %	Zmiana %
1	Wzrost cen akcji +31% (WIG indeks)	0.7%	1.6%
2	Spadek cen akcji -31% (WIG indeks)	-0.6%	-1.2%
3	Wzrost stóp wolnych od ryzyka +100 p.b.	-1.8%	-0.3%
4	Spadek stóp wolnych od ryzyka - 100 p.b.	2.6%	1.5%

Najistotniejszym instrumentem (ciągłego) ograniczania ryzyka rynkowego jest system limitów inwestycyjnych określonych w strategiach inwestycyjnych poszczególnych funduszy. Limity inwestycyjne definiuje się w podziale na klasy aktywów, rating wiarygodności kredytowej, rodzaj zabezpieczenia czy zróżnicowanie geograficzne i obejmują one ryzyka stóp procentowych, ryzyko spreadu, ryzyko koncentracji, ryzyko akcji, ryzyko walutowe. Proces monitorowania ciągłej skuteczności technik

Profil ryzyka

ograniczania ryzyka ubezpieczeniowego w Towarzystwie jest oparty o system efektywnej kontroli (ang. Effective Control Framework, ECF) ze zdefiniowanymi kontrolami oraz częstotliwościami ich wykonywania; raportowanie w ramach systemu kontroli wewnętrznej odbywa się regularnie w odstępach kwartalnych.

Zakład przeprowadził w 2022 roku analizy testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka. W obszarze ryzyka rynkowego dotyczyły dwóch scenariuszy z: UKNF „Metodyka przeprowadzania testów warunków skrajnych w zakładach ubezpieczeń i w zakładach reasekuracji za 2021 rok”, kwiecień 2022:

- ryzyko stopy procentowej z re-kalibracją szoków Formuły Standardowej,
- łączny scenariusz dla następujących rodzajów ryzyka – stopa procentowa, spread kredytowy obligacji korporacyjnych, ryzyko cen akcji i udziałów,
- ryzyko inflacji.

W przypadku testów warunków skrajnych uwzględnia się przeszłe działania Zarządu Towarzystwa, które mogą zostać podjęte w celu ograniczenia potencjalnych przyszłych strat; w szczególności dostosowania budżetów kosztowych ze względu na utracony portfel w scenariuszu z rezygnacjami z polis. Wyniki testów stresu potwierdzają silną pozycję kapitałową Towarzystwa.

Na koniec roku 2022 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2022 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II. Jednocześnie poza ryzykiem koncentracji aktywów pokrytym poprzez wymóg kapitałowy wynikający z podmodułu ryzyka koncentracji Zakład nie identyfikuje innych koncentracji ryzyka rynkowego.

W 2022 roku nie zaszły istotne zmiany w ryzykach rynkowych, na które zakład był narażony jak również w metodach stosowanych do oceny tych ryzyk; zmiany w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby wymogów kapitałowych regulacji Wypłacalność II zostały opisane w części D.2 sprawozdania.

C.3 Ryzyko kredytowe

Poniższy podrozdział profilu ryzyka Towarzystwa zawiera informacje dotyczące ryzyk kredytowego/spreadu, koncentracji aktywów oraz niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.

Ryzyko spreadu kredytowego to ryzyko spadku wartości aktywów spowodowane zmianami różnicą między rentownością danego instrumentu dłużnego, a rentownością instrumentów dłużnych emitowanych przez państwo. Rozpiętość ta (spread kredytowy) rośnie w przypadku gorszej oceny zdolności kredytowych emitenta przez uczestników rynku wtórnego powodując spadek wartości danego dłużnego papieru wartościowego. Z punktu widzenia bilansu Towarzystwa ekspozycja na ryzyko kredytowe związana jest z inwestycjami w (a) obligacje korporacyjne oraz, (b) depozytami, które w regulacji Wypłacalność II podlegają szokom ryzyka rozpiętości kredytowej. Rozkład ocen kredytowych poszczególnych inwestycji w ekspozycji ryzyka kredytowego przedstawia się następująco: AAA – 35%, AA – 18%, A – 27%, BB – 2%, NR (bez ratingu) – 18%. Warto odnotować, iż zakład ubezpieczeń może stosować zewnętrzną ocenę kredytową do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie ze Standardową Formułą wyłącznie, jeżeli ocena ta została wydana lub zatwierdzona przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej (ECAI); Towarzystwo korzysta z zewnętrznych ocen kredytowych wydanych tylko przez trzy najbardziej renomowane agencje: Standard & Poor's, Moody's, Fitch.

Do oceny ryzyka spreadu kredytowego Towarzystwo stosuje następujące techniki pomiaru:

- (a) kapitałowy wymóg wypłacalności,
- (b) analizy wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniemi,
- (c) wyniki stochastycznego modelu zarządzania ryzykiem z miarą Value at Risk (VaR).

W przypadku ryzyk spreadu i koncentracji – jako podmoduły ryzyka rynkowego – Towarzystwo stosuje te same środki do oceny ryzyk wraz z technikami ograniczania ryzyka oraz monitorowania ich skuteczności jak to zostało opisane w części C.2 Ryzyko rynkowe. Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu na wysokość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami przy zmianach wysokości spreadu kredytowego. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami dla 2 scenariuszy, które zakładały podwyższenie/obniżenie czynnika ryzyka.

Profil ryzyka

Analiza wrażliwości na zmiany spreadu kredytowego

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	Kapitałowy wymóg wypłacalności
		Zmiana %	Zmiana %
1	Spadek spreadu kredytowego obligacji korporacyjnych 100 p.b.	1.1%	0.2%
2	Wzrost spreadu kredytowego obligacji korporacyjnych 100 p.b.	-1.0%	-0.2%

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka spreadu kredytowego na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 8 481 tys. zł i stanowił część modułu ryzyka rynkowego.

Towarzystwo lokuje posiadane środki finansowe zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora, tzn. wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe, których ryzyko Towarzystwo może określić, monitorować, właściwie zarządzać, wokół którego możliwe jest prowadzenie sprawozdawczości i które Towarzystwo uwzględnia przy ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. Towarzystwo lokuje swoje środki finansowe, a w szczególności aktywa stanowiące pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i aktywa stanowiące pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego, w sposób nastawiony na bezpieczeństwo, jakość i rentowność, przy jednoczesnym zachowaniu płynności. Towarzystwo lokując aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości uwzględnia swoją działalność, w tym charakter i czas trwania zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia, w sposób zgodny z interesami ubezpieczających. Towarzystwo różnicuje aktywa i zachowuje ich odpowiednie rozproszenie, aby uniknąć nadmiernego uzależnienia od jednego, szczególnego składnika aktywów, emitenta, obszaru geograficznego. W przypadku umów ubezpieczenia na życie, w których ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, w tym umów ubezpieczenia związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności stanowią jak najokładniejsze odzwierciedlenie w jednostkach uczestnictwa lub odpowiednich aktywach.

W związku z wykonywaniem działalności lokacyjnej Towarzystwo korzysta z usług podmiotów uprawnionych do zarządzania aktywami na zlecenie.

Ryzyko koncentracji aktywów

Ryzyko koncentracji wiąże się z pogorszeniem zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania w wyniku uzależnienia się (braku dywersyfikacji) lub nadmiernej ekspozycji wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych. Występujący w Towarzystwie wymóg kapitałowy dla ryzyka koncentracji aktywów związany jest z ekspozycją na depozyty bankowe oraz obligacje korporacyjne.

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

Moduł ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań przez kontrahenta ma na celu odzwierciedlenie potencjalnych strat spowodowanych nieoczekiwaniem niewywiązaniem się ze zobowiązań lub pogorszeniem zdolności kredytowej kontrahentów oraz dłużników Towarzystwa w ciągu następnych dwunastu miesięcy. W Towarzystwie ekspozycja na ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta obejmuje przede wszystkich środki pieniężne na rachunkach bankowych, a w mniejszym stopniu umowy ograniczania ryzyka (umowy reasekuracyjne, walutowe kontrakty terminowe, zobowiązania warunkowe).

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta oceniane jest w Towarzystwie metodą ilościową poprzez wyliczenie wymogu kapitałowego na to ryzyko, jak również metodą jakościową w ramach bieżącej własnej oceny (np. etap podejmowania decyzji o kontraktie reasekuracji biernej). W Towarzystwie nie występuje istotna koncentracja ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. W odniesieniu do ryzyka kontrahenta typu 1 Towarzystwo cedując ryzyka ubezpieczeniowe zapewnia dywersyfikację współpracując z 3 wiodącymi reasekuratorami oraz stosuje się do dozwolonych limitów cedowania ryzyk oraz odpowiedniej wiarygodności kredytowej reasekuratora. W przypadku ryzyka kontrahenta typu 2 warto odnotować, iż należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników cechują się dużą dywersyfikacją.

W odniesieniu do działań kontrolnych mających na celu ograniczanie ryzyka - w przypadku ryzyka kontrahenta (typ 1) związanego z programem reasekuracyjnym (reasekuracja bierna) Towarzystwo stosuje dozwolony dolny limit ratingu wiarygodności kredytowej reasekuratora (jest to A-/A3 External Credit Assessment Institution), limity kwotowe, limity łącznej ekspozycji (koncentracja).

W odniesieniu do ryzyka kontrahenta (typ 1) związanego z ekspozycjami wobec banków Zakład stosuje (ciągłą) technikę ograniczania ryzyka polegającą na ustaleniu limitów dotyczących łącznej dozwolonej ekspozycji na każdy z banków w zależności od jego ratingu. Ze względu na niską istotność ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta nie przeprowadza się analiz wrażliwości czy specyficznych dla tego ryzyka testów warunków skrajnych.

Profil ryzyka

W tabeli poniżej przedstawiona została ekspozycja dla ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań oraz całkowity kapitałowy wymóg wypłacalności dla tego ryzyka na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 29 641 tys. zł. Ekspozycje typu I obejmują umowy reasekuracji, środki pieniężne i zobowiązania warunkowe zaś na ekspozycję typu II składają się należności od pośredników ubezpieczeniowych, należności od ubezpieczających oraz również pozostałe należności.

Wymóg kapitałowy – ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	2022
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta typ I	8 650
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta typ II	22 596
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	-1 605
Całkowite ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	29 641

* Dane w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2022 roku

Na koniec roku 2022 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2022 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II. Jednocześnie poza ryzykiem koncentracji aktywów pokrytym poprzez wymóg kapitałowy wynikający z podmodułu ryzyka koncentracji Zakład nie identyfikuje innych koncentracji ryzyka kredytowego.

W okresie sprawozdawczym za rok 2022 nie zaszły istotne zmiany w ryzyku kredytowym oraz w środkach stosowanych do oceny tego ryzyka.

C.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności wiąże się z brakiem możliwości przeprowadzenia transakcji, przy zachowaniu aktualnej ceny rynkowej. Towarzystwo ocenia swoje ryzyko płynności na poziomie niskim ze względu na utrzymywanie odpowiedniego bufora środków płynnych na cele finansowania operacji bieżących oraz aktywów uznawanych za bardzo płynne (tzw. ryzyko niemożności upłynnienia aktywów), a także przeprowadzane analizy rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań (tzw. ryzyko niedopasowania aktywów i pasywów).

Identyfikacja ryzyka płynności odbywa się poprzez regularną analizę prognozowanych przepływów finansowych związanych z działalnością Spółki w kontekście posiadanych aktywów, których uwolnienie, dla wywiązywania się Zakładu z bieżących i przyszłych zobowiązań, nie spowoduje niekorzystnego wpływu na wyniki finansowe Towarzystwa.

Środki stosowane w celu oceny ryzyka płynności obejmują:

- monitorowanie i ocenę bufora środków płynnych na cele finansowania operacji bieżących oraz aktywów uznawanych za bardzo płynne,
- ocenę istotności rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań,
- kalkulację współczynników płynności przy wymuszonej sprzedaży.

Głównymi technikami zarządzania ryzykiem płynności są: dopasowanie struktury przepływów zobowiązań oraz portfela inwestycyjnego (analizy ALM), dywersyfikacja i limity na pojedyncze ekspozycje. Dopuszczalne jest celowe niedopasowanie struktury aktywów i pasywów, np. w sytuacji niedostępności na rynkach aktywów o bardziej odległym terminie zapadalności niż terminy zapadalności zobowiązań. Proces monitorowania ciągłej skuteczności technik ograniczania ryzyka ubezpieczeniowego w Towarzystwie jest oparty o system efektywnej kontroli (ECF) ze zdefiniowanymi kontrolami oraz częstotliwościami ich wykonywania; raportowanie w ramach systemu kontroli wewnętrznej odbywa się regularnie w odstępach kwartalnych.

W ramach analiz wrażliwości w odniesieniu do ryzyka płynności przeprowadza się ocenę istotności rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań przy zmianach założeń odnośnie współczynników rezygnacji z umów. Dodatkowo jest przeprowadzany test warunków skrajnych polegający na kalkulacji współczynników przy wymuszonej sprzedaży w czterech horyzontach czasowych (2 dni, tydzień, miesiąc, rok) zgodnie z wewnętrzna metodologią Zakładu: szoku natychmiastowego w związku z wypłatami wartości wykupu wraz z roczną ciągłą zmniejszoną płynnością na rynku finansowym.

W powyższych analizach wrażliwości oraz teście warunków skrajnych nie uwzględniano przyszłych działań zarządczych.

Na podstawie przeprowadzonych analiz nie stwierdzono potrzeby kalkulacji dodatkowego wymogu kapitałowego nieujętego w SCR formuły standardowej a wynikającego z ryzyka płynności.

W odniesieniu do ryzyka płynności, łączna kwota oczekiwanej zysku z przyszłych składek na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniosła 1 546 318 tys. zł.

Na koniec roku 2022 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2022 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II.

Profil ryzyka

W okresie sprawozdawczym za rok 2022 nie zaszły istotne zmiany dotyczące ryzyka płynności oraz w środkach stosowanych do oceny tego ryzyka.

C.5 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko straty wynikającej z błędnych procedur wewnętrznych, niestosowania się do procedur, działania systemów bądź pracowników lub też wynikającej ze zdarzeń zewnętrznych. Cztery podstawowe źródła ryzyka operacyjnego to ludzie, systemy, zdarzenia zewnętrzne oraz procesy.

W celu oceny ryzyka Towarzystwo regularnie organizuje warsztaty ryzyka dotyczące procesów, produktów, projektów lub systemów. Warsztaty obejmują identyfikację oraz wycenę ryzyka. Dla zidentyfikowanych ryzyk, które mają wpływ na prawidłowe działanie Towarzystwa, definiowane są działania naprawcze mające na celu ich ograniczenie. Dodatkowo Towarzystwo w cyklach, co najmniej kwartalnych, raportuje istotne ryzyka operacyjne na odpowiednim komitecie lub bezpośrednio do Zarządu, co pozwala na ciągłe monitorowanie najbardziej istotnych ryzyk i podejmowanie działań zmierzających do ich ograniczenia. Na podstawie tych informacji Zarząd Towarzystwa określa czy Towarzystwo działa w ramach apetytu na ryzyko.

Sposoby ograniczania ryzyka oraz monitorowanie ich ciągłej skuteczności to w szczególności:

- stosowanie i przestrzeganie wymogów kontrolnych zawartych w procedurach operacyjnych dotyczących wprowadzania zmian w procesach, systemach,
- przestrzeganie uprawnień i kontrola wykonywania transakcji finansowych,
- ciągła weryfikacja zawieranych umów ubezpieczenia przez funkcję przeciwdziałania wyłudzeniom,
- kwartalne monitorowanie wykorzystania limitów tolerancji ryzyka w odniesieniu do ryzyka operacyjnego Zakładu,
- identyfikację, analizę i raportowanie zdarzeń operacyjnych związanych bezpośrednio lub pośrednio z ryzykiem operacyjnym.

Istotne ryzyka, na które narażony jest Zakład związane są z możliwością zajścia zdarzeń operacyjnych wskutek błędnego działania systemu administracyjnego, pracownika lub dystrybucji.

W 2022 roku scenariusze dotyczące ryzyka operacyjnego ograniczone zostały do jakościowej oceny ryzyk związanych z integracją oraz procesu identyfikacji kluczowych ryzyk tzw. High Level Risk Assessment.

Działania zarządcze powinny koncentrować się na monitorowaniu czynników zewnętrznych i środowiska wewnętrznego w celu zapewnienia odpowiednio wczesnej reakcji i zapobieżenia potencjalnym stratom.

Towarzystwo nie jest narażone na istotne koncentracje ryzyka operacyjnego.

Kapitałowy wymóg wypłacałości dla ryzyka operacyjnego na dzień 31 grudnia 2022 roku wyniósł 54 596 tys. zł.

Dodatkowo współczynnik potencjalnych strat rocznych określający apetyt Towarzystwa na ryzyko operacyjne w 2022 roku nie został przekroczony.

Wpływ COVID-19

W 2022 roku Towarzystwo kontynuowało bieżący monitoring sytuacji pandemicznej i dostosowywało decyzje o sposobie wykonywania pracy oraz restrykcjach obowiązujących w biurze i oddziałach do zmieniających się wymogów rządowych.

W 2022 roku Towarzystwo nie wprowadziło istotnych zmian w sposobie zarządzania ryzykiem operacyjnym. Nie nastąpiła także istotna zmiana w profilu ryzyka operacyjnego na jakie Towarzystwo jest narażone.

C.6 Pozostałe istotne ryzyka

Ryzyko prawne w Towarzystwie definiowane jest, jako ryzyko braku spełniania wymogów prawnych obejmujące w szczególności przyszłe regulacje mające wpływ na działalność Towarzystwa. Powiązane z ryzykiem prawnym, ryzyko braku zgodności definiowane jest jako rzeczywiste lub domniemane odejście od określonych zasad biznesowych oraz przepisów i regulacji w tym zakresie. Przedmiotowe ryzyko związane jest z możliwością poniesienia sankcji prawnych, administracyjnych oraz utraty reputacji Towarzystwa, wynikających z nieprzestrzegania przepisów prawnych, rekomendacji nadzorczych, przyjętych standardów etycznych.

Towarzystwo przyjęło Politykę zarządzania ryzykiem Compliance w Nationale-Nederlanden, która określa zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności w ramach prowadzonej działalności, umożliwiającej mu funkcjonowanie w zgodzie z założonymi celami, strategią oraz deklarowanymi wartościami, wspierając jednocześnie ochronę wizerunku. Równolegle wykonywane są aktywności wspierające znajomość, zrozumienie i stosowanie się do przepisów prawa i zasad biznesowych przez pracowników Towarzystwa. Towarzystwo dokłada wszelkiej staranności do rzetelnego i pełnego wdrożenia regulacji prawnych i nadzorczych, równocześnie dbając o przestrzeganie Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

W Towarzystwie prowadzona jest identyfikacja obszarów podatnych na ryzyko prawne i regulacyjne. W obszarach tych wskazywane są kluczowe ryzyka prawne i regulacyjne, mające wpływ na działalność Towarzystwa, które następnie są klasyfikowane ze względu na ich istotność oraz do których są definiowane, a następnie akceptowane adekwatne działania mitigujące. W procesie tym biorą udział zarówno komórki I jak i II linii obrony, a także Zarząd Towarzystwa. W Towarzystwie

Profil ryzyka

dokonywany jest cykliczny monitoring zidentyfikowanych zagadnień z zakresu ryzyka prawnego oraz zgodności z przepisami. O przedmiotowych ryzykach informowany jest Zarząd oraz członkowie Rady Nadzorczej Towarzystwa. Dodatkowo Zarząd i Rada Nadzorcza cyklicznie informowane są o bieżących zagadnieniach regulacyjnych wraz ze wskazaniem ich potencjalnego wpływu na działalność Towarzystwa.

W odniesieniu do ryzyka braku zgodności, w ocenie Towarzystwa, należy podkreślić, że ryzyko to jest trudno mierzalne, a tym samym nie jest możliwa jego dokładna wycena ilościowa. Niemniej jednak Towarzystwo dąży do eliminacji tego rodzaju ryzyka. Z tego względu Towarzystwo nie prowadzi pomiarów istotnych koncentracji tego ryzyka.

W ramach działań mających na celu eliminację ryzyka braku zgodności Towarzystwo wdrożyło liczne procedury wewnętrzne zapobiegające wystąpieniu tego ryzyka (np. Procedurę zasad zarządzania konfliktom interesu, Procedurę zgłaszania nieprawidłowości w Nationale-Nederlanden (Procedura Whistleblower Nationale-Nederlanden), Politykę zarządzania Ryzykiem Compliance w Nationale-Nederlanden), jak również przyjęto do stosowania standardy grupy kapitałowej w tym zakresie, a w szczególności Kodeks Postępowania Grupy NN. Ponadto w ramach aktywności mającej na celu eliminację ryzyka braku zgodności przeprowadzane są liczne szkolenia dla pracowników, jak i kadry kierowniczej, jak również podejmowane są działania identyfikujące i monitorujące zidentyfikowane ryzyka. W szczególności wskazać należy tu opiniowanie procedur i przepisów, a także innych wewnętrznych dokumentów oraz wszelkich materiałów marketingowych przez Departament Prawny, jak również przez Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance. Dodatkowo Towarzystwo przeprowadza rozbudowany proces analizy ryzyk związanych z wprowadzaniem oraz modyfikacjami produktów oferowanych klientom. Niezależnie od powyższego Towarzystwo, w ramach planowanych kontroli, uwzględnia kontrole dotyczące oceny stosowania przepisów prawa oraz rekomendacji i wytycznych organów nadzoru.

Towarzystwo, w celu właściwego zarządzania zidentyfikowanymi ryzykami braku zgodności, wprowadziło również ścieżki i zasady ich raportowania do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Towarzystwa.

Mając na uwadze powyższe, w świetle treści artykułu 259 ust. 3 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II), Towarzystwo postanowiło o nieprzeprowadzaniu odrębnych testów warunków skrajnych i analizy scenariuszowej w odniesieniu do ryzyka braku zgodności. Niemniej jednak wskazać należy, że elementy tych ryzyk o charakterze prawnym są przedmiotem scenariuszy testów warunków skrajnych wykonywanych na potrzeby raportu własnej wypłacalności Towarzystwa (ORSA).

C.7 Wszelkie inne informacje

Własna ocena ryzyka i wypłacalności

Własna ocena ryzyka i wypłacalności (ORSA) jest przeprowadzana przynajmniej raz w roku przez Funkcję Zarządzania Ryzykiem. Z uwagi na fakt, że raport ORSA obejmuje szerokie spektrum działalności Towarzystwa, w proces przygotowania raportu zaangażowanych jest wiele obszarów Towarzystwa, ze szczególnym uwzględnieniem Funkcji Aktuarialnej. Raport zawiera informacje dotyczące ryzyka i wypłacalności zakładu, z uwzględnieniem prospektywnych elementów oceny tzn. ich przewidywanych zmian w przyszłości.

Proces ORSA w Towarzystwie obejmuje następujące kroki:

- bieżącą ocenę apetytu na ryzyko Towarzystwa oraz uzgodnione tolerancje i limity ryzyka,
- analizę i opis specyficznego profilu ryzyka Towarzystwa,
- wyznaczenie ogólnych potrzeb dotyczących wypłacalności, z uwzględnieniem specyficznego profilu ryzyka, zatwierdzonych tolerancji i limitów ryzyka oraz strategii biznesowej Towarzystwa w perspektywie bieżącej jak również w perspektywie planowania biznesowego,
- bieżące zapewnienie zgodności z wymogami kapitałowymi i wymogami dotyczącymi rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- wykaz głównych ryzyk oraz proponowane działania ograniczające te ryzyka.

W procesie ORSA, analizuje się łącznie strategię Towarzystwa, profil ryzyka, krótko i średnio-terminowe plany finansowe. Na podstawie oceny ryzyka Towarzystwo przeprowadza w ramach procesu ORSA testy stresu na podstawie których przygotowuje projekcje potrzeb kapitałowych.

Testy stresów oraz konklusje dotyczące pozycji kapitałowej Towarzystwa

Na podstawie zatwierdzonego (trzyletniego) planu finansowego oraz wniosków z własnej oceny ryzyka opracowywane są testy stresów wraz z przyjętymi założeniami o wielkości szkowanych parametrów wyceny aktywów i zobowiązań. Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za identyfikację kluczowych czynników ryzyk wraz z powiązanymi kompleksowymi scenariuszami testów stresów.

Profil ryzyka

Testy stresów oraz testy warunków skrajnych stanowią integralną obowiązkową część procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). W przypadkach testów stresów wykazujących spadek współczynnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi poniżej 100% Towarzystwo dokumentuje w raporcie z oceny własnej ORSA realistyczny plan przywrócenia pełnego pokrycia wymogu kapitałowego.

Jak wspomniano powyżej, testy scenariuszowe przeprowadza się poprzez identyfikację dotkliwych, ale prawdopodobnych zdarzeń związanych z kluczowymi ryzykami. Pośród zidentyfikowanych dotkliwych scenariuszy testowych należy wymienić ryzyka: ryzyko recesji, ryzyko masowych rezygnacji ubezpieczonych, ryzyko zmian regulacyjnych mających negatywny wpływ na działalność Towarzystwa, ryzyko cyberataku. Na podstawie przeprowadzonej przez Towarzystwo własnej oceny ryzyka i wypłacalności ORSA dla okresu 2023-2025, włącznie z testami warunków skrajnych, i badając wrażliwość najbardziej dotkliwych scenariuszy można stwierdzić, że Towarzystwo zapewnia w sposób ciągły zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności i minimalnym wymogiem kapitałowym. Żaden z przeprowadzonych scenariuszy testów stresów nie powoduje spadku współczynnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności poniżej 100%. Adekwatność kapitałowa Towarzystwa zgodnie z wymogami regulacji Wypłacalność II pozostaje silna i stabilna oraz przewidywane jest utrzymanie tej pozycji w latach 2023-2025.

Nie odnotowano innych istotnych informacji w zakresie profilu ryzyka, które powinny zostać ujawnione w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku.

Wycena do celów wypłacalności

D. Wycena do celów wypłacalności

Wstęp

Wycena zgodnie z zasadami Wypłacalności II wymaga ekonomicznego, spójnego z rynkiem podejścia do wyceny aktywów i zobowiązań. Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, pod warunkiem, że standardy te obejmują metody wyceny zgodne z zasadami wypłacalności, czyli metody wyceny według wartości godziwej. Wartość godziwa to kwota, za jaką dany składnik majątku mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie uregulowane, na warunkach transakcji rynkowej pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi nie powiązanymi ze sobą stronami.

Za wiarygodną uznaje się wartość godziwą ustaloną w szczególności drogą:

- wyceny aktywów i zobowiązań według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań;
- jeśli powyższa metoda jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice (czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązania w tym charakter lub lokalizację danego składnika, stopień powiązania danych używanych do wyceny ze składnikiem aktywów lub zobowiązań, obrót lub poziom aktywności na rynkach danych używanych do wyceny);
- jeśli żadna z powyższych metod jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny przy założeniu wykorzystania w jak największym stopniu danych pochodzących z odpowiedniego rynku, tzn. cen notowanych dla identycznych lub podobnych aktywów i zobowiązań na rynkach nieaktywnych, innych obserwowań danych dotyczących danego składnika aktywów i zobowiązań (w tym stóp procentowych, krzywych rentowności obserwowań dla powszechnie notowanych okresów, implikowanych zmienności i spreadów kredytowych), potwierdzonych rynkowo danych używanych do wyceny opierających się na obserwowań danych rynkowych lub popartych takimi danymi.

Wycena do wartości godziwej opiera się na cenach z rynku aktywnego, tj. rynku na którym:

- instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne,
- zazwyczaj w każdym momencie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy, ceny podawane są do publicznej wiadomości.

Jeżeli istnieje główny rynek dla danego składnika aktywów lub zobowiązania, wycena wartości godziwej odpowiada cenie na takim rynku, nawet jeżeli na dzień wyceny cena na innym rynku jest potencjalnie korzystniejsza.

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje dotyczące wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i pozostałych zobowiązań zgodnie z zasadami Wypłacalność II oraz wyjaśnienie różnic do wyceny stosowanej zgodnie z zasadami rachunkowości.

Niepewność oszacowania

Wartość wybranych pozycji w bilansie ekonomicznym jest ustalana w sposób szacunkowy.

Dokonanie oszacowań wymaga przyjęcia przez Zarząd Towarzystwa określonych założeń dotyczących przyszłości. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne (zasadne) w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądowi, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Informacje takie opierają się często na ocenach i szacunkach, przy czym nie da się ich potwierdzić poprzez odniesienie do działalności rynkowej. Mimo, iż dane nie pochodzą z rynku, uważa się je za spójne z tym, co zrobiliby inni uczestnicy rynku przy wycenie takich aktywów finansowych, co czyni je właściwymi w danych okolicznościach. Przy dokonywaniu założeń do szacunków Towarzystwo bazuje na dostępnych danych historycznych, opiniach, najlepszej wiedzy i doświadczeniu ekspertów, strategii zarządczej Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach.

W celu ustalenia wartości godziwej aktywów i zobowiązań, jeżeli ceny rynkowe notowane na aktywnych rynkach są niedostępne, lub jeśli nie istnieją aktywne rynki dla danych składników aktywów lub zobowiązań Towarzystwo wykorzystuje alternatywne metody wyceny.

Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założeń, oceną niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanych metod wyceny w porównaniu do zebranych doświadczeń. Wyżej wymienione metody opisane zostały w rozdziale D.4 Alternatywne metody wyceny.

Wycena do celów wypłacalności

Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w art.29 ust.3 i 4 dyrektywy 2009/138/WE, Towarzystwo ujmuje i wycenia składniki aktywów lub zobowiązań na podstawie metody wyceny, którą stosuje przy sporządzaniu swoich rocznych sprawozdań finansowych, stosując uproszczenia na podstawie art.9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Uproszczenia stosowane są w przypadku gdy:

- metoda wyceny jest zgodna z art. 75 Dyrektywy,
- metoda wyceny jest proporcjonalna do charakteru, skali i złożoności ryzyka charakterystycznego dla działalności Towarzystwa,
- Towarzystwo nie wycenia tych aktywów lub zobowiązań w swoich sprawozdaniach finansowych przy zastosowaniu międzynarodowych standardów rachunkowości przyjętych przez Komisję na podstawie rozporządzenia,
- koszty zastosowania metod alternatywnych spowodowałyby dla Towarzystwa koszty, które byłyby nieproporcjonalne do całkowitych wydatków administracyjnych.

W przypadku aktywów finansowych niepewność oszacowania jest oceniana poprzez weryfikację:

- zdyskontowanej efektywnej stopy zwrotu dostępnej na rynku, na którym dany instrument jest przechowywany,
- sprawozdań finansowych publikowanych przez fundusze inwestycyjne,
- przewidywanej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych przy wykorzystaniu rynkowej stopy procentowej
- wartości papierów wartościowych o podobnej charakterystyce, np. podobnych terminach zapadalności, z uwzględnieniem zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Dodatkowo Towarzystwo regularnie analizuje ewentualne przesłanki, jakie mogłyby świadczyć o trwałej utracie wartości posiadanych aktywów, aby w przypadku jej wystąpienia utworzyć odpis aktualizujący wartość aktywów.

Wycena zobowiązań oraz należności nie odbiega od bieżących przepływów pieniężnych. W związku z tym Towarzystwo przyjmuje, iż niepewność ich oszacowania jest nieistotna - bliska零.

Istnieje teoretyczne ryzyko szacunku przy wycenie rezerw na pozostałe koszty, jednak bazując na historii Towarzystwo stoi na stanowisku, iż niepewność oszacowania wysokości rezerw jest nieistotna, gdyż szacunki nie odbiegają od rzeczywistych wartości poniesionych kosztów.

Towarzystwo regularnie weryfikuje adekwatność wyceny, poprzez porównywanie rzeczywistego wykonania z oszacowanym w planie finansowym i w razie potrzeby koryguje na bieżąco założenia adekwatnie do zaistniałych czynników. Dzięki temu Towarzystwo może zapewnić większą rzetelność i wiarygodność dokonywanych oszacowań.

Poniżej przedstawiono zestawienie poszczególnych pozycji bilansu ekonomicznego w porównaniu do bilansu sporzązonego zgodnie z zasadami rachunkowości na dzień 31 grudnia 2022 roku wraz ze wskazaniem charakteru różnic: wynikające z odrębnych zasad wyceny i wynikające z odrębnych zasad prezentacji (w tys. zł).

Zestawienie pozycji bilansu ekonomicznego i bilansu sporzązanego na potrzeby sprawozdań finansowych

Dane na 31 grudnia 2022 roku w tys. zł	Wartość w bilansie ze sprawozdania finansowego*	Różnice między zasadami wyceny	Różnice prezentacyjne	Wartość w bilansie ekonomicznym	Ref.
Aktywa					
Aktywowane koszty akwizycji	313 780	-313 780		0	D.1.1.
Wartości niematerialne i prawne	81 674	-81 674		0	D.1.2.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	45 324	77 046		122 370	D.1.3.
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny	5 348	20 150		25 498	D.1.4. / D.4
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związkanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 121 140	-242 842	-14 687	1 863 611	D.1.5.
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	453 717	-242 842		210 875	D.1.5.
Dłużne papiery wartościowe	1 571 060	0		1 571 060	D.1.5.
Obligacje państwowie	1 469 742	0		1 469 742	D.1.5. / D.4
Obligacje korporacyjne	101 318			101 318	D.1.5. / D.4
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	2 800		0	2 800	D.1.5.
Instrumenty pochodne	0		0	0	D.1.5.
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	78 876			78 876	D.1.5.
Pozostałe lokaty	14 687		-14 687	0	D.1.5.

Wycena do celów wypłacalności

Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 041 295		5 041 295	D.1.6.
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	8 071	-2 499	5 572	D.1.7.
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	5 617		5 617	
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	56 691	-2 603	14 687	68 775
Należności z tytułu reasekuracji biernej	0		0	
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	96 527	-109	96 419	
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	110 308	-523	109 785	D.1.9.
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	4 273	-4 273	0	D.1.10.
Aktywa ogółem	7 890 048	-551 108	7 338 941	

Dane na 31 grudnia 2022 roku w tys. zł	Wartość w bilansie ze sprawozdania finansowego*	Różnice między zasadami wyceny	Różnice prezentacyjne	Wartość w bilansie ekonomicznym	Ref.
Zobowiązania					
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 053 766	-1 860 851		192 915	D.2.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	0	-428 790		-428 790	D.2.
Najlepsze oszacowanie	0			-464 187	D.2.
Margines ryzyka	0			35 397	D.2.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 053 766	-1 432 061		621 705	D.2.
Najlepsze oszacowanie	0			503 058	D.2.
Margines ryzyka	0			118 647	D.2.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 041 295	-814 841		4 226 453	D.2.
Najlepsze oszacowanie	0			4 026 144	D.2.
Margines ryzyka	0			200 309	D.2.
Zobowiązania warunkowe	0	136		136	D.3.1.
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	14 779		-14 257	522	D.3.2.
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	0	596		596	
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	0			0	
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	30 026	508 507		538 534	D.3.3.
Instrumenty pochodne	0		0	0	
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	20 264	50 789	71 053	D.3.4. / D.4
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	37 642	-100		37 542	D.3.5.
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	2 846	0		2 846	D.3.6.
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	130 213	-632	-37 127	92 454	D.3.7.
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	0	5 121		5 121	D.3.8.
Zobowiązania ogółem	7 310 567	-2 142 397		5 168 170	

* Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzanego na potrzeby rachunkowości dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego.

Zaprezentowane w powyższym zestawieniu różnice wynikają z odmiennych zasad wyceny lub prezentacji określonych pozycji bilansu ekonomicznego względem bilansu sporządzanego według zasad rachunkowości. Najistotniejsze różnice wynikają z nie ujmowania w bilansie ekonomicznym aktywowanych kosztów akwizycji oraz wartości niematerialnych i prawnych, ujawniania w bilansie ekonomicznym aktywa i zobowiązania z tytułu użytkowania a także z odmiennych zasad wyceny dłużnych papierów wartościowych, udziałów w jednostkach powiązanych, pożyczek podporządkowanych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. W związku z zastosowaniem odmiennych zasad wyceny aktywów i zobowiązań powstają także różnice w wartościach aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Wycena do celów wypłacalności

Szczegółowo zasady wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z zasadami wypłacalności oraz różnice pomiędzy podstawami, metodami i założeniami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności a stosowanymi dla celów rachunkowości zostały opisane poniżej w kolejnych rozdziałach sprawozdania, od D.1. do D.4.

Wykaz wszystkich pozycji bilansowych przedstawiony został w niniejszym sprawozdaniu w formularzu S.02.01.02 Pozycje bilansowe w części Formularze ilościowe.

D.1 Aktywa

D.1.1. Aktywowane koszty akwizycji

Zgodnie z zasadami wypłacalności aktywowane koszty akwizycji są wyceniane w wartości zero. Według zasad rachunkowości bezpośrednio rozpoznane koszty akwizycji Towarzystwo rozlicza przy pomocy aktywowanych kosztów akwizycji lub poprzez rezerwę Zillmera, w zależności od rodzaju umowy. Aktywowane koszty akwizycji rozliczane są do 5 lat w przypadku polis ochronnych, a w przypadku produktów z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym do 10 lat, zgodnie z przyjętym schematem amortyzacji kosztów właściwym dla danego produktu. Koszty odraczane są przez cały okres umowy, wtedy gdy pozwala na to test realizowalności aktywowanych kosztów akwizycji oraz gdy istnieją dane historyczne, na podstawie których można dokonać odpowiedniego oszacowania realizowalności tych kosztów zgodnie z zasadą ostrożności.

D.1.2. Wartości niematerialne i prawne

Zgodnie z zasadami wypłacalności zakłady ubezpieczeń wyceniają wartości niematerialne i prawne w wartości zero. Jedynie w sytuacji, gdy dany składnik wartości niematerialnych i prawnych może zostać wydzielony w celu jego zbycia, a zakład ubezpieczeń może wykazać, że istnieje wartość dla tego samego lub podobnego składnika aktywów, wówczas powinna zostać zastosowana wycena do wartości godziwej. Na potrzeby rachunkowości wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do Towarzystwa korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych i prawnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne i prawne są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności (2 lata dla programów komputerowych, 3, 4 lub 5 lat dla oprogramowania serwerów i 5 lat dla innych wartości niematerialnych i prawnych).

W Towarzystwie nie zidentyfikowano składników, które na potrzeby wypłacalności mogłyby zostać wycenione w wartości wyższej niż zero.

D.1.3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Odroczone podatki dochodowe ujmują się i wycenia w odniesieniu do wszystkich aktywów i zobowiązań zgodnie z wiarygodnie oszacowaną wartością. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych ustala się w oparciu o różnice wynikające z oszacowania wartości aktywów i zobowiązań zgodnie z zasadami wypłacalności a ich wyceną zgodnie z zasadami rachunkowości, zastosowaną na potrzeby podatkowe, po przemnożeniu różnic o obowiązującą stawkę podatkową (19%).

W celu zachowania spójności z rocznym sprawozdaniem finansowym aktywa i rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych prezentuje się w bilansie ekonomicznym w szyku rozwartym, tj. aktywa z tytułu odroczonych podatków dochodowych po stronie aktywów, w odrębnej pozycji bilansu, natomiast rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych po stronie pasywów, także w odrębnej pozycji bez kompensowania aktywów z rezerwami.

Dla wszystkich różnic przejściowych, dla których prawdopodobna jest realizacja korzyści podatkowych, tworzone jest aktywo z tytułu podatku odroczonego.

D.1.4. Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny

Wartość godziwa pozostałych rzeczowych aktywów trwałych jest wykazywana jako cena nabycia pomniejszona o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Maszyny i urządzenia o wartości początkowej 3,5 tys. zł są jednorazowo odpisywane w ciężar kosztów w miesiącu przyjęcia składnika aktywów do użytkowania.

Analizując charakter posiadanych rzeczowych aktywów trwałych oraz stosując zasadę proporcjonalności, Towarzystwo uznało, że wartość księgowa netto tych składników stanowi przybliżenie ich wartości godziwej, w związku z czym stosowane jest uproszczenie na podstawie art.9 ust.4 Aktu Delegowanego. Towarzystwo nie posiada własnych środków transportu.

W pozycji Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny prezentowane są również aktywa z tytułu prawa do użytkowania, które nie są rozpoznawane w bilansie dla celów rachunkowości. Wartość godziwa tych aktywów określana jest za pomocą alternatywnej metody wyceny, zgodnie z zasadami MSSF16 Leasing, opisanej w części D.4.

Wycena do celów wypłacalności

D.1.5. Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe

Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe obejmują udziały w Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., NNLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A. oraz Notus Finanse S.A. Dla celów wypłacalności Towarzystwo wycenia posiadane udziały skorygowaną metodą praw własności. Metoda wymaga dokonania wyceny posiadanych udziałów kapitałowych na podstawie posiadanego przez Towarzystwo udziału w nadwyżce aktywów nad zobowiązaniemi jednostki powiązanej. Przy obliczaniu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniemi, w odniesieniu do posiadanego zakładu ubezpieczeń, Towarzystwo wycenia poszczególne aktywa i zobowiązania danej jednostki zgodnie z zasadami wypłacalności. Przy obliczaniu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniemi, w odniesieniu do powiązanej jednostki, innej niż zakład ubezpieczeń, Towarzystwo odlicza od wartości jednostki powiązanej wartość firmy i inne wartości niematerialne i prawne, które zgodnie z zasadami wypłacalności zostałyby wycenione w wartości零.

Dla celów rachunkowości wyżej wymienione udziały Towarzystwo wycenia metodą praw własności. Udział w zysku (stracie) netto jednostki podporządkowanej korygowany jest o odpis wartości firmy oraz odpis różnicy w wycenie aktywów netto według ich wartości godziwych i wartości księgowych, przypadających na dany okres sprawozdawczy.

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Towarzystwo wycenia pozycję według wartości godziwej w oparciu o uproszczenia, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych Towarzystwo wycenia zgodnie z publikowanymi komunikatami dotyczącymi ich wyceny przez krajowe i zagraniczne Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji pozycji składowych jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych (tj. instrumentów pochodnych i pozostałych lokat) w bilansie ekonomicznym w stosunku do bilansu sporządzanego zgodnie z zasadami rachunkowości.

Obligacje

Zarówno dla celów rachunkowości, jak i wypłacalności dłużne papiery wartościowe wyceniane są według wartości godziwej. Dla obligacji państwowych głównym rynkiem wyceny jest rynek TBSP (Treasury BondSpot Poland), który spełnia definicję rynku aktywnego. Dla obligacji gwarantowanych przez Skarb Państwa głównym rynkiem wyceny spełniającym kryteria rynku aktywnego jest Giełda Papierów Wartościowych S.A. (GPW). W przypadku braku aktywnego rynku Towarzystwo wycenia obligacje metodą alternatywną opisaną w części D.4.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji portfela dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych, według zasad rachunkowości, jako utrzymywane do terminu wymagalności.

Instrumenty pochodne

Zarówno dla celów rachunkowości, jak i wypłacalności instrumenty pochodne wyceniane są według wartości godziwej. Na dzień 31 grudnia 2022 Towarzystwo nie wykazało instrumentów pochodnych. Wycena do wartości godziwej tej pozycji w bilansie ekonomicznym odbywa się w oparciu o alternatywną metodę wyceny opisaną w części D.4 sprawozdania.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennego sposobu prezentacji instrumentów pochodnych.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Depozyty bankowe na potrzeby wypłacalności są wyceniane do wartości godziwej w oparciu o uproszczenia, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Towarzystwo wycenia depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych według wartości godziwej według skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Zgodnie z interpretacją wytycznych EIOPA przekazaną przez KNF, w tej pozycji są prezentowane aktywa, które nie mogą być wykorzystywane do dokonywania płatności w dowolnym momencie przed datą zapadalności i nie podlegają wymianie bez znaczych ograniczeń lub kar na walutę lub na ekwiwalenty środków pieniężnych.

D.1.6. Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Wycena do celów wypłacalności

Niniejsza pozycja jest agregacją wszystkich pozycji aktywów inwestycyjnych, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający (akcje i udziały, obligacje, jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne, instrumenty pochodne, depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, pozostałe lokaty). Jest ona wyceniana według wartości godziwej, odpowiednio do rodzaju instrumentu.

W wycenie obligacji do wartości godziwej stosuje się modele wyceny oparte o ceny papierów wartościowych o podobnej charakterystyce, np. podobne terminy zapadalności, z uwzględnieniem zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych wycenia się do wartości godziwej zgodnie z publikowanymi komunikatami dotyczącymi ich wyceny przez krajowe i zagraniczne Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych.

D.1.7. Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Towarzystwo wykazało w tej pozycji pożyczkę podporządkowaną udzieloną jednostce powiązanej. Wycena tej pozycji do wartości godziwej w bilansie ekonomicznym odbywa się w oparciu o alternatywną metodę wyceny opisaną w części D.4 sprawozdania.

D.1.8. Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

W Towarzystwie wycena pozostałych rezerw odbywa się do wartości godziwej w oparciu o uproszczenia, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z uwzględnienia w wycenie na potrzeby wypłacalności oszacowanych przyszłych rezygnacji klientów z polis. Z uwagi na brak aktywnego rynku skorygowana wartość godziwa należności z tytułu ubezpieczeń wyceniana jest alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4 sprawozdania. Dodatkowo w bilansie ekonomicznym Towarzystwo wykazuje w tej pozycji należności od Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych z tytułu polis, które powstają w wyniku wysokich umorzeń UFK (jest to kwota różnicy między wysokością aktywów UFK a wysokością ich rezerw).

D.1.9. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na potrzeby bilansu ekonomicznego pozycja wyceniana jest według wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

W pozycji środki pieniężne ujmuję się banknoty i monety obiegowo powszechnie wykorzystywane do dokonywania płatności oraz depozyty wymienialne na walutę na żądanie, które mogą być wykorzystywane bezpośrednio do płatności w formie czeku, przekazu, polecenia przelewu, polecenia zapłaty/uznania lub innej metody płatności bezpośredni bez kar lub ograniczeń. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są według wartości nominalnej. W bilansie ekonomicznym pozycja środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jest pomniejszona o środki ZFŚS.

D.1.10. Pozostałe aktywa (niewykazywane w innych pozycjach)

Pozostałe aktywa (niewykazywane w innych pozycjach) wyceniane są w wartości godziwej. Szczegółowa metoda wyceny zależy od rodzaju aktywa wykazanego w tej pozycji. Na dzień 31 grudnia 2022 Towarzystwo nie wykazało żadnych aktywów w tej pozycji. Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z faktu, że rozliczenia międzyokresowe czynne zaprezentowane w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości są dla celów bilansu ekonomicznego wycenione w wartości 0, gdyż służą jedynie księgowemu rozłożeniu w czasie bezwarunkowo poniesionych kosztów.

D.1.11. Leasing operacyjny i finansowy

Zarówno w 2021 roku jak i 2022 roku Towarzystwo nie było stroną umów leasingu finansowego.

Informacje na temat leasingu operacyjnego zostały opisane w rozdziale A.4 sprawozdania.

D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych na potrzeby wypłacalności

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych na potrzeby wypłacalności składająca się z najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka, w podziale na główne linie biznesowe na dzień 31 grudnia 2022 roku została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wycena do celów wypłacalności

	Dane w tys.zł	Najlepsze oszacowanie	Margines ryzyka	RTU VII
RTU VII w podziale na linie biznesowe				
Ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)		-464 187	35 397	-428 790
Ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym		4 026 144	200 309	4 226 453
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach		1 161 225	11 163	1 172 388
Pozostałe ubezpieczenia na życie (nie uwzględnione powyżej)		-658 167	107 484	-550 683
Razem		4 065 015	354 353	4 419 368

Wykaz wszystkich pozycji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przedstawiony został w niniejszym sprawozdaniu w formularzu S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie w części F. Formularze ilościowe.

Podstawy, metody i główne założenia wykorzystywane do wyznaczania RTU VII

RTU VII są sumą najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie równe jest oszacowaniu ważonej średniej przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zobowiązań Towarzystwa przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie oraz prawdopodobieństwa zajścia zdarzeń ubezpieczeniowych. Margines ryzyka wyznaczony jest w wysokości zapewniającej, by wartość RTU VII odpowiadała rynkowej wartości zobowiązań.

Najlepsze oszacowanie

Towarzystwo, na potrzeby wyznaczenia wartości najlepszego oszacowania, wykorzystuje modele przepływów pieniężnych opierające się na aktualnych i wiarygodnych informacjach oraz realistycznych założeniach dotyczących przyszłych zdarzeń. Składki, świadczenia, koszty oraz inne przepływy pieniężne, odpowiadające zobowiązań Towarzystwa, projektowane są przez okres, na który umowy ubezpieczenia zostały zawarte – zgodnie z wytycznymi określonymi w przepisach prawa dotyczącymi granic kontraktu. W szczególności, do wyznaczenia granic kontraktu Towarzystwo uwzględnia możliwość podziału umowy ubezpieczenia na dwie lub więcej części; dla każdej z tych części w wyznaczeniu granicy kontraktu uwzględnia się ocenę materialności ochrony ubezpieczeniowej. Przyszłe oczekiwane przepływy pieniężne podlegają dyskontowaniu według stopy procentowej wolnej od ryzyka.

Opisana metoda ma przede wszystkim zastosowanie do zobowiązań związanych z umowami dla których ryzyko inwestycyjne ponoszone jest przez Towarzystwo. W przypadku ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym oraz związanych z wartością indeksu (ryzyko inwestycyjne ponoszone jest przez każdego ubezpieczającego), w projekcjach Towarzystwo uwzględnia przyszłe koszty, przychody i opłaty wynikające z zawartych umów. Metoda ta, określana mianem marżowej, jest spójna z metodą pełnych przepływów pieniężnych.

W celu wyznaczenia wartości najlepszego oszacowania, Towarzystwo stosuje metody agregacji polis określane mianem grupowania.

Wycena opcji i gwarancji oferowanych w umowach ubezpieczeniowych, czyli wartość zależnych od czynników ekonomicznych wyznaczana jest dla dużej liczby (1 000) scenariuszy przyszłych stóp wolnych od ryzyka.

Projekcje środków pieniężnych służące do wyznaczenia najlepszego oszacowania zobowiązań opierają się na szeregu założeń uwzględniających znane oczekiwane przyszłe zmiany mogące mieć materiałny wpływ na wartość najlepszego oszacowania. Pod uwagę brane są m.in. zmiany demograficzne, prawne, medyczne, technologiczne, społeczne, środowiskowe i ekonomiczne.

Założenia wykorzystywane do wyznaczenia najlepszego oszacowania opracowywane są w większości przypadków w podziale na poszczególne linie biznesowe, pozwalając tym samym na odzwierciedlenie specyfiki danej grupy produktów. Jedynie w przypadku założeń, których charakterystyka nie różni się między poszczególnymi liniami biznesowymi, Towarzystwo dopuszcza opracowanie wspólnych założeń dla całego portfela zobowiązań.

Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną odpowiedzialna jest za przygotowanie raportu Funkcji Aktuarialnej, zawierającego między innymi zestawienie ilościowe i jakościowe informacji o różnicach dotyczących podstaw, metod i głównych założeń wykorzystywanych do wyznaczenia RTU VII oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla potrzeb rachunkowości (RTU SP). Informacja ta przygotowana jest w podziale na główne linie biznesowe.

W przypadku niektórych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia, stanowiących względnie niewielki procent wszystkich zobowiązań Towarzystwa, w szczególności w przypadku zobowiązań wynikających z zaistniałych zdarzeń ubezpieczeniowych, Towarzystwo wykorzystuje uproszczone modele wyznaczania RTU VII. Uproszczenia stosowane przez Towarzystwo są proporcjonalne do wysokości najlepszego oszacowania i niepewności wartości zobowiązań wyznaczanych metodami uproszczonymi. Wszystkie stosowane uproszczenia podlegają ocenie Funkcji Aktuarialnej.

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych

Towarzystwo wyznacza wartość najlepszego oszacowania bez pomniejszenia go o kwoty należne z reasekuracji i spółek celowych. Kwoty należne z reasekuracji, spółek celowych oraz korekty z tytułu niewykonania zobowiązań przez kontrahenta wyznaczane są

Wycena do celów wypłacalności

oddziennie, spójnie z metodami stosowanymi do wyznaczania najlepszego oszacowania, w szczególności w zakresie stosowania metod uproszczonych proporcjonalnie do materialności kwot i niepewności z nimi związanej.

Margines ryzyka

Na RTU VII, poza najlepszym oszacowaniem, składa się również margines ryzyka utworzony na pokrycie ryzyk nierynkowych, oraz wszystkich materialnych ryzyk rynkowych, dla których nie istnieje możliwość zbudowania strategii zabezpieczającej (hedging). Wyznaczenie wartości marginesu ryzyka przeprowadzane jest poprzez estymację przyszłych wartości kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego według Formuły Standardowej.

Założenia

Założenia nie-ekonomiczne

Założenia nie-ekonomiczne wykorzystywane w procesie wyznaczania RTU VII określane są między innymi w obszarach rezygnacji i wykupów, kosztów, śmiertelności, zachorowalności i wypadkowości jak również w zakresie innych ryzyk adekwatnych dla poszczególnych linii biznesowych. Założenie wyznaczane są głównie w oparciu o dane historyczne oraz podlegają przeglądowi w cyklu nie rzadszym niż roczny. Zgodnie z przyjętymi przez Towarzystwo regulacjami, wszystkie zmiany dotyczące założeń stanowią przedmiot akceptacji Komitetu Modelowego.

W procesie wyznaczania założeń Towarzystwo bierze pod uwagę możliwe działania Zarządu, jak również zachowanie ubezpieczonych odnoszące się do realizacji opcji umownych, w szczególności opcji dotyczących rezygnacji, wykupów, częściowych wykupów oraz konwersji ubezpieczenia na ubezpieczenie bezskładkowe.

Założenia ekonomiczne

W procesie określania struktury stóp wolnych od ryzyka, Towarzystwo jest zgodne z wytycznymi EIOPA. Z uwagi na brak dostępności danych dotyczących stóp wolnych od ryzyka w okresie przygotowania wyliczenia RTU VII, Towarzystwo generuje niezależne krzywe stóp procentowych, które na późniejszym etapie weryfikowane są z krzywymi publikowanymi przez EIOPA. Przeprowadzony wynik weryfikacji wskazuje, że założenia wykorzystane przez Towarzystwo są spójne (identyczne) z danymi opublikowanymi przez EIOPA.

Istotne zmiany w założeniach w roku 2022

W roku 2022 Towarzystwo przeprowadziło przegląd wszystkich najważniejszych założeń wykorzystywanych do wyznaczenia RTU VII. Na podstawie analiz nowych danych statystycznych, dokonano aktualizacji założeń.

Podczas przeglądu założeń przeanalizowano przeszłe możliwe kierunki rozwoju biznesu i środowiska zewnętrznego; wnioski z analiz zostały odzwierciedlone w nowoprzyjętych założeniach. W żadnym z powyższych obszarów nie rozpoznano rozbieżności w stosunku do dotychczasowych obserwacji istotnie wpływających na wypłacalność Zakładu.

Zmiany dotyczące założeń dotyczyły przede wszystkim obszaru kosztów administracyjnych i inwestycyjnych, inflacji, śmiertelności, rezygnacji z umów ubezpieczenia oraz przyszłych zmian opłat za zarządzanie ponoszonych przez Zakład.

Opcje i gwarancje

Proces wyznaczania RTU VII uwzględnia wszystkie opcje i gwarancje – rozpoznawane w ramach granicy kontraktu - mające materiałny wpływ na wartość przepływów pieniężnych. W szczególności, dla opcji i gwarancji, bierze się pod uwagę czynniki mogące wpływać na prawdopodobieństwa skorzystania przez ubezpieczającego z danych opcji.

Wewnętrzna wartość opcji i gwarancji jest odzwierciedlona w pojedynczym przepływie pieniężnym (deterministycznym) wynikającym ze zobowiązań ubezpieczeniowych Towarzystwa. Uwzględnienie różnych scenariuszy rozwoju stóp wolnych od ryzyka konieczne jest do określenia wartości czasowej opcji i gwarancji dla opcji i gwarancji, których wartość w niesymetryczny sposób zależy od przyszłych stóp procentowych. W celu wyznaczenia wartości czasowej opcji i gwarancji Towarzystwo wyznacza wartość przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o model stochastyczny oparty na dużej liczbie (co najmniej 1 000) symulacji. Liczba symulacji została przez Towarzystwo ustalona na poziomie pozwalającym na istotne ograniczeniu niepewności wyniku. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że asymetria związana z wbudowanymi opcjami i gwarancjami nie wpływa istotnie na wartość najlepszego oszacowania (wartość czasowa wbudowanych opcji i gwarancji stanowi niecałe 7% najlepszego oszacowania).

Towarzystwo przeprowadza analizę wpływu czynników zewnętrznych na zachowanie ubezpieczających w kontekście prawdopodobieństwa skorzystania z opcji umownych, w szczególności z opcji rezygnacji z umów i wykupów. Wyniki

Wycena do celów wypłacalności

przeprowadzonej analizy nie wskazują na materialne zależności między historycznym wykorzystaniem opcji a czynnikami natury ekonomicznej.

Jednym z obowiązków Osoby Nadzorującej Funkcję Aktuarialną jest cykliczna weryfikacja uwzględnienia opcji i gwarancji w wycenie RTU VII. Wnioski z analizy zawarte są w corocznym Raporcie Funkcji Aktuarialnej.

Poziom niepewności RTU VII

Z uwagi na niepewność przyszłych zdarzeń, wartość RTU VII jest obarczona pewną niepewnością. Dodatkowo przyjęte modele i założenia, w szczególności dotyczące stóp wolnych od ryzyka, rezygnacji, śmiertelności, poziomu przyszłych kosztów oraz zachorowalności, opierają się przede wszystkim na historycznych obserwacjach oraz zakładanych kierunkach rozwoju czynników ekonomicznych, demograficznych oraz otoczenia prawnego. W celu określenia poziomu niepewności RTU VII, Towarzystwo analizuje możliwe wspomniane powyżej źródła i wartości niepewności prognozy przyszłych przepływów związanych z umowami ubezpieczenia. W szczególności analizie podlegają obszary:

- wykorzystywanych modeli i metod i poszczególnych założeń;
- niepewności realizacji przyszłych zdarzeń, na poziomie skalibrowanym do zdarzenia 1-na-20, do którego pomiaru wykorzystywany jest model zarządzania ryzykiem Grupy NN;
- niepewności realizacji przyszłych zdarzeń, na poziomie skalibrowanym do zdarzenia 1-na-200, do którego pomiaru wykorzystywany jest kapitałowy wymóg wypłacalności wyznaczany przez Towarzystwo przy pomocy Formuły Standardowej.

Wszystkie przeprowadzone analizy pokazują, że niepewność wartości RTU VII jest istotnie poniżej poziomu, który stanowiłyby zagrożenia dla wypłacalności Towarzystwa.

Główne różnice między rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi na potrzeby sprawozdawczości (RTU SP) i RTU VII

Dane w tys. zł	RTU SP	RTU VII
RTU w podziale na linie biznesowe:		
Ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	120 485	-428 790
Ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 142 768	4 226 453
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	1 421 183	1 172 388
Pozostałe ubezpieczenia na życie (nie uwzględnione powyżej)	410 624	-550 683
Razem	7 095 061	4 419 368

Różnica pomiędzy wartościami rezerw RTU VII i RTU SP wynika z istotnie różnych metod wykorzystywanych do tworzenia obu typów rezerw. Podstawowe różnice w metodologiiach tworzenia obu typów rezerw opisano poniżej.

RTU SP dla ubezpieczeń związanych z funduszem kapitałowym tworzona jest w wysokości jednostek ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych (UFK). RTU SP dla pozostałych linii biznesowych tworzone są metodami aktuarialnymi w oparciu o założenia dotyczące przyszłych składek, stóp procentowych (ustalonych na stałym poziomie), śmiertelności, zachorowalności i wypadkowości (ustalanych w dacie zawarcia polisy). Metody stosowane przy tworzeniu RTU SP nie uwzględniają przyszłych wyników finansowych.

Wartość RTU VII to suma najlepszego szacowania i marginesu ryzyka. Wartość najlepszego oszacowania wyznaczona jest jako wartość oczekiwana wszystkich przyszłych przepływów pieniężnych związanych z umowami ubezpieczenia. W wyznaczaniu przyszłych przepływów pieniężnych Towarzystwo przyjmuje założenia dotyczące przyszłych składek, świadczeń, kosztów i stóp procentowych na realistycznym poziomie, nie uwzględniając jednocześnie żadnych narutów ostrożnościowych. Przyjęte założenia podlegają cyklicznej weryfikacji i w razie potrzeby są uaktualniane. W przypadku ubezpieczeń związanych z funduszem kapitałowym rezerwa tworzona jest jako różnica wartości jednostek UFK oraz wartości bieżącej przyszłych marż (dodatnich związanych z opłatami oraz ujemnych związanych z kosztami i świadczeniami). Składnikiem ostrożnościowym w przypadku RTU VII jest margines ryzyka w wysokości odzwierciedlającej profil ryzyka zawarty w zobowiązaniach Towarzystwa.

Korekta dopasowująca, korekta z tytułu zmienności i przejściowa struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka

W procesie wyznaczania RTU VII Towarzystwo nie stosuje korekty dopasowującej, korekty z tytułu zmienności i przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.

D.3 Inne zobowiązania

Wycena do celów wypłacalności

Zobowiązania wycenia się w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Dokonując wyceny zobowiązań, zakład ubezpieczeń nie dokonuje dostosowań w celu uwzględnienia jego zdolności kredytowej. Każda klasa z pozostałych zobowiązań w bilansie ekonomicznym jest wyceniana zgodnie z zasadami Wypłacalność II. Zasady ujmowania stosowane dla istotnych grup pozostałych zobowiązań, uwzględniając stosowane założenia i oceny są przedstawione w niniejszym rozdziale. Danymi wejściowymi dla istotnych grup pozostałych zobowiązań są pozostałe zobowiązania ze sprawozdania finansowego sporzązonego zgodnie z zasadami PSR a następnie dokonywane są korekty wynikające zastosowania odmiennych podstawa, metod i założeń dla celów wypłacalności i wyceny zobowiązań w sprawozdaniu finansowym i są szerzej opisane w dalszej części rozdziału. Poza różnicami wynikającymi z odrębnych zasad wyceny występują również różnice wynikające z odrębnych zasad prezentacji. Zestawienie poszczególnych pozycji bilansu ekonomicznego w porównaniu do bilansu sporzązonego zgodnie z zasadami rachunkowości wraz ze wskazaniem charakteru różnic zaprezentowane zostało na początku niniejszego rozdziału.

D.3.1. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe, jeśli są istotne są uznane za zobowiązania Towarzystwa. Zobowiązania warunkowe uznaje się za istotne, jeśli informacja o ich wielkości i rodzaju może mieć wpływ na procesy decyzyjne odbiorcy tejże informacji. Zobowiązania warunkowe, na potrzeby wypłacalności, są wyceniane na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych wymaganych na wypełnienie tychże zobowiązań przy użyciu bazowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.

Zobowiązań warunkowych nie ujmuje się w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości. W Towarzystwie wprowadzony został proces monitorowania zobowiązań warunkowych. Przynajmniej raz w roku dokonywana jest weryfikacja czy Towarzystwo posiada zobowiązania, które można zaklasyfikować jako zobowiązania warunkowe. Po zidentyfikowaniu poszczególnych zobowiązań warunkowych dokonuje się ustalenia ich wartości, a następnie ocenia się istotność ustalonej wartości tych zobowiązań. W następnej kolejności weryfikuje się prawdopodobieństwo realizacji każdego zobowiązania warunkowego, a następnie ustala się jego wartość. Zanim jednak zobowiązania warunkowe zostaną ujęte w bilansie ekonomicznym, weryfikuje się czy dana transakcja nie jest już objęta inną rezerwą dla celów wypłacalności, ponieważ wówczas zobowiązanie warunkowe nie występuje już dla celów wypłacalności.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wykazano zobowiązania warunkowe wynikające z udzielonych poręczeń oraz z tytułu prowadzonych spraw sądowych. Wartość zobowiązań warunkowych w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności wyniosła 135 759,90 zł. Na dzień 31 grudnia 2021 roku wykazano zobowiązania warunkowe wynikające z udzielonych poręczeń oraz z tytułu prowadzonych spraw sądowych. Wartość zobowiązań warunkowych w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności wyniosła 313 875,92 zł.

D.3.2. Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)

W Towarzystwie wycena pozostałych rezerw odbywa się do wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji pozostałych rezerw. W bilansie ekonomicznym pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) są to zobowiązania, których termin lub kwota są niepewne, tj. rezerwy na koszty sądowe lub kwoty z tytułu rozliczeń międzyokresowych przychodów, których termin i wysokość wypłaty jest niepewna. Dane wejściowe dla pozostałych rezerw są zawarte w stosownych rejestrach prowadzonych w Towarzystwie takich jak rejestr spraw sądowych, rozliczeń międzyokresowych.

W bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości pozycja pozostałych rezerw obejmuje także zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników oraz rezerwy na pozostałe koszty, w tym rezerwy na koszty z tytułu nie wykorzystanych przez pracowników urlopów (które w bilansie ekonomicznym prezentowane są w pozycji pozostałych zobowiązań).

Ze względu na brak aktywnego rynku wartość godziwą rezerw innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ustala się w oparciu o przedstawioną niżej metodę wyceny. Rezerwy ujmuje się, gdy w związku z przeszłym zdarzeniem istnieje możliwe do wiarygodnego oszacowania zobowiązanie, które w sposób prawdopodobny skutkować będzie przyszłym wypływem środków. Rezerwy nie są rozpoznawane w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych. Rezerwy są wyceniane według najlepszego oszacowania kierownictwa Towarzystwa, w oparciu o dotychczasowe doświadczenie, według stanu na dzień bilansowy. Skutek zmiany pieniądza w czasie może być ujęty, jeśli jest istotny.

D.3.3. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Sposób wyceny i prezentacji odroczych podatków dochodowych został opisany w punkcie D.1.3. niniejszego sprawozdania. W pozycji rezerwy z tytułu podatku odroczonego zostały ujęte wszystkie dodatnie różnice przejściowe i żadna z tych różnic nie wygasła.

Wycena do celów wypłacalności

D.3.4. Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

W bilansie ekonomicznym w pozycji Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych wykazywane są zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu zgodnie ze standardem MSSF 16 Leasing, które w bilansie do celów rachunkowości nie są rozpoznawane. Zobowiązania te wyceniane są alternatywną metodą wyceny, zgodnie z MSSF16, opisaną w części D.4.

Towarzystwo jako leasingobiorca rozpoznaje zobowiązania z tytułu umowy najmu.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Towarzystwo wykazało w tej pozycji również zobowiązania z tytułu transakcji SBB (sell-buy-back). Wycena tej pozycji do wartości godziwej w bilansie ekonomicznym odbywa się w oparciu o alternatywną metodę wyceny opisaną w części D.4 sprawozdania.

D.3.5. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Niniejsza pozycja wykazywana jest w wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego. Towarzystwo stosuje wycenę do wartości godziwej na podstawie metody, która stosowana jest przy sporządzaniu rocznych sprawozdań finansowych wg PSR. Model wyceny jest adekwatny dla obydwu reżimów.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporzązonego na potrzeby rachunkowości wynika z różnic w wycenie zobowiązań z tytułu ubezpieczeń. W wycenie na potrzeby wypłacalności zostało uwzględnione prawdopodobieństwo zwrotu do ubezpieczających i ubezpieczonych nie odebranych wypłat z tytułu umów ubezpieczenia. Przeprowadzona została prognoza przewidywanej kwoty zobowiązań, które nie zostaną odebrane w kolejnych latach.

W oparciu o tę analizę wyznaczono % do skorygowania wartości zobowiązań celem wyznaczenia ich wartości godziwej.

Na potrzeby rachunkowości zobowiązania na dzień bilansowy wykazuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

Dane wejściowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń zawarte są w rejestrze świadczeń oraz w księgach pomocniczych prowadzonych w Towarzystwie, natomiast dla zobowiązań wobec pośredników ubezpieczeniowych zawarte są w księgach pomocniczych prowadzonych w Towarzystwie.

D.3.6. Zobowiązania z tytułu reasekuracji

Zgodnie z przyjętymi przez Towarzystwo zasadami prezentacji całą kwotę wykazaną w pozycji "zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej" w bilansie dla celów wypłacalności (kolumna C0010) stanowią zobowiązania wobec zakładów reasekuracji przeterminowane na dzień bilansowy. Pozycja R0830 "zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej" w formularzu S.02.01 sporządzonym dla celów wypłacalności jest zgodna z pozycją pasywów H.II „zobowiązania z tytułu reasekuracji” w bilansie sporządzonym dla celów rachunkowości. W pozycji „należności/zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej” Towarzystwo uwzględnia nie uregulowane na dzień bilansowy rozrachunki z reasekuratorami - zobowiązania względem reasekuratora dotyczące składek ubezpieczeniowych wymagalnych na dzień bilansowy oraz należności od reasekuratora dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych wypłaconych na dzień bilansowy. Przeterminowane na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej identyfikowane są na podstawie daty powstania rozrachunków z reasekurem. Wszystkie nie uregulowane na dzień bilansowy rozrachunki z reasekurem, powstałe z tytułu wymagalnej składki i wypłaconego świadczenia ubezpieczeniowego w danym okresie sprawozdawczym Towarzystwo prezentuje, jako zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej.

Dane wejściowe dla zobowiązań z tytułu reasekuracji zawarte są w rejestrze rozrachunków z tytułu reasekuracji prowadzonym na postawie zawartych umów reasekuracji.

D.3.7. Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Niniejsza pozycja zawiera wartość wszystkich zobowiązań o charakterze handlowym, które nie są wykazywane we wcześniej wymienionych kategoriach bilansu ekonomicznego. Wykazywana jest w wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporzązonego na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji i wyceny.

W bilansie ekonomicznym w pozycji pozostałych zobowiązań uwzględnia się stan rezerw na pozostałe koszty, w tym rezerw na koszty z tytułu nie wykorzystanych przez pracowników urlopów (wykazywanych w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości w pozycji pozostałych rezerw), co stanowi różnicę prezentacyjną oraz wyłącza się zobowiązania z tytułu ZFSS, co stanowi różnicę w zasadach wyceny.

Prezentowane w niniejszej pozycji zobowiązania mają charakter krótkoterminowy (do 1 roku) i w ocenie Towarzystwa ich wycena nie odbiega od bieżących przepływów pieniężnych. W związku z powyższym niepewność ich oszacowania jest nieistotna - bliska零. Przy wycenie rezerw na pozostałe koszty istnieje teoretyczne ryzyko szacunku, jednak bazując na historii Towarzystwo stoi na stanowisku, iż szacunki nie odbiegają od rzeczywistych wartości poniesionych kosztów w związku z czym niepewność ich oszacowania jest nieistotna.

Wycena do celów wypłacalności

Do pozostałych zobowiązań Towarzystwo kwalifikuje pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować.

Dane wejściowe dla kategorii Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) zawarte są w księdze głównej i pomocniczej Towarzystwa (takie jak rozrachunki z Urzędem Skarbowym i ZUS, nieprzeterminowane zobowiązania z tytułu ubezpieczeń), rejestrze faktur, systemie kadrowo-płacowym.

D.3.8. Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

W pozycji Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach) Towarzystwo wykazało ujemny udział w podmiocie powiązanym Notus Finanse S.A. jako zobowiązanie (liczony według skorygowanej metody praw własności na nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami). Informacje na temat Udziałów w jednostkach powiązanych, w tym udziałów kapitałowych zostały opisane w części D.1.5. sprawozdania. Aktywo przyjęto wartość ujemną, dlatego Towarzystwo zaprezentowało tę pozycję jako zobowiązanie o wartości dodatniej.

D.3.9. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Wszystkie programy określonych świadczeń, które są prowadzone przez Towarzystwo zgodnie z wymogami prawa oraz wewnętrznym regulaminem wynagradzania na rzecz swoich pracowników, nie posiadają wydzielonych aktywów. Programy te są finansowane z ogólnych środków finansowych Towarzystwa.

Zobowiązania z tytułu premii dla pracowników, rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz bieżące zobowiązania wobec pracowników prezentowana jest w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności w pozycji R0840 Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji).

Zobowiązania z tytułu rezerwy na świadczenia emerytalne prezentowane są w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności w pozycji R0760 Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników. Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności wyniosła 595 807,25 zł, natomiast ze względu na brak wyodrębnionej pozycji w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości, zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników prezentowane są w tej samej wysokości w pozycji pozostałych rezerw (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe). Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników obejmują świadczenia płatne pracownikom Towarzystwa w związku z ich przejściem na emeryturę. Wartość rezerwy jest przedmiotem kalkulacji aktuarialnej bazującej na długoterminowych projekcjach wzrostu wynagrodzenia, stopy inflacji oraz rotacji pracowników. Odprawy emerytalne są wypłacane przez Towarzystwo jednorazowo, w momencie przejścia pracownika na emeryturę.

D.3.10. Zobowiązania wynikające z umów leasingowych

Zarówno w 2022 roku jak i 2021 roku Towarzystwo nie było stroną umów leasingu finansowego. Informacje na temat leasingu operacyjnego zostały opisane w rozdziale A.4 sprawozdania.

D.4 Alternatywne metody wyceny

Alternatywne metody wyceny są wykorzystywane przez Towarzystwo w celu ustalenia wartości godziwej aktywów i zobowiązań, jeżeli ceny rynkowe notowane na aktywnych rynkach są niedostępne lub jeśli nie istnieją aktywne rynki dla danych składników aktywów lub zobowiązań.

Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założeń, oceną niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanych metod wyceny w porównaniu do zebranych doświadczeń.

Towarzystwo stosuje metody alternatywne dla wyceny następujących aktywów i zobowiązań:

Obligacje

Wartość godziwą obligacji, dla których kryteria aktywnego rynku nie są spełnione Towarzystwo wyznacza za pomocą alternatywnych metod wyceny, korzystając z wyceny dostarczanej przez podmiot ustalający ceny (autoryzowany serwis informacyjny).

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Wycena do celów wypłacalności

Z uwagi na brak aktywnego rynku jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne wycenia się wg cen publikowanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych ustalonych w oparciu o wartość aktywów netto funduszy wycenionych zgodnie z zasadami rachunkowości towarzystw funduszy inwestycyjnych.

Instrumenty pochodne

Towarzystwo wyznacza wartość godziwą instrumentów pochodnych za pomocą alternatywnych metod wyceny z uwagi na brak aktywnego rynku dla tego typu aktywów. Kontrakty walutowe typu forward wyceniane są metodą alternatywną w systemie Simcorp dzięki zimplementowaniu określonego modelu wyceny. Każda z nóg instrumentu walutowego wyceniana jest osobno poprzez dyskontowanie wartości dla każdej waluty.

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny

W pozycji Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny prezentowane są aktywa z tytułu umów leasingu zawartych w standardzie MSSF 16. Aktywa z tytułu prawa użytkowania ujmują się w bilansie dla celów wypłacalności w zależności od rodzaju/natury aktywów będących przedmiotem leasingu.

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II Towarzystwo wykazuje umowy najmu, które zostały wycenione jako przewidywana wartość godziwa zgodnie z okresem trwania umowy, jako płacone czynse za wynajem powierzchni biurowej przez czas trwania umowy, zdyskontowane do wartości bieżącej. Umowy użytkowania samochodów służbowych zostały wycenione jako przewidywana wartość godziwa zgodnie z okresem trwania umowy według kosztu najmu zdyskontowanego na dzień wyceny, czyli zawarcia umowy. Tak określona wartość początkowa podlega amortyzacji zgodnie z okresem trwania umowy najmu.

Pożyczki podporządkowane

Towarzystwo wykorzystuje alternatywną metodę wyceny dla udzielonych pożyczek, z uwagi na brak aktywnego rynku dla tego typu aktywów. Wartość ta wyznaczana jest metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dyskontowanie dokonywane jest stopą procentową składającą się z elementu wolnego od ryzyka oraz z premii za ryzyko kredytowe. Jako stopę wolną od ryzyka na dzień wyceny przyjęto stopy procentowe publikowane na stronie internetowej EIOPA. Natomiast premia za ryzyko kredytowe wyliczona jest tak, by cena pożyczki na datę emisji wynikającą z modelu była równa cenie emisyjnej. Premia za ryzyko nie podlega późniejszym zmianom.

Niepewność oszacowania wyceny wynika z niepewności wysokości stóp wolnych od ryzyka.

Należności z tytułu ubezpieczeń

Towarzystwo wykorzystuje alternatywną metodę wyceny do skorygowania wartości godziwej należności z tytułu ubezpieczeń, z uwagi na brak aktywnego rynku dla tego typu należności. Cyklicznie dokonywane jest oszacowanie przyszłych rezygnacji z polis klientów Towarzystwa oraz weryfikacja stosowanych założeń i oceny eksperckiej. Analiza oparta została na sprawdzeniu na podstawie historycznej ściągalności należności, ile należności od ubezpieczających wykazywanych na koniec okresu w następnym okresie spłaciło się, ile zostało skorygowanych (polisy rozwiązane), ile pozostaje w należnościach. W oparciu o analizę polegającą na porównaniu ile polis IF (poniżej 119 dnia) zmieniło status w następujących po sobie okresach historycznych i przy założeniu, że cała należność była skorygowana, wyznaczono % do skorygowania wartości należności celem wyznaczenia ich wartości godziwej w bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II.

Zobowiązania warunkowe

Towarzystwo wykorzystuje alternatywną metodę wyceny dla zobowiązań warunkowych, z uwagi na brak aktywnego rynku dla tego typu zobowiązań. Cyklicznie dokonana jest weryfikacja czy wystąpiły zdarzenia, które mogłyby spowodować prawdopodobieństwo powstania zobowiązania warunkowego. Zobowiązania warunkowe uznaje się za istotne, jeśli informacja o ich wielkości i rodzaju może mieć wpływ na procesy decyzyjne odbiorcy tejże informacji. Proces identyfikacji zobowiązań warunkowych w Towarzystwie składa się z poniższych czynności:

- przegląd rejestru spraw sądowych pod kątem identyfikacji istotnych potencjalnych zobowiązań, które nie zostały ujęte w rezerwach;
- przegląd umów przez właścicieli biznesowych pod kątem identyfikacji zobowiązań warunkowych (m.in. gwarancji, weksli in blanco);
- weryfikacja udzielonych poręczeń, zawartych gwarancji

Niepewność w wycenie zobowiązań warunkowych wynika głównie ze zmienności otoczenia gospodarczego, zmienności cen oraz zmienność rynkowych stóp procentowych.

Wycena do celów wypłacalności

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Towarzystwo jako leasingobiorca, z tytułu umów leasingu zgodnie ze standardem MSSF 16, wykazuje zobowiązanie finansowe w pozycji R0800, jako zobowiązanie finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych.

Towarzystwo jako leasingobiorca rozpoznaje zobowiązania z tytułu umowy najmu. W bilansie sporządzanym zgodnie z wymogami Wypłacalność II umowy najmu zostały wycenione jako przewidywana wartość godziwa, zgodnie z okresem trwania umowy, jako płacone czynsze za wynajem powierzchni biura przez czas trwania umowy. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy.

Towarzystwo wykorzystuje alternatywną metodę wyceny dla zobowiązań z tytułu transakcji SBB (sell-buy-back), z uwagi na brak aktywnego rynku dla tego typu zobowiązań. Wartość ta wyznaczana jest metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dyskontowanie dokonywane jest stopą procentową składającą się z elementu wolnego od ryzyka oraz z premii za ryzyko kredytowe. Jako stopę wolną od ryzyka na dzień wyceny przyjęto stopy procentowe publikowane na stronie internetowej EIOPA. Natomiast premia za ryzyko kredytowe wyliczona jest tak, by cena pożyczki na datę emisji wynikającą z modelu była równa cenie emisyjnej. Premia za ryzyko nie podlega późniejszym zmianom.

Niepewność oszacowania wyceny wynika z niepewności wysokości stóp wolnych od ryzyka.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń

Towarzystwo wykorzystuje alternatywną metodę wyceny do skorygowania wartości godziwej zobowiązań z tytułu ubezpieczeń, z uwagi na brak aktywnego rynku dla tego typu zobowiązań. W wycenie na potrzeby wypłacalności zostało uwzględnione prawdopodobieństwo zwrotu do ubezpieczających i ubezpieczonych nie odebranych wypłat z tytułu umów ubezpieczenia. Przeprowadzona została prognoza przewidywanej kwoty zobowiązań, które nie zostaną odebrane w kolejnych latach.

W oparciu o tę analizę wyznaczono % do skorygowania wartości zobowiązań celem wyznaczenia ich wartości godziwej. Z uwagi na brak aktywnego rynku skorygowana wartość godziwa zobowiązań z tytułu ubezpieczeń wyceniana jest alternatywną metodą wyceny.

Dane wejściowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń zawarte są w rejestrze świadczeń oraz w księgach pomocniczych prowadzonych w Towarzystwie, natomiast dla zobowiązań wobec pośredników ubezpieczeniowych zawarte są w księgach pomocniczych prowadzonych w Towarzystwie.

D.5 Wszelkie inne informacje

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku nie nastąpiły istotne zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub szacunkach aktywów i zobowiązań.

Zarządzanie kapitałem

E. Zarządzanie kapitałem

Wstęp

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje z zakresu zarządzania kapitałem, w tym uzgodnienie kapitałów prezentowanych zgodnie z zasadami rachunkowości do środków własnych prezentowanych zgodnie z zasadami wypłacalności, informacje dotyczące kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.1 Środki własne

Cele, zasady i procesy stosowane przez zakład w celu zarządzania swoimi środkami własnymi

Zarządzanie środkami własnymi Towarzystwa musi odbywać się w sposób efektywny w celu optymalizacji zwrotu z kapitału dla akcjonariusza, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony ubezpieczonych przed niewypłacalnością.

Zarządzanie kapitałami Towarzystwa uwzględnia kryteria zapewniające spełnienie regulacyjnych wymagań kapitałowych w zakresie pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności oraz utrzymanie poziomu kapitałów, który umożliwia konkurencyjność Towarzystwa na rynku ubezpieczeniowym.

Podstawowym procesem planowania środków własnych jest opracowywanie planu kapitałowego Towarzystwa. Plan kapitałowy opracowywany jest w ramach przygotowania 3-letniego, aktualizowanego corocznie, planu finansowego oraz prognozy bilansu według Wypłacalność II.

Zasady zarządzania kapitałem, w celu utrzymania określonego poziomu kapitałów (w tym dostępność poszczególnych pozycji kapitałów i wielkość transakcji kapitałowych) oraz monitorowania poziomu kapitałów w Towarzystwie są zgodne z zasadami przyjętymi w Grupie NN (z uwzględnieniem polskich przepisów prawa i rekomendacji wydanych przez organ nadzoru) i zostały opisane w Polityce kapitałowej Towarzystwa.

W dokumencie określono role i obowiązki osób uczestniczących w zarządzaniu kapitałem, a także procesy związane z przepływami kapitałowymi, w szczególności w zakresie rekomendacji i zatwierdzania transakcji kapitałowych, dokapitalizowania, wypłat dywidendy, jak również w zakresie monitorowania i informowania o zmianach w kapitałach Towarzystwa oraz monitorowania i komunikowania zmian w przepisach prawa wpływających na zarządzanie kapitałami.

Aby zapewnić klientom odpowiedni poziom bezpieczeństwa kapitałowego Towarzystwo określiło cel kapitałowy i minimalny próg kapitałowy, które zapewniają ograniczenie niewykorzystanego kapitału i zapobiegają spadkowi kapitałów poniżej poziomu określonego przepisami prawa powodującego uruchomienie czynności ze strony organu nadzoru.

Wysokość i jakość środków własnych

Środki własne, zgodnie z zasadami wypłacalności, są podzielone na trzy kategorie, w zależności od ich jakości i zdolności do pokrycia strat. Kategoria 1 jest dodatkowo podzielona na środki własne nieograniczone i ograniczone. Dopuszczalność środków własnych do pokrywania wymogów kapitałowych jest ograniczona. Ograniczenia dotyczą dopuszczalności ograniczonych środków własnych z kategorii pierwszej jak i dopuszczalności kategorii drugiej i trzeciej. Ograniczone środki własne z kategorii pierwszej nie mogą przekroczyć 20% całej kategorii pierwszej, natomiast całość środków własnych kategorii 2 i 3 nie może przekroczyć 50% kapitałowego wymogu wypłacalności. Jednocześnie dopuszczalność środków własnych kategorii 3 do pokrywania wymogu jest ograniczona do 15%.

Środki własne Towarzystwa w 2022 roku spełniają warunki art. 245 ust. 2 UODUiR, przy uwzględnieniu czynników określonych w art. 245 ust. 3 tejże ustawy i w związku z powyższym należą do kategorii 1. Środki własne nie są podporządkowane i nie mają ograniczenia czasu trwania. Całość środków własnych jest dopuszczona na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wysokość podstawowych środków własnych Towarzystwa, po odliczeniach wyniosła 2 036 450 tys. zł i składała się z kapitału zakładowego w wysokości 41 000 tys. zł oraz rezerwy uzgodnieniowej w wysokości 1 995 450 tys. zł.

Zgodnie z formularzem S.23.01 (przedstawionym poniżej, w tys. zł oraz znajdującym się w części F Formularze ilościowe), według metodologii Wypłacalność II, Towarzystwo posiada wyłącznie środki własne z Kategorii 1, nieograniczone.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku nie występowały pozycje środków, które mogłyby być zaklasyfikowane do innych kategorii niż 1.

	Ogółem	Kategoria 1 nieograniczone	Kategoria 1 ograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35					
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	41 000	41 000	0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	1 995 450	1 995 450	0	0	0

Zarządzanie kapitałem

Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	0	0	0	0	0
Odliczenia					
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	2 036 450	2 036 450	0	0	0
Uzupełniające środki własne					
Uzupełniające środki własne ogółem	0	0	0	0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne					
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	2 036 450	2 036 450	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	2 036 450	2 036 450	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	2 036 450	2 036 450	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	2 036 450	2 036 450	0	0	0
SCR	911 731	0	0	0	0
MCR	365 456	0	0	0	0
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	223,36%	0	0	0	0
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	557,23%	0	0	0	0

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje dotyczące struktury, wysokości i jakości środków własnych na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego oraz na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego łącznie z informacją na temat zmian w każdej kategorii, które zaszły w okresie sprawozdawczym (w tys. zł):

	Ogółem 2021	Ogółem 2022	Zmiana
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35			
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	102 441	122 370	19 929
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytku własny	32 565	25 498	-7 067
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 623 850	1 863 611	-760 239
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 769 897	5 041 295	-728 603
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	6 881	5 572	-1 310
Kwoty należne z umów reasekuracji	1 074	5 617	4 543
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	66 842	68 775	1 933
Należności z tytułu reasekuracji biernej	0	0	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	7 357	96 419	89 061
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	57 145	109 785	52 640
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	0	0	0
Aktywa razem według Wypłacalność II	8 668 053	7 338 941	-1 329 112
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	667 373	192 915	-474 458
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 048 633	4 226 453	-822 180
Zobowiązania warunkowe	314	136	-178
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	806	522	-284
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	473	596	123
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	25 214	71 053	45 839
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	568 816	538 534	-30 282
Instrumenty pochodne	0	0	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	39 545	37 542	-2 003
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	3 689	2 846	-844
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	109 731	92 454	-17 277
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	0	5 121	5 121

Zarządzanie kapitałem

Zobowiązania razem według Wypłacalność II	6 464 595	5 168 170	-1 296 425
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	2 203 459	2 170 771	-32 688
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	-198 883	-134 321	64 562
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	41 000	41 000	0
Rezerwa uzgodnieniowa	1 963 575	1 995 450	31 875
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	2 004 575	2 036 450	31 875

Na zmianę wartości podstawowych środków własnych po odliczeniach w okresie 2022 roku wpłynęło szereg czynników, z tego jako najważniejsze należy wskazać:

- wygaśnięcie części umów ubezpieczenia;
- dywidenda oczekiwana do wypłaty;
- zmiany w otoczeniu ekonomicznym wpływające na krzywe stopy procentowych wykorzystywanych do wyceny aktywów i zobowiązań;
- zmiany założeń nie-ekonomicznych wpływające na zmianę wyceny zobowiązań (rezerw techniczno-ubezpieczeniowych)
- sprzedaż nowych umów ubezpieczenia.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe uległy zmniejszeniu w roku 2022 o kwotę 1 297 mln zł. Zmiana ta wynika z szeregu czynników, wśród których należy wskazać między innymi:

- zmianę wartości najlepszego oszacowania dla produktów z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, wynikającą głównie ze spadku wartości jednostek uczestnictwa, rozpoznania dodatkowych składek, jak również lepszego niż zakładane utrzymania portfela (-872 mln zł),
- zmianę najlepszego oszacowania z uwagi na polisy zawarte w 2022 roku (-234 mln zł),
- zmianę najlepszego oszacowania z uwagi na rozwój portfela, w tym przyjęte składki, wypłacone odszkodowania, poniesione koszty, rozpoznane marże (-183 mln zł),
- zmianę najlepszego oszacowania wynikającą ze zmian założeń nierynkowych oraz założeń ekonomicznych (-92 mln zł),
- zmianę najlepszego oszacowania wynikającą z rozwoju stopy procentowej (129 mln zł),
- zmianę wartości marginesu ryzyka (-45 mln zł).

Zmiana wartości odroczonego podatku dochodowego w 2022 roku wynika wprost ze zmian dokonanych na poszczególnych składnikach bilansu ekonomicznego.

Wzrost środków własnych o 32 688 tys. zł w porównaniu do ubiegłego roku sprawozdawczego powiązany jest ze zmianą wartości aktywów w kwocie -1 329 112 tys. zł i zmianą wartości zobowiązań w kwocie – 1 296 425 tys. zł. oraz zmniejszeniem wartości przewidywanych dywidend o 64 562 tys. zł.

Kapitał zakładowy Towarzystwa nie uległ zmianie w 2022 roku.

W 2022 roku Towarzystwo nie emitowało oraz nie umarzało elementów środków własnych.

Rezerwa uzgodnieniowa

Rezerwa uzgodnieniowa Towarzystwa jest równa łącznej nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami, pomniejszonej o następujące elementy:

- pozostałe pozycje podstawowych środków własnych (w tym kapitał zakładowy);
- przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia (w tym podatek od niektórych instytucji finansowych, stanowiący obciążenie finansowe dla zakładu, w wysokości równej obciążeniom przewidywanym z tytułu tego podatku w okresie kolejnych 12 miesięcy).

Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w rocznym sprawozdaniu finansowym a podstawowymi środkami własnymi obliczonymi zgodnie z zasadami wypłacalności

Różnice pomiędzy kapitałem własnym zaprezentowanym w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym według zasad rachunkowości a podstawowymi środkami własnymi wyznaczonymi według zasad wypłacalności wynikają głównie z:

Zarządzanie kapitałem

- różnic w wycenie poszczególnych pozycji bilansu:
- eliminacji z bilansu sporządzanego zgodnie z zasadami wypłacalności aktywowych kosztów akwizycji (ref. D.1.1.), wartości materialnych i prawnych (ref. D.1.2) oraz rozliczeń międzyokresowych kosztów (ref. D.1.10);
- odmiennych zasad wyceny lokat, dłużnych papierów wartościowych i udziałów w jednostkach powiązanych (ref. D.1.5, D.4.) oraz pożyczki podporządkowanej (D.1.7.);
- odmiennych zasad wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (ref. D.2.);
- zmiany w wartościach aktywa (ref. D.1.3.) i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (ref. D.3.3.) spowodowanej zastosowaniem różnych wycen dla niektórych pozycji bilansu ekonomicznego, podczas gdy podstawa opodatkowania tych elementów pozostała taka sama;
- wartości przewidywanych dywidend oraz wypłat i obciążenia (podatek od niektórych instytucji finansowych).

Przewidywane dywidendy oraz wypłaty i obciążenia dla celów wypłacalności pomniejszają środki własne, natomiast w bilansie sporządzonym według zasad rachunkowości dywidendy są ujmowane dopiero po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i podjęciu uchwały przez walne zgromadzenie akcjonariuszy o podziale zysku, zaś podatek od niektórych instytucji finansowych jest ujmowany na bieżąco, według stanu aktywów na ostatni dzień miesiąca.

Dla celów wypłacalności zostało przyjęte założenie, że 100% zysku netto Towarzystwa osiągniętego w 2022 roku oraz 50% zysku netto Towarzystwa osiągniętego w 2021 roku zostanie wypłacone w formie dywidendy dla udziałowców i taka wartość została uwzględniona, jako przewidywana dywidenda pomniejszająca środki własne.

Przewidywane obciążenia stanowi natomiast wartość podatku od niektórych instytucji finansowych w okresie kolejnych 12 miesięcy, wyliczona, jako dwunastokrotność szacowanego miesięcznego zobowiązania z tytułu tego podatku.

Zasady wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z wymogami wypłacalności oraz różnice pomiędzy podstawami, metodami i założeniami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności a stosowanymi dla celów rachunkowości zostały opisane w rozdziale D Wycena dla celów wypłacalności.

W poniższej tabeli przedstawiono uzgodnienie kapitału prezentowanego w sprawozdaniu finansowym zgodnie z zasadami rachunkowości do nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami i podstawowych środków własnych obliczonych dla celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2022 roku (w tys. zł).

Dane na 31 grudnia 2022 roku w tys. zł	2022	Ref.
Kapitał własny	579 482	
Eliminacja aktywowych kosztów akwizycji	-313 780	D.1.1.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie aktywowych kosztów akwizycji	59 618	D.1.3., D.3.3.
Eliminacja wartości niematerialnych i prawnych	-81 674	D.1.2.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie wartości niematerialnych i prawnych	15 518	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny aktywów - lokaty	0	D.1.5., D.4
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie aktywów - lokaty	0	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny udziałów w jednostkach powiązanych	-247 963	D.1.5.
Różnice z wyceny rzeczowych aktywów trwałych	20 150	D.1.4., D.4
Różnice z wyceny pozostałych aktywów	-10 007	D.1.5.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie pozostałych aktywów	-1 927	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	2 675 693	D.2.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-508 382	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny zobowiązań, w tym umów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	732	D.3.2., D.3.5., D.3.7.
Różnice z wyceny zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	-20 264	D.3.4., D.4
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie zobowiązań	3 711	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny zobowiązań warunkowych	-136	D.3.1.
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	2 170 771	
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	-134 321	
Podstawowe środki własne	2 036 450	

Odroczone podatki dochodowe

W poniższej tabeli przedstawiono kalkulację odroczonych podatków dochodowych na dzień 31 grudnia 2022 roku (w tys. zł).

Tytuł	Podstawa	Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Wycena aktywów finansowych		-157 962	-30 013
Wycena pozostałych aktywów		-72	-14
Wycena aktywów finansowych		66 627	12 659
Wycena pozostałych rezerw		171 920	32 665

Zarządzanie kapitałem

Aktywa wynikające z nierozliczonych strat podatkowych	0	0
Wycena obligacji	0	0
Wycena depozytów	523	99
Wartości niematerialne i prawne	81 674	15 518
Aktywowane koszty akwizycji	313 780	59 618
Należności z tytułu ubezpieczeń	2 603	495
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	4 273	812
Pozostałe należności	109	21
Pożyczka podporządkowana	2 428	461
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	-2 675 693	-508 382
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	-100	-19
Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	-561	-107
Leasing i SBB (Sell Buy Back)	115	22
Razem	122 370	-538 534

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych zaprezentowano w bilansie ekonomicznym w szyku rozwartym, tj. aktywa z tytułu odroczonych podatków dochodowych po stronie aktywów, natomiast rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych po stronie zobowiązań, bez kompensowania aktywów z rezerwami.

W poniższej tabeli przedstawiono rozliczenie aktywa (DTA) i rezerwy (DTL) z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kolejnych okresach.

Rozliczenie DTA i DTL	do 1 miesiąca	1 – 3 miesiące	3 – 12 miesięcy	1 – 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
DTA	5 735	7 002	25 224	63 765	20 643	122 370
DTL	-8 448	-14 152	-58 327	-172 512	-285 095	-538 534
Razem	-2 713	-7 149	-33 103	-108 747	-264 451	-416 164

Analiza realizacji aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego w kolejnych okresach wykazała bezpieczną realizację aktywa.

E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)

Kapitałowy wymóg wypłacalności spółki obliczany jest na podstawie metody nazywanej Formułą Standardową. Szczegóły Formuły Standardowej obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności zdefiniowane są w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającym dyrektywę Wypłacalność II (z późniejszymi zmianami). Uwzględnione szczegółowe obszary dotyczą innymi:

- metod, założeń i kalibracji dla Formuły Standardowej kapitałowego wymogu wypłacalności na podstawie 99,5 % wartości narażonej na ryzyko w perspektywie jednego roku;
- podzbioru parametrów standardowych dotyczących ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie, ubezpieczeniach zdrowotnych;
- parametrów zależności Formuły Standardowej.

W systemie Wypłacalność II całkowity kapitałowy wymóg wypłacalności zakładu ubezpieczeń wyróżniany jest w oparciu o oszacowane kapitały dla poszczególnych ryzyk w podziale na moduły oraz podmoduły. W kolejnym etapie, w standardowym rozwiązyaniu Wypłacalność II, poszczególne wymogi z podmodułów/modułów są agregowane metodą wariancji-kowariancji, umożliwiając uwzględnienie efektu dywersyfikacji. W przypadku podmodułu opartego na metodzie scenariuszowej wymagającej ponownego obliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w celu określenia zmiany środków własnych Towarzystwo wykorzystuje metodologię portfeli replikujących zgodnie z artykułem 83 Rozporządzenia Delegowanego.

Korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat związana jest z ograniczaniem ryzyka przez przyszłe świadczenia uznaniowe w odniesieniu do ryzyka w ubezpieczeniach na życie oraz ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie. Zobowiązania Towarzystwa wynikające z zawartych polis charakteryzują się nieistotnymi przyszłymi świadczeniami uznaniowymi i w związku z powyższym nie ma zastosowania korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat.

Towarzystwo oblicza korektę z tytułu zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat jako zmianę wartości odroczonych podatków dochodowych Towarzystwa spowodowaną nagłą stratą równą sumie (a) podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności, (b) wymogu kapitałowego dla ryzyka operacyjnego.

W przypadku, gdy dla inwestycji w formie funduszy zbiorowego inwestowania nie można zastosować metody opartej na ocenie ze względu na pierwotne ryzyko, kapitałowy wymóg wypłacalności Towarzystwo oblicza na podstawie docelowej alokacji aktywów bazowych dla wszystkich właściwych podmodułów wymogu kapitałowego zgodnie z artykułem 84 Rozporządzenia Delegowanego.

Zarządzanie kapitałem

Dla wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności metodą standardową Towarzystwo nie stosuje parametrów specyficznych zgodnie art. 104 ust. 7 Dyrektywy 2009/138/WE.

Poniższe zestawienia prezentują kapitałowy wymóg wypłacalności i podstawowy wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2022 roku (w tys. zł.):

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	2022
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności	2 036 450
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	1 070 998
Ryzyko operacyjne	54 596
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	0
Zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	-213 863
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	911 731

Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności

Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	2022
Ryzyko rynkowe	269 218
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	29 641
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	857 074
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	250 047
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	0
Dyweryfikacja	-334 982
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	0
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	1 070 998

Posiadane środki własne pozwalają na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności z nadwyżką – współczynnik wypłacalności wynosi 223,36%.

Dodatkowe informacje dotyczące kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) można znaleźć w formularzu S.25.01.01.01 Kapitałowy wymóg wypłacalności - dla podmiotów stosujących Formułę Standardową zawartym w sekcji F niniejszego sprawozdania.

Zdolność odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat

Korekta z tytułu zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat jest równa zmianie wartości odroczonych podatków dochodowych Zakładu spowodowaną stratą w wysokości podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności (BSCR) powiększonego o wymóg kapitałowy ryzyka operacyjnego; jak wspomniano powyżej w Towarzystwie nie ma zastosowania korekty z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat.

Na kwotę korekty z tytułu zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat w wysokości 213 863 tys. zł składają się (a) korekta uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego (np. moduł BSCR związany z masowymi rezygnacjami) w wielkości 203 353 tys. zł (b) korekta uzasadniona odniesieniem do możliwego przyszłego zysku podlegającego opodatkowaniu w kwocie 10 510 tys. zł. Warto odnotować, iż w Towarzystwie nie ma zastosowania korekty uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy (bieżący rok, przeszłe lata). W przypadku punktu (b) Zakład stosuje się do przepisów dotyczących terminów przeniesienia na kolejny okres nieroaliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych.

Opis aktywów oraz zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego znajduje się w rozdziale E.1 niniejszego sprawozdania. Na potrzeby oszacowania korekty z tytułu zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat Zakład przyjął stałe wartości dla (a) aktywów z tytułu odroczonego podatku, (b) innych zobowiązań (odroczonego podatku) niż z tytułu różnic w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)

Wypłacalność II określa minimalny wymóg kapitałowy przy poziomie wartości narażonej na ryzyko wynoszącym 85% oraz zawiera zasady, zgodnie z którymi wymóg ten ma być obliczany. Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) jest obliczany zgodnie z Rozdziałem VII Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku (z późniejszymi zmianami). Obliczenie MCR łączy formułę liniową o dolnej granicy 25% i górnej granicy 45% kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) obliczoną przy zastosowaniu Formuły Standardowej. MCR podlega nieprzekraczalnemu dolnemu progowi 3 700 000 EUR. Na komponent liniowy

Zarządzanie kapitałem

MCR składają się rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (w podziale wymaganym przez artykuł 251 Rozporządzenia Delegowanego) oraz całkowita suma na ryzyku będąca sumą, w odniesieniu do każdej umowy, sum na ryzyku umów ubezpieczenia.

Poniższe zestawienie prezentuje minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2022 roku (w tys. zł).

Minimalny wymóg kapitałowy

Minimalny wymóg kapitałowy	2022
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	2 036 450
Kategoria 1 – nieograniczona	2 036 450
Kategoria 1 – ograniczona	0
Kategoria 2	0
Minimalny wymóg kapitałowy	365 456
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	557.23%

Poniższa tabela zawiera natomiast dane wejściowe do obliczenia minimalnego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2022 roku (w tys. zł) (załącznik S.28.01.01 do niniejszego sprawozdania).

Minimalny wymóg kapitałowy

Minimalny wymóg kapitałowy	2022
Linowy MCR	365 456
SCR	911 731
Górny próg MCR	410 279
Dolny próg MCR	227 933
Łączny MCR	365 456
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	17 423
Minimalny wymóg kapitałowy	365 456

Na wzrost kapitałowego wymogu wypłacalności składają się przede wszystkim: (a) zmiany w strukturze terminowej podstawowych stóp procentowych wolnych od ryzyka, (b) zmiany w modelach przepływów pieniężnych i przyjętych założeniach wykorzystywanych przy obliczaniu najlepszego oszacowania, (c) rozwój portfela polis Towarzystwa.

E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

W Towarzystwie nie ma zastosowania podmoduł ryzyka cen akcji opartego na duracji.

E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Towarzystwo nie stosuje modelu wewnętrznego na potrzeby wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

W okresie sprawozdawczym, za rok 2022, oraz na dzień bilansowy przygotowania sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej nie zachodziły żadne przypadki niezgodności z minimalnym wymogiem kapitałowym lub istotnej niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności zakładu ubezpieczeń.

E.6 Wszelkie inne informacje

Nie odnotowano innych istotnych zmian w zakresie zarządzania kapitałem Towarzystwa w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku.

Dodatkowe kwestie

W związku z wypełnieniem wymogu wynikającego z art.288 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Towarzystwo informuje, iż dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych, o których mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia

Zarządzanie kapitałem

5 sierpnia 2015 roku o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym z udziałem Zakładu ubezpieczeń są publikowane na stronie internetowej Towarzystwa pod adresem:
<https://www.nn.pl/dla-ciebie/notowania-i-wyniki-finansowe/raporty-finansowe.html>

Formularze ilościowe

Formularze ilościowe

Niniejszy rozdział sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zawiera dane ilościowe, które Towarzystwo ma obowiązek podać do wiadomości publicznej. Wszystkie informacje ilościowe wymagane do ujawnienia publicznego zawarte są w niżej wymienionych Formularzach ilościowych:

Kod formularza	Nazwa formularza
S.02.01.02	Pozycje bilansowe
S.05.01.02	Składki, odszkodowania i świadczenia wg linii biznesowych
S.12.01.02	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
S.23.01.01	Środki własne
S.25.01.21	Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
S.28.01.01	Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Dane liczbowe odzwierciedlające kwoty pieniężne ujawnione w formularzach ilościowych wyrażone są w tysiącach polskich złotych.

Formularze ilościowe

Formularz S.02.01.02 Pozycje bilansowe

S.02.01.02

Pozycje bilansowe

Aktywa	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	
	C0010	
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	122 370
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	25 498
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	1 863 611
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	210 875
Akcje i udziały	R0100	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Obligacje	R0130	1 571 060
Obligacje państwowie	R0140	1 469 742
Obligacje korporacyjne	R0150	101 318
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	2 800
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	78 876
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	5 041 295
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	5 572
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	5 572
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	5 617
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	0

Formularze ilościowe

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	5 386
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	997
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	4 389
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	231
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	68 775
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	96 419
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	109 785
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	0
Aktywa ogółem	R0500	7 338 941
Zobowiązania		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	0
Margines ryzyka	R0590	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	192 915
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	-428 790
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	-464 187
Margines ryzyka	R0640	35 397

Formularze ilościowe

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	621 705
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	503 058
Margines ryzyka	R0680	118 647
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	4 226 453
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	4 026 144
Margines ryzyka	R0720	200 309
Zobowiązania warunkowe	R0740	136
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	522
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	596
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	538 534
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	71 053
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	37 542
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	2 846
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	92 454
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane niewiązonne do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	5 121
Zobowiązania ogółem	R0900	5 168 170
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	2 170 771

Formularze ilościowe

Formularz S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia wg linii biznesowych

		Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Składki przypisane										
Brutto	R1410	564 336	91 788	569 636	422 271	0	0	0	0	1 648 031
Udział zakładów reasekuracji	R1420	6 288	102	1 127	10 274	0	0	0	0	17 791
Netto	R1500	558 048	91 685	568 509	411 997	0	0	0	0	1 630 240
Składki zarobione										
Brutto	R1510	583 100	92 754	569 271	423 712	0	0	0	0	1 668 837
Udział zakładów reasekuracji	R1520	6 288	102	1 127	10 274	0	0	0	0	17 791
Netto	R1600	576 812	92 651	568 144	413 439	0	0	0	0	1 651 046
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R1610	231 749	243 209	650 885	94 745	0	0	0	0	1 220 588
Udział zakładów reasekuracji	R1620	4 569	0	196	8 782	0	0	0	0	13 548
Netto	R1700	227 180	243 209	650 689	85 963	0	0	0	0	1 207 041
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Brutto	R1710	0	132 877	726 758	-82 954	0	0	0	0	776 681
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	-72	0	0	0	0	0	-72
Netto	R1800	0	132 877	726 830	-82 954	0	0	0	0	776 753
Koszty poniesione	R1900	313 361	9 159	173 075	260 118	0	0	0	0	755 714
Pozostale koszty	R2500									3 734
Koszty ogółem	R2600									759 448

Formularze ilościowe

Formularz S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
			Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami					
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0			0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczonymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka											
Najlepsze oszacowanie											
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	1 161 225		0	4 026 144	-597 133	-61 034	0	0	0	4 529 203
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	0		0	231	4 390	-1	0	0	0	4 621

Formularze ilościowe

	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
			Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami			
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0150
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	1 161 225		0	4 025 913		-601 523	-61 033	0	4 524 582
Margines ryzyka	R0100	11 163	200 309			107 484			0	318 956
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejęściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych		0								
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0			0			0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0		0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0			0			0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	1 172 388	4 226 453			-550 683			0	4 848 158

Formularze ilościowe

		Ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniemi z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (przyjęta reasekuracja)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
			Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	C0190	C0200	C0210
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka							
Najlepsze oszacowanie							
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030		-464 187	0	0	0	-464 187
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080		997	0	0	0	997
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090		-465 184	0	0	0	-465 184
Margines ryzyka	R0100	35 397			0	0	35 397
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych							
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0			0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120		0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	-428 790			0	0	-428 790

Formularze ilościowe

Formularz S.23.01.01 Środki własne

S.23.01.01 Środki własne

	Ogółem / Total C0010	Tier 1 - nieograniczone C0020	Tier 1 – ograniczone C0030	Tier 2 C0040	Tier 3 C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35					
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	41 000	41 000	0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0	0	0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0	0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0		
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	1 995 450	1 995 450		
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0			0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II					
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II	R0220	0			
Odliczenia					
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odlicienях	R0290	2 036 450	2 036 450	0	0
Uzupełniające środki własne					
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0		0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0		0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0		0	0
Prawne wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0		0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0		0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0		0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0		0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0		0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0		0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0		0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne					
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wyplacalności (SCR)	R0500	2 036 450	2 036 450	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	2 036 450	2 036 450	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	2 036 450	2 036 450	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	2 036 450	2 036 450	0	
SCR	R0580	911 731			
MCR	R0600	365 456			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	223,36%			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	557,23%			

Formularze ilościowe

		C0060
Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	2 170 771
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	134 321
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	41 000
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	1 995 450
Oczekiwane zyski / Expected profits		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	1 546 318
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	1 546 318

Formularze ilościowe

Formularz S.25.01.21 Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową

S.25.01.21

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową - Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności

	Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
	C0110	C0090	C0120
Ryzyko rynkowe	R0010	269 218	Brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	29 641	
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	857 074	Brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	250 047	Brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0	Brak
Dyweryfikacja	R0060	-334 982	
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0	
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	1 070 998	

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności

	C0100
Ryzyko operacyjne	R0130 54 596
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140 0
Zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150 -213 863
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160 0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200 911 731
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210 0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220 911 731
Inne informacje na temat SCR	
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400 0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410 0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420 0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430 0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440 0

Formularze ilościowe

Podejście do stawki podatkowej		Tak/Nie
		C0109
Podejście oparte na średniej stawce podatkowej	R0590	Nie

Obliczanie zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat

		LAC DT
		C0130
LAC DT	R0640	-213 863
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650	-203 353
LAC DT uzasadniona odniesieniem do prawdopodobnego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660	-10 510
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, rok bieżący	R0670	0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, lata przyszłe	R0680	0
Maksymalna LAC DT	R0690	-213 863

Formularze ilościowe

Formularz S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

S.28.01.01.02

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

MCR _{NL} Wynik	R0010	C0010
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
	C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	0 0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	0 0
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0 0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	0 0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	0 0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	0 0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna	R0080	0 0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	0 0
Ubezpieczenia i reasekuracja proporcjonalna kredytów i poręczeń	R0100	0 0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0 0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	0 0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	0 0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0 0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0 0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0 0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0 0

Formularze ilościowe

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040
MCRL Wynik	R0200	365 456
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	1 161 225
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	4 025 913
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250	420 442 250

Ogólne obliczenie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	365 456
SCR	R0310	911 731
Górny próg MCR	R0320	410 279
Dolny próg MCR	R0330	227 933
Łączny MCR	R0340	365 456
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	17 423
		C0070
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	365 456

Podpisy

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu

Paweł Kacprzyk

Anita Bogusz

Justyna Dymek

Edyta Fundowicz

Jacek Koronkiewicz

Liwia Kwiecień

Magdalena Macko-Gizińska

Andrzej Miron

Prezes Zarządu

Członek Zarządu

Warszawa, 24 marca 2023 roku